



Stockholm Vatten och Avfall Årsredovisning och hållbarhetsredovisning 2022

Tillsammans för världens
mest hållbara stad



STOCKHOLM
VATTEN
OCH AVFALL

Innehållsförteckning

VD har ordet	3
Om redovisningen	5
Tillsammans för världens mest hållbara stad	6
Uppdrag och ägande.....	7
Styrning	9
Våra intressenter	10
HÅLLBARHETSREDOVISNING	11
Agenda 2030	12
Våra viktigaste hållbarhetsområden.....	14
Rent vatten	15
Cirkulär verksamhet.....	21
Minskad klimatpåverkan	27
Hållbart arbetsliv	31
Hållbara inköp.....	33
Systematiskt hållbarhetsarbete	36
Indikatorer	38
GRI-index.....	47
ÅRSREDOVISNING OCH KONCERNREDOVISNING	50
Förvaltningsberättelse	51
Koncernens resultaträkning.....	59
Koncernens balansräkning	60
Koncernens rapport över förändringar i eget kapital	62
Koncernens kassaflödesanalys	63
Moderbolagets resultaträkning	64
Moderbolagets balansräkning	65
Moderbolagets rapport över förändringar i eget kapital	67
Moderbolagets kassaflödesanalys	68
Noter.....	69

VD har ordet

Vi lägger ett annorlunda år bakom oss. Efter pandemin, som påverkat oss alla, såg vi framför oss en återstart av samhället och uppgång i ekonomin. Istället kom ett krig i Ukraina och ett förändrat världsläge. Det gav fortsatt påverkade leveransflöden, historisk hög inflation med stigande priser på material, kemikalier, bränsle och energi och höjda räntor. Som samhällsviktig verksamhet innebär det rådande läget att vi följer utvecklingen i omvärlden noga, uppdaterar våra beredskapsplaner och genomför åtgärder vid behov.

Det känns tryggt att vi har en stabil verksamhet som alltid arbetar långsiktigt. Våra fantastiska medarbetare gör ett viktigt arbete såväl i den dagliga driften som i utvecklingen av den hållbara staden.

Under året har det första spadtaget tagits för den nya avfallssorteringsanläggningen i Högdalen, Resursutvinning Stockholm. Obligatorisk matavfallsortering införs januari 2023, men i den trånga staden där extra matavfallskärl inte får plats, kommer Resursutvinning Stockholm att göra det möjligt för alla. Under hela året har antalet flerfamiljshus, villor och verksamheter som anslutit sig till matavfallstjänsten ökat stort. Inte minst under årets sista månader.

Inom projekt Stockholms framtida avloppsrening, som är Stockholms största miljöprojekt, fortsätter arbetet på alla fronter. I Henriksdals reningsverk är de första bassängerna med ny reningsteknik i drift med goda resultat. Genom projektet förbättras bland annat fosfor- och kvävereningen av det vatten som tillförs Östersjön. Mälaren blir också renare, då bräddpunkter byggs bort i och med den nya avloppstunneln från Bromma.

I en samlad, långsiktig satsning säkras vattenförsörjningen för framtiden. Vi bygger ut och moderniserar våra vattenverk, vårt ledningsnät och samtliga elva vattentorn. Många ytterligare projekt och arbeten pågår också.

Med stora infrastruktursatsningar och ökade räntor, behöver bolagets intäkter öka över tid för att täcka detta samtidigt som vi ska säkerställa den löpande verksamheten. Det innebär att vi behövt göra en 25-procentig höjning av VA-taxan. Den gjordes från en låg nivå, Stockholm och Huddinge har bland de lägsta VA-avgifterna i landet. I kronor innebär det i snitt 95 kronor mer per månad för en villaägare. Även avfallstaxan har höjts. För en villa görs en höjning med i snitt 10 procent och för flerbostadshus och verksamheter med 18 procent. Det ger en kostnadsökning på i snitt ungefär 20 kronor per månad.

Under våren invigdes Återbruket i Rinkeby, vilket ska underlätta återvinning och återbruk för boende i området. I somras fattades beslut av regeringen om kommunalt ansvar för förpackningsinsamlingen från 1 januari 2024. Ett intensivt arbete pågår och kommer att löpa under hela 2023, med att planera detta övertagande.

I en verksamhet som är igång dygnet runt, året om händer även oväntade saker. Norsborgs vattenverk drabbades i slutet av vintern av isbildning vid råvattenintaget och under hösten av blixtnedslag som ledde till elbortfall. Personal på plats gjorde sitt yttersta för att säkra driften. Ett flertal vattenläckor under kort tid satte också personalen på hårda prov, men visade deras yrkesskicklighet. Dessa händelser följdes av utredningar och handlingsplaner. Arbetet har även fortsatt efter förra årets skyfall i Stockholm och Huddinge.

Verksamheten utvecklas ständigt. Under året har en satsning på ett ledarskapsutvecklingsprogram sjösatts. Under en tvåårsperiod ska samtliga chefer och ledare gå programmet som ett led i att utveckla ledarskapet på Stockholm Vatten och Avfall.

Före sommaren stod vi som värdar för Svenskt Vattens årsstämma och konferens. Vi medverkade i stadens arrangemang Stockholm +50 i samband med FN:s miljökonferens i Stockholm samt arrangemanget Stockholm H2O. Vi har även arrangerat en mäsas i vårt lager med fokus på material, verktyg och undersökande teknik för ledningsnät. Att kunder får ställa sina frågor till våra kunniga experter, att vi får berätta om våra infrastrukturprojekt, träffa samarbetspartners samt inspirera till hållbara val känns extra fint efter pandemin.

För oss på Stockholm Vatten och Avfall står kunden i centrum i allt vi gör. Extra glädjande är då att vi ökat vårt reda höga övergripande nöjd kund-index. Vi mäter även VA- och avfallsverksamheterna separat. Båda har gjort ökningar och ligger generellt högt.

Mårten Frumerie, VD

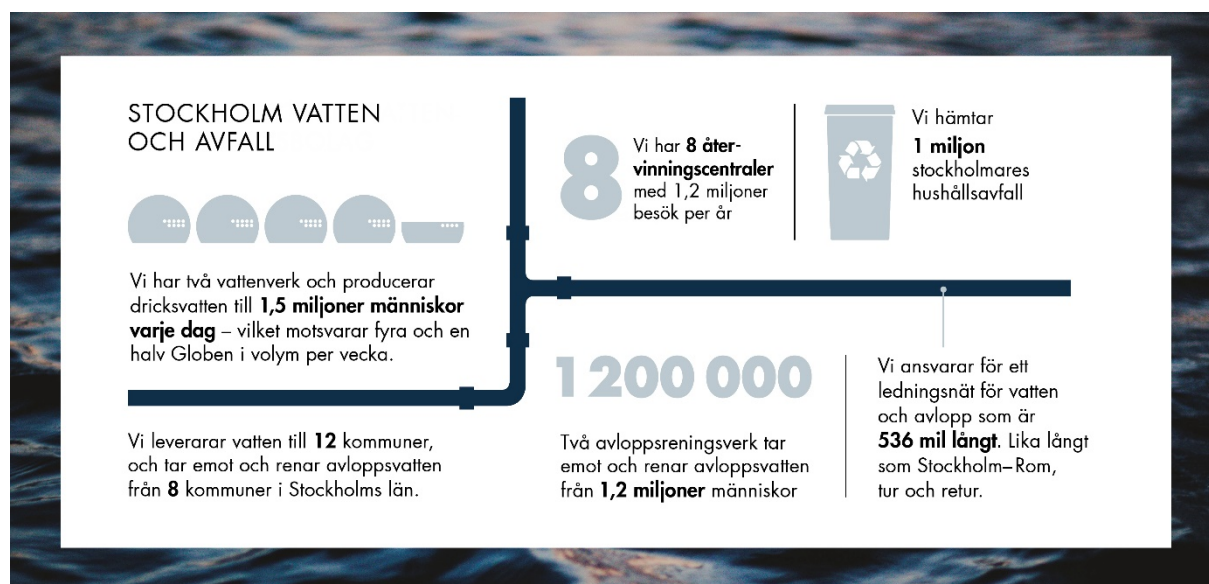


"Det känns tryggt att vi har en stabil verksamhet som alltid arbetar långsiktigt. Våra fantastiska medarbetare gör ett viktigt arbete såväl i den dagliga driften som i utvecklingen av den hållbara staden."

Om redovisningen

För 2022 är årsredovisningen och hållbarhetsredovisningen, som ges ut årligen, en gemensam rapport för koncernen Stockholm Vatten och Avfall som även omfattar dotterbolagen Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB. Års- och hållbarhetsredovisningen fastställs av bolagets styrelse och aktuellt styrelsemöte äger rum i mars. Detta innebär att redovisningen slutförs i mitten av februari. En del data till hållbarhetsindikatorerna är då ännu inte tillgängliga eller kvalitetssäkrade. Därför tillkommer viss data för 2022 först nästföljande år och korrigeringar kan förekomma av redovisad data. Hållbarhetsredovisningen för 2022 upprättats med referens till standarden GRI Standards 2021. Årets rapport har inte blivit granskad av extern part utifrån GRI:s krav.

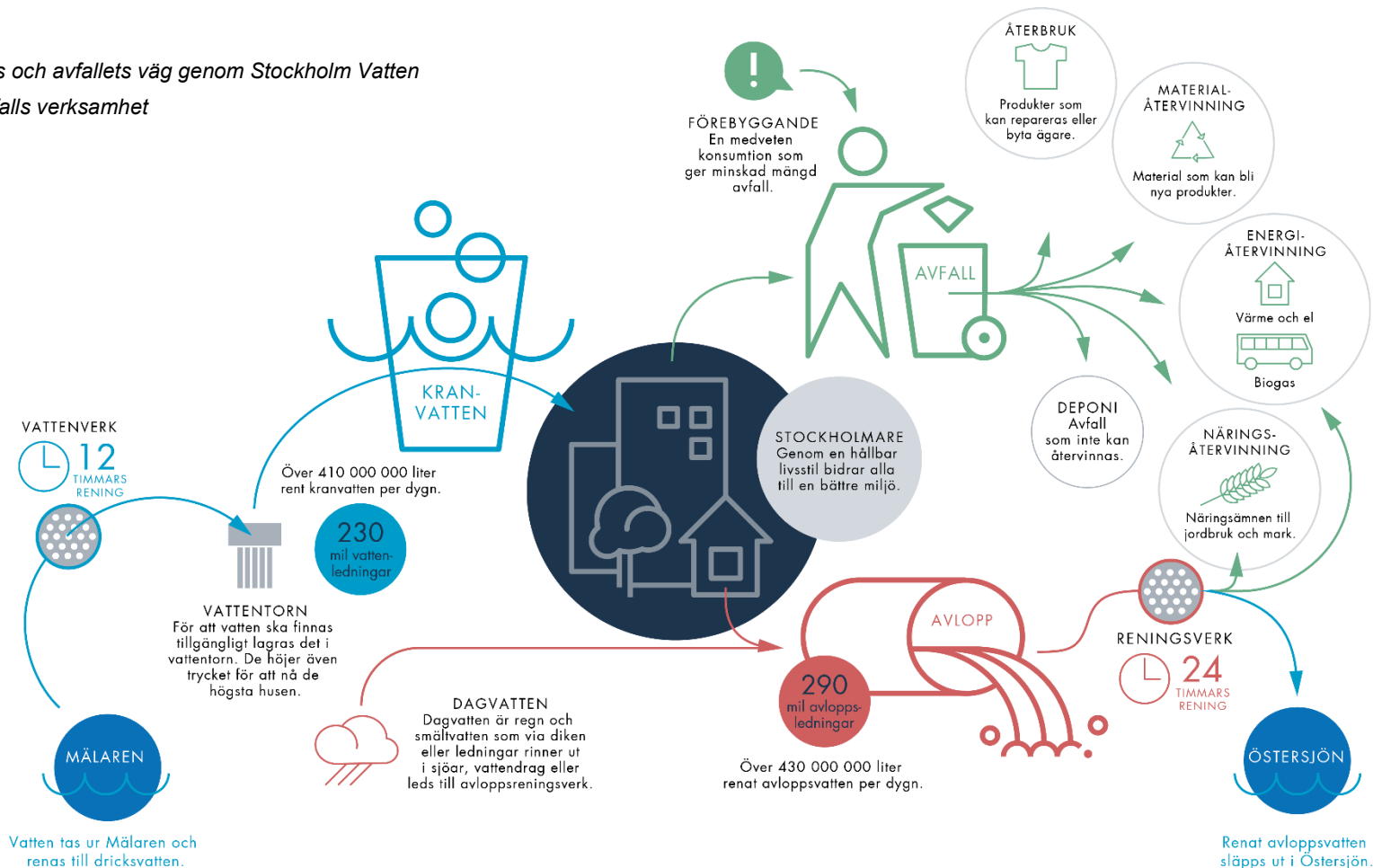
Redovisningen omfattar hela koncernens verksamhet och har sammanställts av medarbetare från hållbarhets- och ekonomienheterna på Stockholm Vatten och Avfall med stöd från kommunikationsenheten. Underlag, information och upplysningar har inhämtats från ansvariga medarbetare i verksamheten samt från olika verksamhetssystem så som målverktyg och beslutsstödsystem.



Tillsammans för världens mest hållbara stad

Så lyder Stockholm Vatten och Avfalls vision som genomsyrar vår verksamhet och våra mål. Vårt uppdrag är en viktig del i en hållbar samhällsutveckling – att förse stockholmarna med friskt, gott vatten, rena deras avloppsvatten, hantera dagvatten och ta hand om deras avfall med ett kretsloppsperspektiv. Vår egen verksamhet har naturligtvis också en påverkan på miljö och samhälle genom vår resursanvändning och våra utsläpp. Samtidigt återför vi resurser i form av biogas, och näringsrikt slam och biogödsel till jordbruksmark och värmen i renat avloppsvatten bidrar till en hållbar fjärrvärme. Tillsammans med våra kunder, leverantörer och andra intressenter kan vi utveckla våra tjänster och skapa en mer hållbar utveckling såväl i vår egen verksamhet som i samhället.

Vattnets och avfallets väg genom Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet



Uppdrag och ägande

Stockholm Vatten och Avfall är en kommunal koncern som ägs av Stockholms Stadshus AB och består av moderbolaget Stockholm Vatten och Avfall AB samt dotterbolagen Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB. Stockholm Vatten och Avfall AB äger till 100 procent Stockholm Avfall AB och till 98 procent Stockholm Vatten AB. Resterande två procent ägs av Huddinge kommun.

Vårt ägardirektiv anger att vi ska leverera hälsosamt och gott dricksvatten, att vi ska ombesörja avloppshantering av god kvalitet och att vi ska medverka till en effektiv och hållbar avfallshantering och återvinning i staden. Vidare ska vi ha en tydlig miljöprofil och utveckla reningsprocesser och återföring av näringsämnen för att uppnå målet om resurseffektiva kretslopp. Vi ska ständigt verka för att förflytta avfallshanteringen uppåt enligt EU:s avfallshierarki (avfallstrappan). Att minska mängden avfall som uppkommer är en stor och viktig utmaning inom bolagets miljöarbete. Våra taxor ska sättas på en nivå som motsvarar och säkerställer en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten.

	Stockholm Vatten AB	Stockholm Avfall AB
Huvuduppdrag	Leverera dricksvatten, avleda och rena avloppsvatten (spill ¹ - och dagvatten ²) och samt skydda vattenmiljöer och restaurera sjöar.	Ansvara för avfallshanteringen i Stockholms stad. Ansvaret omfattar hantering av kommunalt avfall; restavfall, matavfall, grovavfall samt farligt avfall.
Verksamhetsområde	Verksamhetsområdet omfattar anslutna privat- och företagskunder i Stockholm och Huddinge. Därtill säljs VA-tjänster till ett antal grannkommuner.	Privat- och företagskunder i Stockholms kommun.
Intäkter	Vatten- och avloppstaxor (VA-taxor). Intäkter från externa affärer så som VA-tjänster till grannkommuner.	Avfallstaxor. Taxan ska vara miljöstyrande.
Viktigaste styrande lagar, förordningar och domar	Lagen om allmänna vattentjänster, livsmedelslagstiftning, miljöbalken, miljödomar och villkor enligt miljöbalken.	Miljöbalken, avfallsförordningen, lokala föreskrifter och avfallsplan för Stockholm, miljödomar och villkor enligt miljöbalken.

Utanför vårt verksamhetsområde för vatten och avlopp har vi även grannkommuner som kunder. Tolv kommuner får sitt dricksvatten från oss (Stockholm, Huddinge, Lidingö, Nacka, Tyresö, Botkyrka, Salem, Haninge, Värmdö, Ekerö, Nynäshamn och Strängnäs) och åtta kommuner får hjälp med avloppshantering (Stockholm, Huddinge, Sundbyberg, Nacka, Tyresö, Haninge, Järfälla och Ekerö). Samtliga bolag finns i Stockholm och huvudkontoret ligger i Ulvsunda.

¹ Spillvatten är vatten från toaletter, bad, disk och tvätt samt från ansluten kommersiell verksamhet och industrier.

² Dagvatten är regnvatten och smältvatten från tak och andra hårdgjorda ytor.



Förutom ovanstående anläggningar och kontor samt det omkring 520 mil långa ledningsnätet, äger bolaget sammanlagt elva vattentorn och dessutom många pumpstationer som hjälper till att öka trycket på vattnet. Bolaget ansvarar också för ett stort antal dagvattenanläggningar där dagvattnet uppehålls och renas innan det leds vidare ut i sjöar och vattendrag.

Söder om Stockholm ligger Bornsjön, vår reservvattentäkt. Genom framsynta och långsiktiga beslut har vattentillgången säkrats, om vi av någon anledning inte kan ta råvatten från vattentäkten Mälaren. Stockholm Vatten och Avfall äger såväl sjöområdet, vilket vi vårdar och kontrollerar, som stora markområden omkring sjön. För att hålla den höga vattenkvaliteten, drivs jord- och skogsbruk i egen regi kring sjön. Invid sjön ligger Bornsjöverket, ett vattenreningsverk som renar och syresätter sjövattnet och vid behov kan leverera vatten till Norsborgs vattenverk för ytterligare rening.

Styrning

Stockholm Vatten och Avfall styrs av Stockholms stad genom mål, ägardirektiv, budget och andra styrdokument. Staden anger inriktningen genom sin övergripande vision som gäller alla bolag och förvaltningar. Vision 2040 lyder "Möjligheternas Stockholm".

För att vägleda stadens verksamheter i samband med budget 2022 angavs tre inriktningsmål:

- En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla
- En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt
- En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

I samband med budget och inför 2023 med inriktning för 2024 och 2025 anges tre inriktningsmål för stadens verksamheter:

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.

Det är Stockholm Vatten och Avfalls ledning och styrelse som är ansvariga för hur bolaget styrs och att externa och interna krav implementeras och följs. I ledningsgruppen ingår VD och avdelningschefer. Styrelsen består av ledamöter och suppleanter valda av kommunfullmäktige i Stockholm och Huddinge. VD och styrelsen styrs övergripande av aktiebolagslagens bolagsordning och av arbetsordningen för VD och styrelse.

Verksamheten är målstyrd och uppföljning av mål och indikatorer sker tertialvis och rapporteras till styrelse och moderbolag. Genom bolagets egen vision och våra bolagsmål arbetar vi för att uppfylla stadens vision och inriktningsmål.



Våra intressenter

Att ha regelbunden kontakt med våra intressenter, så som kunder, ägare och samarbetspartners, är viktigt för att kunna utföra vårt uppdrag och utforma vårt strategiska arbete. Genom samarbete med våra intressenter kan vi förbättra våra tjänster, sträva mot målet att vara ledande inom vatten- och avfallsbranschen och bli allt mer hållbara. Vi vill samarbeta mer med våra intressenter om hållbarhet genom utökade dialoger under kommande år.

Exempel på den kommunikation vi har idag med de främsta intressentgrupperna visas i tabellen nedan tillsammans med viktiga frågor i kommunikationen med intressentgruppen.

Intressenter	Typ av kommunikation	Viktiga frågor
Kunder - både privatpersoner och verksamheter med behov inom VA och avfall, samt grannkommuner	Kundundersökningar och fokusgrupper Kundärenden och klagomål via telefon, mejl och webbplats Kundkontakt på våra återvinnings- och återbruksanläggningar Samråd i samband med stora projekt Kundinformation via olika kanaler som webbplats, sociala kanaler och nyhetsbrev Informationskampanjer Fakturor	Dricksvattenkvalitet, leveranssäkerhet, hållbara avloppslösningar, hållbara och enkla avfallslösningar Information, rådgivning och felanmälan Utvecklingsprojekt och störningar Återvinning, återbruk, minskad konsumtion Matavfallsinsamling Individuell vattenmätning Hållbar vattenhantering Endast önskade ämnen till avloppet Avgifter och vad kunden får för sin taxa
Leverantörer och entreprenörer - Företag vi köper varor och tjänster ifrån	Upphandlingar, beställningar, inköp och avtalsuppföljning Kommunikation i det dagliga arbetet med till exempel konsulter och entreprenörer Gemensamma analyser och projekt	Tydliga och relevanta krav och kriterier Bra dialog och samarbete Bevis på uppfyllda krav och kriterier
Medarbetare - Anställda på Stockholm Vatten och Avfall	Möten, dialoger med chefer och kollegor, utbildning, internkommunikation via bolagets kanaler exempelvis intranätet, medarbetarsamtal, medarbetarundersökningar	Tydlig styrning och kommunikation Hälsa och säkerhet Likabehandling Kontinuerlig kompetensutveckling
Ägare - Stockholms stad och Huddinge kommun	Ägardirektiv, styrelsemöten, beslutsärenden i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen, löpande dialoger i verksamheten, gemensamma arbetsgrupper	Rapportering mot ägardirektiv Måluppfyllelse Ekonomisk planering, budgetering och utfall
Tillsynsmyndigheter - Dricksvattenförsörjning tillses av miljö- och hälsoskyddsnämnderna i Ekerö, Botkyrka, Stockholms och Huddinges kommuner Avloppsrening, slamlager och återvinningscentraler tillses av miljö- och hälsoskyddsnämnderna i Stockholm och Huddinge respektive Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (Valsta slamlager)	Regelbundna möten och tillsynsbesök, rapportering av avvikelser som kan ha betydelse för människors hälsa eller miljön	Eventuella anmärkningar Klagomål Tolkning av villkor i tillstånd Egenkontrollprogram och provtagningsprogram

Hållbarhetsredovisning



Agenda 2030

För att skapa en hållbar värld behöver företag och organisationer i alla länder arbeta mot samma mål. Det är möjligt tack vare FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling i Agenda 2030. Stockholms stad har ambitionen att vara ledande i genomförandet av de globala hållbarhetsmålen. Därför pågår ett gemensamt arbete inom staden, där ett samordnande ansvar för de globala hållbarhetsmålen delats ut till olika bolag och förvaltningar.



Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet har en stark koppling till flera av de globala hållbarhetsmålen, vilket visar hur viktigt vårt uppdrag är för utvecklingen av ett hållbart samhälle. De mål som Stockholm Vatten och Avfall berörs mest av är:



Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla

Stockholm Vatten och Avfall har det samordnande ansvaret för detta mål i Stockholms stad. Stockholmarna har mycket god tillgång till rent dricksvatten och sanitet. Ett utvecklingsområde inom Stockholms stad är de grupper som inte har en självklar tillgång till våra tjänster. Vi arbetar för att minimera utsläpp av orenat avloppsvatten, inte minst genom att bygga ut och modernisera avloppsreningen. Samtidigt förebygger

vi genom uppströmsarbete utsläpp av oönskade ämnen till avloppsledningsnätet. Bolaget har en viktig roll i stadens arbete med att uppnå god vattenstatus i sjöar och vattendrag. Vi satsar också på kommunikation med stockholmarna för att skapa ett hållbart agerande relaterat till vatten och avlopp.



Mål 13: Bekämpa klimatförändringar

Vår verksamhet använder mycket energi och orsakar stora utsläpp av växthusgaser, framför allt biogen³ metangas och lustgas som släpps ut från avloppsverksamheten. För att minska vår påverkan använder vi till största delen förnybar energi i våra anläggningar, lokaler och fordon. Vi producerar biogas, återvinner värme samt arbetar med att reducera utsläpp av växthusgaser från våra reningsverk. Genom bindning av kol i marken från avloppsslam, vattenverksmull och biokol som används i jordbruk och planteringar motverkas också frisättande av koldioxid.



Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Vårt uppdrag innebär att alla invånare ska ha tillgång till rent vatten, hållbara avloppslösningar och hållbar avfallshantering. Vi vill genom innovation hitta nya lösningar för uppdraget och utveckla de cirkulära flödena inom samhället. Detta genom att öka andelen återbruk och återvinning samt återföra näringsämnen och energi till kretsloppet.



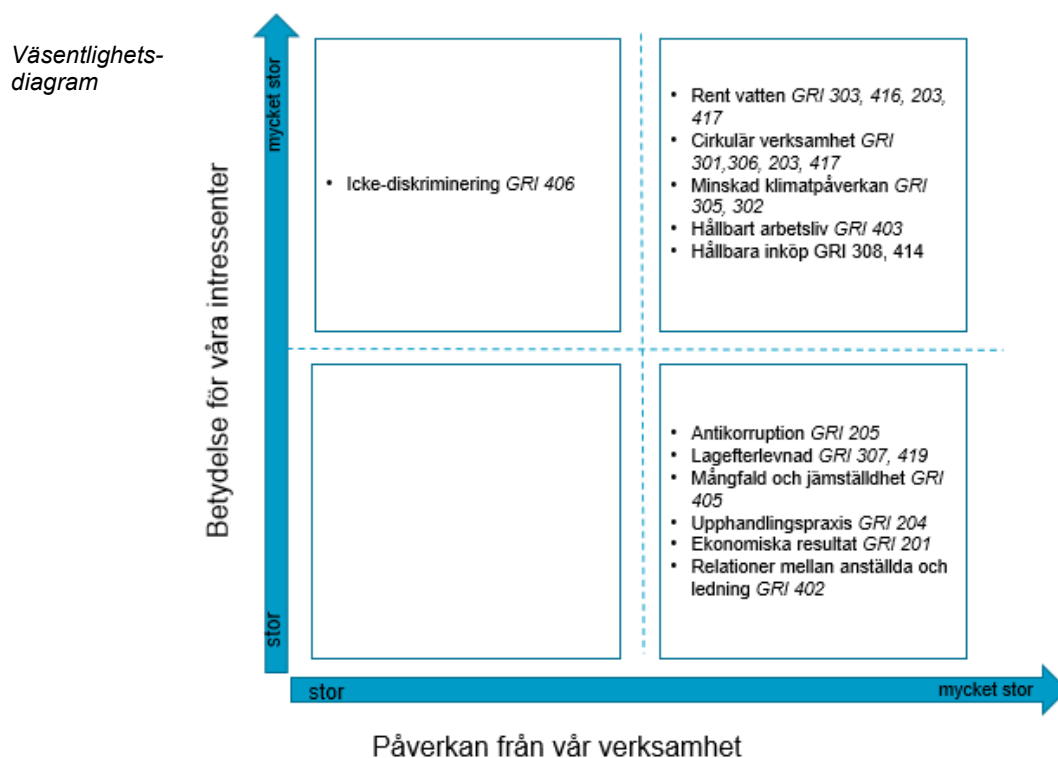
Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Vår verksamhet har stor påverkan på miljön, både genom det material vi samlar in från stockholmarna och verksamhetens egen användning av material och kemikalier. Vi arbetar för att minska användningen av kemikalier och material som innehåller miljöfarliga ämnen och vi utvecklar löpande återanvändning och återvinning av såväl vårt eget som stockholmarnas avfall. Genom aktiv kommunikation vill vi få stockholmarna att minimera sitt avfall, medverka till återbruk och sortera sitt avfall på bästa sätt. För att påverka produktionskedjan ställer vi upphandlingskrav på eller premierar leverantörer som producerar hållbara produkter och tjänster.

³ Ett ämne är biogent om det kommer från biomassa och inte från en fossil källa

Våra viktigaste hållbarhetsområden

Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet har en stor påverkan inom många hållbarhetsområden. Eftersom vi behöver fokusera och prioritera har vi valt ut de allra viktigaste områdena utifrån verksamhetens påverkan och betydelsen för intressenterna. Dessa syns längst upp till höger i diagrammet. Där redovisas också en koppling till hållbarhetsområdena i GRI Standards indelning.



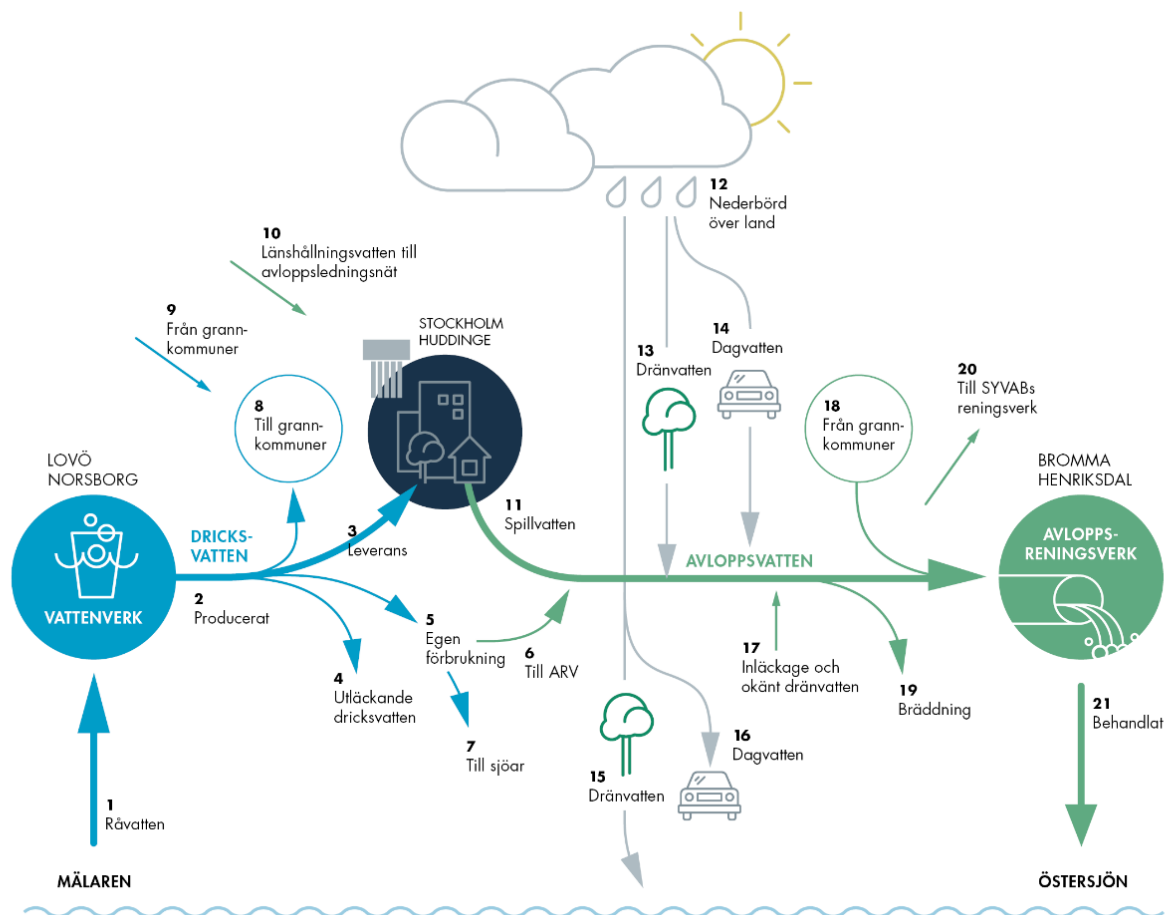
Nedanstående tabell visar kopplingen mellan våra viktigaste hållbarhetsområden och Agenda 2030.

Viktigt hållbarhetsområde	Globala hållbarhetsmål	Bolagsmål
Rent vatten (GRI 303, GRI 416, GRI 417, GRI 203)		1, 2, 4
Cirkulär verksamhet (GRI 301, GRI 306, GRI 203, GRI 417)		1, 2, 3
Minskad klimatpåverkan (GRI 302, GRI 305)		1, 3
Hållbara inköp (GRI 308 och 414)		1, 3, 4
Hållbart arbetsliv (GRI 403)		1, 4

Våra viktigaste hållbarhetsområden presenteras nedan i fyra avsnitt per område: Beskrivning av påverkan, Styrning och förutsättningar, Utfallsrapport samt Händelser och aktiviteter.

Rent vatten

Stockholm Vatten och Avfall producerar och distribuerar dricksvatten, avleder och renar avloppsvatten och påverkar miljön i skärgård, sjöar och vattendrag som tar emot vatten från staden.



Vattenbalansen 2022. Volymen i miljoner kubikmeter presenteras i tabellen för respektive siffra i bilden. Vissa värden är uppskattade.

1) 161	8) 37	15) 1
2) 145	9) 0,4	16) 5
3) 83	10) 0,8	17) 43
4) 21	11) 80	18) 29
5) 4,0	12) 89	19) 0,5
6) 0,9	13) 8	20) 15
7) 3,1	14) 5	21) 152

Säkerställa hälsosamt dricksvatten

Rent dricksvatten är avgörande för våra kunders hälsa och för livsmedelsindustrin. För dricksvattenproduktionen som sker i Lovö och Norsborgs vattenverk används vatten från Mälaren där vattentillgången är god. Vi använder också mindre volymer vatten från vår reservvattentäkt Bornsjön. Vi måste i dricksvattenproduktionen och vattenledningsnätet säkerställa att vi levererar ett hälsosamt och rent dricksvatten som minst klarar kvalitetskraven för kemiska ämnen, mikroorganismer och parasiter. Därtill har vi en skyldighet att redogöra för innehållet i dricksvattnet.

Vi måste också undvika störningar i vattenleveransen vid avbrott och vattenläckor samt kunna möta det ökade kapacitetsbehovet under värmeböljor. Vi behöver planera för framtida behov. Med en växande befolkning och klimatförändringar måste kapaciteten utökas och fler reningssteg i vattenverken kan behövas. I vårt investeringsprogram 'Stockholms framtida vattenförsörjning' utökas kapaciteten inom såväl vattenreningen som ledningsnätet, där fem mil huvudvattenledning byggs och samtliga elva vattenreservoarer renoveras eller byggs ut.

Hållbar vattenanvändning

Bolaget försörjer Stockholm, Huddinge och ett antal grannkommuner med dricksvatten. Vi behöver arbeta för en hållbar vattenanvändning både hos kunderna och i den egna verksamheten. Under varma perioder går det vanligtvis åt mycket vatten och även om vi idag har god tillgång till råvatten så finns det en begränsning i reningskapacitet. Dessutom går det åt resurser som kemikalier och energi för att rena dricksvattnet. Omkring 20 procent av det producerade dricksvattnet debiteras inte någon kund. Detta vatten används idag internt inom verksamheten eller försvinner från vattenledningsnätet genom läckage eller på annat sätt. Genom att minska vattenvändningen och förlusterna kan vi säkerställa att behovet alltid täcks och att resurser för vattenproduktion och vattendistribution inte används i onödan.

Effektiv avloppshantering

När vattnet har använts av våra kunder blir det avloppsvatten som sedan leds till våra reningsverk. Reningen sker huvudsakligen i de två avloppsreningsverken i Henriksdal och Bromma och det renade avloppsvattnet släpps sedan ut i recipienten⁴ Östersjön. Avloppsvattnet renas från stora mängder fosfor, kväve och organiskt material, som annars skulle orsaka övergödning i skärgård, sjöar och vattendrag. Andra ämnen som är lättnedbrytbara bryts också ner i reningsprocessen. Metaller och svårnedbrytbara organiska ämnen hamnar till största del i avloppsslammet, men en del följer med det renade vattnet. Vi arbetar för att minska utsläppen från våra avloppsreningsverk genom att utveckla reningsprocesserna i verken.

Dagvatten sköljer med sig föroreningar från bland annat trafik och byggarbetsplatser till vattendrag och reningsverk. Dagvattnet leds antingen till avloppsreningsverk, direkt till recipienten eller till andra typer av reningsanläggningar såsom dagvattendammar, skärmbassänger eller våtmarker där det renas från näringsämnen, tungmetaller och organiska föroreningar.

Vi försöker även minska föroreningarna i det vatten som kommer in i avloppsledningarna. Det sker genom att arbeta för lokalt omhändertagande av dagvatten samt uppströmsarbete för att motverka föroreningar till avloppsvattnet redan vid källan.

För att säkra framtidens avloppsrening pågår projektet Stockholms framtida avloppsrening (SFA) som innebär att avloppsvattnet som idag går till Bromma reningsverk leds över till reningsverket i Henriksdal. Henriksdals reningsverk moderniseras med ny teknik som kommer rena vattnet ännu bättre än idag och ge större kapacitet.

⁴ Recipient innebär hav, sjö eller annat vatten som är mottagare av avloppsvattnet

Minska tillskottsvatten till avloppssystemet

Avloppsvatten består huvudsakligen av spillvatten och dagvatten. Dagvatten avleds i samma ledningar som spillvatten där ledningsnätet är kombinerat. Dessutom läcker vatten in i det spillvattenförande systemet eller kopplas dit felaktigt. Ett samlingsnamn för det extra vatten som når det spillvattenförande systemet är ”tillskottsvatten”. Tillskottsvatten medför sämre rening vid reningsverken och ökad risk för bräddning. Utöver detta ökar även energi- och kemikalieanvändning för att hantera det tillkommande vattnet. Tillskottsvatten är även en bidragande orsak till att vatten tränger in i källare genom golvbrunnar och andra avloppsenheter i samband med kraftig nederbörd.

God status i vattenförekomster

Vid kraftig nederbörd kan det kombinerade avloppssystemet bli överbelastat. Orenat avloppsvatten (blandat spillvatten och dagvatten) bräddas då ut i recipienterna. Bräddningar kan även orsakas av stopp i ledningsnätet eller vid problem i avloppspumpstationer.

Vi arbetar ständigt med att förbättra kvaliteten på vattnet i sjöar och vattendrag som påverkats av gamla föroreningar och utsläpp från ledningsnätet. Vi har, i samarbete med Stockholms stad, Huddinge kommun och andra berörda kommuner, tagit fram lokala åtgärdsprogram⁵ för god vattenstatus i omgivande sjöar, vattendrag och havsvikar. Åtgärdsprogrammen omfattar åtgärder mot bland annat dag- och spillvattenpåverkan. Från hittills framtagna program har Stockholm Vatten och Avfall ansvar för att uppföra drygt 80 dagvattendammar och andra reningsanläggningar för dagvatten, vid sidan av arbete med felsökning och åtgärder i ledningsnätet.

Vi följer upp Mälarens och andra recipients vattenkvalitet och varje år tar vi fram en skärgårdsrapport som visar tillståndet och påverkan i Östersjön där avloppsvattnet släpps ut. Genom SFA-projektet kommer avloppsreningen förbättras och bräddpunkter till recipienten byggas bort.

⁵ De lokala åtgärdsprogrammen återfinns på [Lokala åtgärdsprogram - Stockholms miljöbarometer](#)

Styrning och förutsättningar för *Rent Vatten*

Krav

- Lagen om allmänna vattentjänster som reglerar våra skyldigheter gentemot kunderna och kundernas skyldigheter gentemot oss.
- Livsmedelslagstiftningen som fastställer krav på beredning, distribution och gränsvärden för det dricksvatten som lämnar vattenverket samt dricksvattnet hos användare.
- Avloppsreningsverk är tillståndspliktiga enligt 9 kap. miljöbalken och miljöprövningsförfordningen. Vattentäkt och grundvattenbortledning från tunnlar är tillståndspliktigt enligt 11 kap. miljöbalken. Dagvattenanläggningar är anmälningspliktiga enligt Förfordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
- Miljötillstånd för vattentäkt, grundvattenbortledning och avloppsreningsverk med bland annat utsläppsvillkor för det renade avloppsvattnet, krav att minska tillkottsvatten till och bräddningar från ledningsnätet samt uppströmsarbete.
- Krav på egenkontroll enligt HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) för dricksvatten.
- Krav på egenkontroll för miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter.

Risker och utmaningar

- Förorening av vattentäkt.
- Ökande temperatur på råvattnet under sommaren, vilket kan leda till försämrade vattenkvalitet.
- Ökande befolkning.
- Klimatförändringar som orsakar värmeböljor, ökad nederbörd samt ger fler och längre skyfall.
- Föroreningar från verksamheter, privatpersoner och bebyggelse till avloppsreningsverk och recipient.
- Otillräcklig finansiering och resurser för underhåll och förnyelse av VA-anläggningen.
- Driftstörningar i anläggningar.
- Sabotage och desinformation.
- Brist på fällningskemikalier till reningsprocesserna kan bli en följd av det rådande världsläget.

Kontroller och löpande åtgärder

- ▶ För att säkerställa att dricksvattnet har god kvalitet genomför vi över 1 000 provtagningar på vattenledningsnätet årligen. Vattenproduktionen och distributionen kontrolleras flera gånger per år av miljöförvaltningarna i Stockholm, Huddinge, Botkyrka och Ekerö. För dricksvattenhanteringen finns obligatorisk dricksvattenhygienutbildning, strikta regler för hygien vid arbete i dricksvattenanläggningen, provtagningsprogram, faroanalys genom HACCP, larmrutiner, egenkontroll och intern revision. Vid reparationer på ledningsnätet sker extra provtagningar för att kontrollera kvaliteten innan vattnet släpps på. På vår webbplats redovisar vi årliga medelvärden för innehållet i råvattnet och dricksvattnet vid vattenverken.
- ▶ Bornsjön är Stockholms reservvattentäkt och för att säkerställa god vattenkvalitet äger och sköter bolaget sjöns hela avrinningsområde. Här bedriver vi ett KRAV-cerifierat ekologiskt jordbruk och ett FSC-certifierat skogsbruk samtidigt som vi har ett kontrollprogram för att följa upp sjöns vattenkvalitet. Då markområdet är både vattenskyddsområde, naturreservat och natura 2000-område omfattas vi av ett rigoröst regelverk av vattenskyddsområdesföreskrifter samt naturreservatsföreskrifter.
- ▶ Utsläppt avloppsvatten från reningsverken kontrolleras för att säkerställa att vi klarar våra utsläppsvillkor. Bolaget har ett övervakningssystem för avloppspumpstationerna som larmar och registrerar inträffade bräddningar. För bräddningar i samband med regn modellberäknas utsläppen. Bräddningar från avloppspumpstationer och reningsverk, utsläpp av biogas och andra driftstörningar som kan orsaka olägenhet rapporteras utan dröjsmål till miljötillsynsmyndigheten.
- ▶ För att säkerställa att våra dagvattenreningsanläggningar fungerar och att funktionen upprätthålls utförs diverse provtagningar, underhållsmuddring där sediment som innehåller föroreningar tas bort och transporteras till deponi. Tillsynsmyndigheterna har löpande tillsyn av dagvattenreningsanläggningarna under året.
- ▶ I vårt uppströmsarbete riktar vi oss mot anslutna verksamheter som släpper ut ämnen till avloppsledningsnätet. Vi samarbetar med tillsynsmyndigheter, provtar ledningsnätet för att spåra utsläpp och källor till föroreningar samt tar fram riktlinjer och information till verksamheter och allmänhet om vad som får tillföras avloppet.
- ▶ Systematiskt uppströmsarbete bedrivs på dagvattenledningsnätet med löpande egenkontroll, där vi med systematisk provtagning aktivt spårar och åtgärdar felanslutningar på dagvattenledningsnätet i syfte att minska utsläpp till sjöar och vattendrag.
- ▶ Kommunikation om hållbar vattenanvändning pågår under hela året, men framför allt under försommaren när extra mycket vatten används.

Utfallsrapport för *Rent Vatten* 2022

Indikatorer för *Rent vatten* redovisas i bilaga på sidan 38. De över 1000 provtagningar som gjorts under året visade att dricksvattnet på vattenledningsnätet har god kvalitet i de allra flesta fall. Ett av de ordinarie dricksvattenproverna i juli visade ett bekräftat otjänligt resultat på grund av koliforma bakterier⁶. Orsaken till det otjänliga provet bedöms vara lokalt låg omsättning, en lång servisledning till fastigheten samt hög råvattentemperatur. Vidtagna åtgärder var spolning i och i anslutning till aktuell fastighet och uppföljande provtagning. Miljöförvaltningen i Huddinge kommun informerades. Tre prover har under året visat tjänligt med anmärkning på grund av mikroorganismer. Två av proverna togs i Stockholm under tredje kvartalet samt ett prov i Huddinge under fjärde kvartalet. Orsaken är sannolikt hög råvattentemperatur samt tillfälligt låg omsättning.

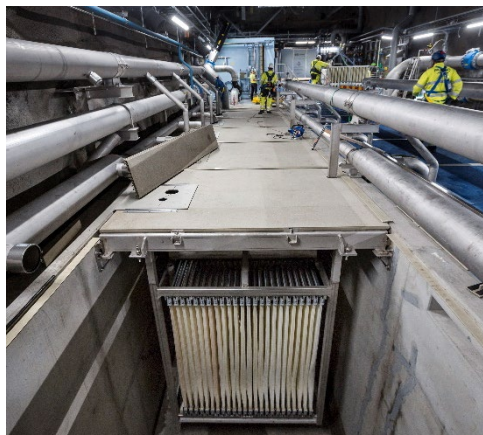
I samband med ett snöoväder i november drabbades Norsborgs vattenverk av ett strömavbrott. Strömavbrottet resulterade i störning av dricksvattenleveransen till stora delar av Botkyrka under några timmar.

Bolaget klarade samtliga utsläppsvillkor för fosfor, kväve och syretärande organiska föreningar (BOD) och har haft en kontinuerlig kommunikation med våra tillsynsmyndigheter under året. I början av juni, hade Henriksdal en stor bräddning som pågick i 21 timmar på grund av höga vattenflöden i samband med skyfall. Detta medförde att fosforhalterna låg högt i början av sommaren och åtgärder fick vidtas för att klara årsmedelvärdet. I vår miljörapport för avloppsverksamheten 2022 finns utförlig information om avloppsreningen.

I december uppstod en stark lukt från avloppet i områden kring Långbro, Fruängen, Västertorp och Hägersten. Detta berodde på ett utsläpp av bränsle från Stockholm Exergis anläggning i Högdalen som tog sig in i dagvattenssystemet.

⁶ Närmare bestämt *Lelliottia Amnigena*, som varken är sjukdomsframkallande eller har fekal ursprung.

Händelser och aktiviteter inom *Rent Vatten*



Stockholms framtida avloppsrening

I Henriksdals reningsverk fortsätter arbetet med att bygga om den befintliga reningsprocessen till membranbioreaktorer (MBR). Med membranen på plats kan mer avloppsvatten renas på samma yta samtidigt som det blir ännu renare när det släpps ut i Östersjön.

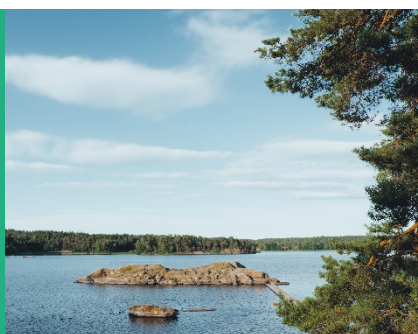


Stockholms framtida vattenförsörjning

Flera insatser pågår för att öka kapaciteten i vattenförsörjningen. Under året har vi bland annat konverterat ett antal sandfilter till kolfilter på Lovö vattenverk.

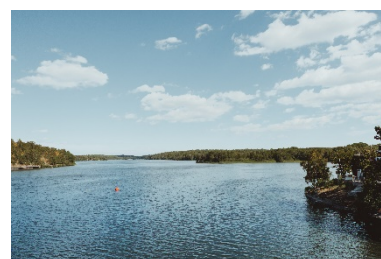
Fällning i Drevviken

För att uppnå god vattenstatus i Drevviken genomförs åtgärder med fällning för att minska fosforhalterna och därmed övergödningen i Drevviken. Åtgärden förväntas på kort tid ge lägre fosforhalter i vattnet, minska algbloomingarna och ge en synlig positiv effekt på vattenkvaliteten med ett ökat siktdjup.



Uppströmsarbete i Mälaren

Under året har vi utvecklat uppströmsarbetet för att skydda vår vattentäkt Mälaren. Ett fokus har varit att undersöka källor till PFAS (per- och polyfluorerade ämnen) i östra Mälarens vattenskyddsområde. Detta har vi gjort tillsammans med Norrvatten.

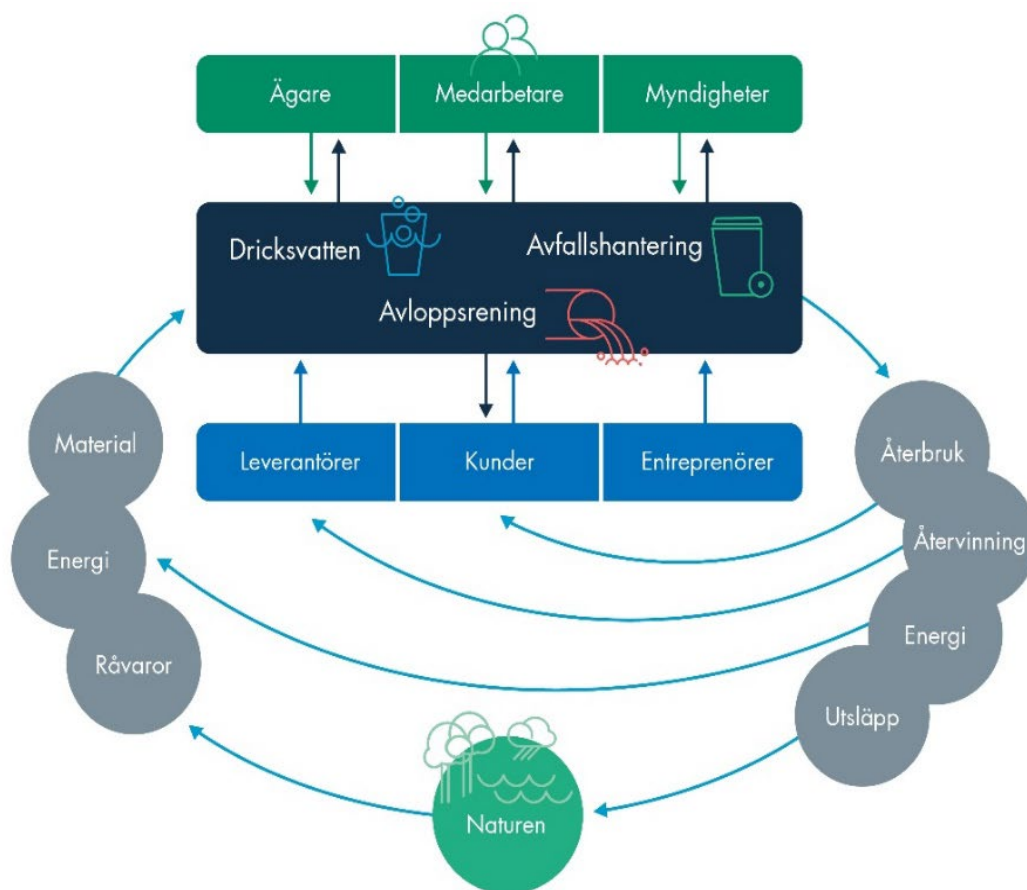


Reningsdamm för dagvatten

I början av 2022 färdigställdes en ny reningsdamm för dagvatten nära Huddinge centrum. Det är den första som står färdig i en lång rad åtgärder från de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus.

Cirkulär verksamhet

Stockholm Vatten och Avfall hanterar stora flöden av material, energi och näringsämnen och har därför en viktig roll i omställningen till ett mer cirkulärt samhälle.

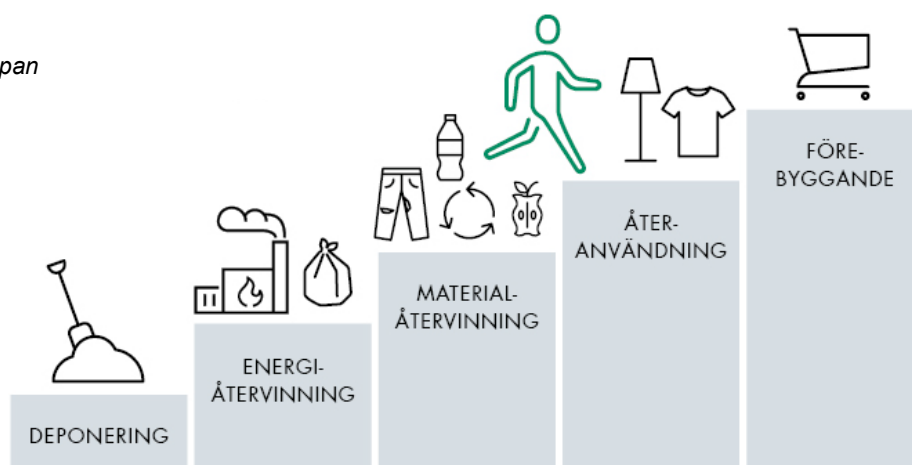


Bilden visar flöden av material och energi genom vår verksamhet och samspelet med våra intressenter. För att leverera dricksvatten och ta hand om avloppsvatten och avfall på ett mer hållbart sätt behöver vi låta energi, näringsämnen och material stanna kvar i återbruks- och återvinningsflödena så länge som möjligt. Uttaget av nya råvaror och deponering av avfall ska vara minimalt samtidigt som utsläppen till luft, mark och vatten ska vara så rena som möjligt. Vår verksamhet bidrar till återbruk och återvinning av material samt att näring från matavfall och avloppsvatten återanvänds som gödsel i jordbruket. Samtidigt nyttjas energin i matavfallet och avloppsslammet genom biogasen som uppstår när materialet röts. Värmen från avloppsvattnet används till fjärrvärme och avfall energiåtervinns till fjärrvärme och el.

Återbruka och återvinna stockholmarnas material och avfall

Inom ramen för bolagets uppdrag att hantera stockholmarnas avfall som faller under kommunalt ansvar, arbetar vi ständigt för att öka andelen material som kan bli en resurs. Vår målsättning är att hanteringen av stockholmarnas avfall ska förflytta sig uppåt i avfallstrappan. Helst ska avfall inte uppstå alls. Om det uppstår ska det i första hand återbrukas, i andra hand materialåtervinnas och därefter energiåtervinnas.

Avfallstrappan



Efter att produkter för återbruk, matavfall och material för materialåtervinning sorterats ut, går idag en stor del av avfallet till förbränning och blir till fjärrvärme och el. En väldigt liten andel hamnar på deponi. Energin i matavfall nyttjas till biogas och näringsämnen till biogödsel.

I syfte att underlätta för och uppmuntra stockholmarna att återvinna och återbruka har Stockholm Vatten och Avfall ett flertal tjänster. Grovavfall och farligt avfall kan lämnas till våra återvinningscentraler, där det även finns särskilda mottagningar av saker för återbruk. Vid våra återbruk Rinkeby, Roslagstull och Skärholmen samt i våra Pop-up återbruk⁷ finns möjlighet att hämta saker för återbruk. På Skärholmens återbruk finns även möjlighet att laga saker. Våra två Pop-up återbruk besöker olika platser varje helg under april till oktober, och uppmuntrar till att lämna grovavfall, farligt avfall och återbruka föremål. Farligt avfall, exempelvis kosmetik, färg och hushållskemikalier, kan lämnas i vissa butiker som vi samarbetar med. För farligt avfall finns även miljöstationer och en mobil miljöstation som cirkulerar för att hämta farligt avfall.

Cirkulera restprodukter, energi och material från verksamheten

I Stockholm Vatten och Avfalls egen verksamhet uppstår stora mängder restprodukter och avfall. I målsättningen om att bli resurspositiva ingår att öka andelen återvinning och återbruk av restprodukter och avfall från den egna verksamheten. Avloppsslam är en restprodukt från våra avloppsreningsverk och en viktig källa för fosfor samt även kväve, mikronäringsämnen och mull. Vi tar tillvara dessa genom att sprida slammet på åkermark vilket även innebär att kol stannar i marken istället för att släppas ut som koldioxid. I processen för produktion av dricksvatten bildas även vattenverksmull som restprodukt. Vattenverksmullen används som jordförbättring på jordbruksmark bland annat i vårt eget ekologiska jordbruk på Bornsjöområdet eller tillsätts jordprodukter.

Värme från avloppsvattnet leds till Stockholm Exergis och Norrenergis värmepumpar i Hammarby och Solna för att omvandlas till fjärrvärme. Värmeväxlare energiåtervinner värme inom våra anläggningar.

I samband med underhåll och nyläggning på ledningsnätet uppstår en stor mängd schaktmassor. Genom att noga kontrollera och klassa material enligt gällande regelverk kan schaktmassorna återanvändas istället för att läggas på deponi. Skräp som har spolats ner i avloppet samlas in, transporteras och går till förbränning med energiutvinning. Sand som kommit in till reningsverken behandlas för att sedan återbrukas eller deponeras beroende på föroreningsgrad. Annat avfall som uppkommer i verksamheten är bland annat emballage och rester från olika typer av underhållsarbeten, exempelvis trä samt rör- och kabelrester. Även farligt avfall som olika kemikalier och elavfall uppkommer och behöver omhändertas på korrekt sätt.

⁷ Pop-up återbruk är små bemannade containrar för återbruk och återvinning som flyttas mellan olika platser enligt en turlista.

Använda återbrukat, giftfritt och återvunnet material med lång livslängd

Det material vi använder i vår verksamhet utgörs bland annat av processkemikalier, byggmaterial och fyllnadsmassor. Dessa används när vi producerar dricksvatten, renar avloppsvatten och vid byggnationer. Den största miljöpåverkan i byggmaterialens livscykel sker vid produktionen och när det byggs in i anläggningarna.

Återvunnet material är ännu inte så vanligt i de material vi använder till våra anläggningar. Metaller som används för tillverkning är i regel återvunna, till exempel använder våra tillverkare av gatugjutgoods mer än 85 procent återvunnet järnskrot till sin produktion. Plastbranschen för rörsystem och kopplingar har inte kommit lika långt, ytterst lite av dessa produkter är av återvunnet material idag. Men det finns nya vägar då livsmedelsavfall kan ersätta fossila råvaror i produktionen av plastgranulat. Vi använder i möjligaste mån återvunna fyllnadsmassor vid egna arbeten på ledningsnätet. Stockholm Vatten och Avfall har sedan tolv år tillbaka organiserat sig i föreningen 4S, tillsammans med de större VA-organisationerna i Sverige. Syftet är att delge tillverkarna de behov som VA-organisationerna ser idag och i framtiden av hållbara och kostnadseffektiva rörnätsprodukter.

Minimera materialanvändning

Det bästa sättet att gå mot en cirkulär verksamhet är förstås att minska materialanvändningen från första början. Det kan göras genom att öka livslängden på de material som köps in och genom långsiktigt underhåll och renovering. Vi kan också arbeta för att minska onödigt emballage för inköpta varor. Inom Stockholms stad finns även en plattform för internt återbruk mellan verksamheterna, som heter Stocket Återbruk. Stocket drivs av arbetsmarknadsförvaltningen för att underlätta återanvändning av möbler, inventarier, byggmaterial och fast inredning i stadens verksamheter.

Styrning och förutsättningar för *Cirkulär verksamhet*

Krav

- Ansvar för att omhänderta avfall enligt miljöbalken - avfallsförordning samt lokala bestämmelser i föreskrifter och avfallsplan för Stockholm.
- Återvinningscentraler och miljöstationer är tillståndspliktiga eller anmälningspliktiga enligt miljöprövningsförordningen.
- Nationellt etappmål om att 75 procent av matavfallet ska samlas in och gå till biologisk behandling 2023 samt Avfalls Sveriges 25/25 mål.
- C40 towards Zero waste declaration.
- Slammet från våra Revaq-certifierade avloppsreningsverk i Bromma och Henriksdal sprids på åkermark och ska därför uppfylla både Revaqs kvalitetskrav samt lagkrav enligt SNFS (1994:2).
- Hantering av farligt avfall enligt avfallsförordningen (2020:614) och NFS (2020:5).
- Stockholm Vatten och Avfalls allmänna material- och arbetsbeskrivning för lednings- och markarbeten (SVAMA).
- Stockholms stads kemikalieplan med visionen om ett giffritt Stockholm år 2030.
- Stockholms stads handlingsplan för cirkulärt byggande.
- Krav på material i kontakt med dricksvatten från livsmedelslagstiftningen samt det nya dricksvattendirektivet inom EU.

Risker och utmaningar

- Oförutsedda störningar i avfallsinsamlingen.
- Låg grad av avfallssortering samt felsortering.
- Långt kvar till Stockholms stads mål om 70 procent matavfallsinsamling.
- Avsättning för material till återbruk och återvinning.
- Föroreningar till avloppet som hamnar i avloppsslammet.
- Utredning om nationellt beslut att inte tillåta spridning av avloppsslam.

Kontroller och löpande åtgärder

- ▶ Vi arbetar kontinuerligt med informationsinsatser så att allmänheten vet hur avfallssorteringen ska gå till, vad som är farligt avfall och var det ska lämnas.
- ▶ Revaq-certifieringen innebär arbete för en långsiktig och ständig förbättring av slamkvaliteten och att gränsvärden för tungmetaller uppfylls. Vårt uppströmsarbete leder till minskad tillförsel av organiska oönskade ämnen och andra föroreningar som kan hamna slammet. För att fånga upp nya verksamheter och nå ut med riktlinjer och information om hur de minskar sina utsläpp av föroreningar till spillvattennätet genomförs regelbundet inventering av verksamheter i industriområden.
- ▶ Byggvaror och kemiska produkter som köps in till bygg- och anläggningsprojekt ska bedömas och registreras i systemet Byggvarubedömningen (BVB). Genom BVB får vi en spårbarhet av det material som byggs in i våra anläggningar samtidigt som vi kan säkerställa att vi följer lagkrav gällande miljö och hälsa.
- ▶ I upphandlingar av ledningsnätmaterial till våra lager kräver vi numera en livslängd på mer än 100 år utan haverier.
- ▶ Vi bedriver samarbeten med flera leverantörer av ledningsnätmaterial för att fasa ut oönskade ämnen och byta till material som går att cirkulera och inte har fossilt ursprung.
- ▶ Alla kemikalier som köps in ska godkännas av Stockholm Vatten och Avfalls kemikalieråd, vars uppdrag är att minska användningen av hälsovådliga och miljöfarliga kemikalier och ersätta dem med mer hållbara alternativ.
- ▶ Obligatorium att sortera ut matavfall som gäller i hela Stockholm från 1 januari 2023.

Utfallsrapport för *Cirkulär verksamhet* 2022

Indikatorer för *Cirkulär verksamhet* redovisas i bilaga på sidan 39. Av totalt 71500 ton slam från Bromma och Henriksdal har det allra mesta godkänts för spridning på åkermark. 4800 ton från Bromma reningsverk underkändes på grund av för höga metallhalter. Orsaken var ett muddringsarbete efter en bräddning till Mälaren från en pumpstation i Bromma där vattnet släpptes till Bromma reningsverk. Muddringsarbetet stoppades när de förhöjda halterna upptäcktes och utredning pågår för vidare åtgärder. Utöver denna händelse håller slammet från Henriksdal och Bromma reningsverk hög kvalitet. Totalt innebär detta att 600 ton fosfor återförts till åkermark. Vi har spridit mer vattenverksmull på åkermark jämfört med tidigare år. Andel cirkulerade restprodukter från verksamheten har därför ökat till 73 procent.

Målet för återbruk av stockholmarnas insamlade material uppnås inte under året. Anledningen till detta är bland annat ökat fokus på kvalitet, i stället för kvantitet, för det material som sorteras som återbruk. En generell minskad mängd insamlad textil märks på samtliga återvinningsanläggningar, troligen som en följd av ökade möjligheter för kommuninvånarna att själva byta, sälja eller lämna in till olika butiker. Mer möbler samlas in till återbruk eftersom insamling av möbler nu sker på alla återvinningscentraler. Här ses en ökning på ca 35 procent.

Den insamlade mängden matavfall har ökat till 31 procent, vilket ännu är långt ifrån målet. Under 2023 införs obligatorisk insamling även för hushåll. Mätmetoden har setts över under året och indikatorn justerats för att ge en mer korrekt utfallsredovisning för år 2023. Den uppdaterade indikatorn kommer att följa Naturvårdsverkets senaste modell för beräkning av matavfall.

Vi har under året arbetat med att förbättra sorteringen av det interna avfallet från verksamheten. Utsorteringen ökar av plastspill som skickas för att bli nya kabelrör. Överblivet men användbart material från verksamheten avyttras allt mer, istället för att slängas. Vi har under året också upprättat en klädpool efter att ha haft en klädesutrensningsskampanj i verksamheten. Klädpoolen används av dem som behöver yrkeskläder och skor och minskar inköp av produkter och material.

Händelser och aktiviteter inom *Cirkulär verksamhet*



Första spadtaget för Resursutvinning Stockholm

Nu har vi startat bygget av Resursutvinning Stockholm, vår nya högteknologiska sorteringsanläggning. Med modern teknik kommer den att separera matavfallspåsar men också plast och metall som av misstag hamnat i restavfallet. På så sätt kan nästan allt sorteras ut och få ett nytt värde.



Matavfall

Den första januari 2023 blir det obligatoriskt i Stockholm för hushåll att sortera ut sitt matavfall. Matavfallet rötas till biogas som blir fordonsbränsle och ger även biogödsel som jordförbättring till åkrar. Under 2022 har vi informerat på flera olika sätt och på olika språk bland annat i sociala medier, annonser, utskick till hushåll och samarbete med Fastighetsägarna.



Återbruk

Sommaren 2022 öppnade Återbruket Rinkeby, Stockholms tredje återbruk. Där får stockholmarnas använda föremål ett längre liv och man kan samtidigt pyssla och skapa kreativt. Återbrukets lokaler har inretts i samarbete med Stocket, stadens interna återbruketstjänst.

Återvinning av schaktmassor

Under 2022 har vi anpassat maskinutrustningen för återvinning av schaktmassor till den tillgängliga ytan i Älvsjö. Godkända återvinningsbara grus-, sten- och blockmassor tas emot löpande för att krossas och sorteras. Därpå provas massorna för att kunna användas vid våra många arbetsplatser.

Förpackningsinsamling

Under sommaren kom den nya förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar. Det innebär ett kommunalt insamlingsansvar för förpackningar från och med 2024. Därför arbetar vi nu intensivt med aktiviteter, bemanning och samarbeten kopplade till vårt nya ansvar. Arbetet kommer i ett första steg utmynna i en handlingsplan.



Vattenverksmull till Bornsjöns jordbruk

Under året har vattenverksmull från Norsborgsverket spridits på våra egna åkrar vid Bornsjön. Vattenverksmullen förbättrar jordstrukturen och minskar risken för ytaavrinning vid höga vattenflöden. Vatten silas genom jorden och näringen blir kvar i jorden och tillgänglig för växterna. Dessutom innehåller vattenverksmullen svavel som är bra växtnäring.

Återbruk på en prām

I maj 2022 testade vi en flytande pop-up återbruk inom ramen för EU-projektet ASAP (Awaken Sleeping Assets Project). Pop-upen placerades på en prām som besökte Skeppsbron, Norr Mälarstrand och Hornsbergs strand i en rutt om sex dagar. Prāmen stannade i två dagar vid varje kaj innan den åkte vidare. Försöket ska nu utvärderas. Projektet finansieras av Energimyndigheten i samarbete Formas och Vinnova.



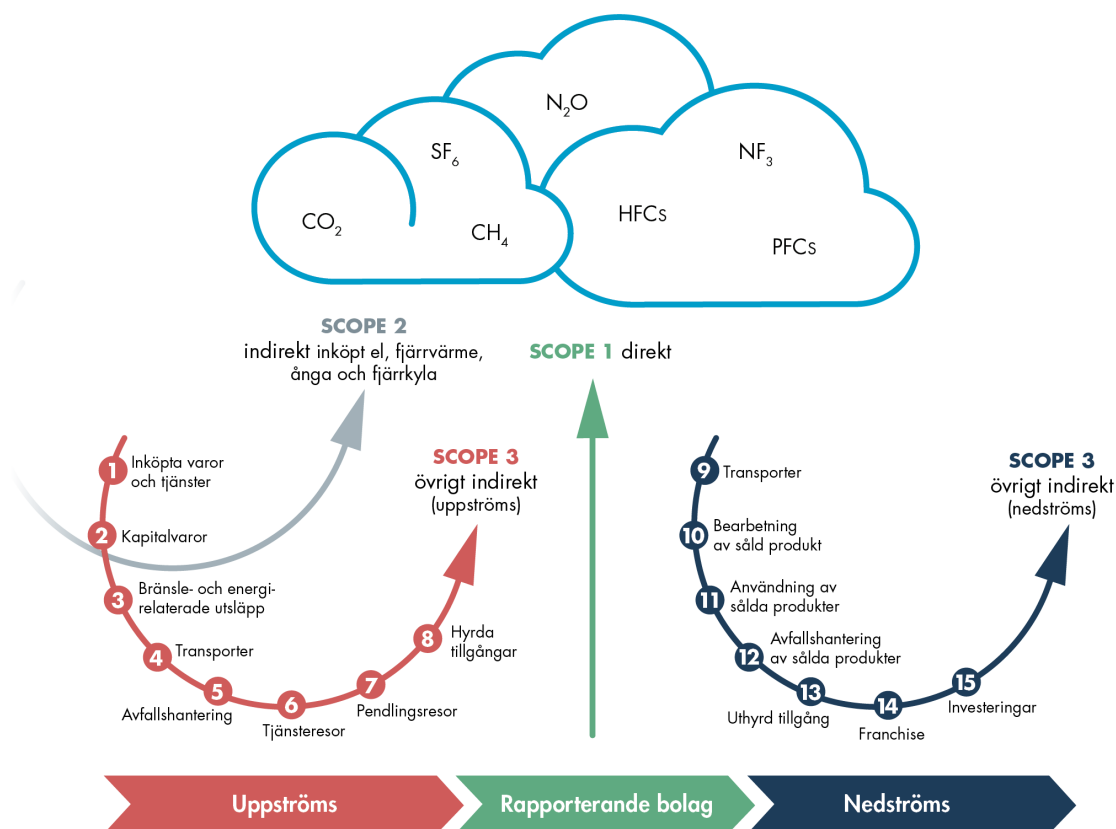
URBAN EUROPE



Minskad klimatpåverkan

Stockholm Vatten och Avfall använder mycket energi och släpper ut växthusgaser från verksamheten samtidigt som vi bidrar till att minska utsläppen av växthusgaser från samhället.

Vi beräknar och redovisar våra växthusgasutsläpp enligt Greenhouse Gas Protocol.



Bilden visar utsläpp indelat i scope 1 – direkt utsläpp, scope 2 – indirekta utsläpp från energi, scope 3 – övriga indirekta utsläpp.

Minska utsläpp av växthusgaser

Förutom utsläpp från fossila bränslen, sker stora utsläpp till luft av växthusgaser som läcker från avloppsreningsprocessen. Det handlar främst om lustgas och metangas som vi inte lyckas samla upp och använda. Transporter för avfallsinsamlingen samt drift och underhåll av ledningsnätet genererar koldioxidutsläpp, även om vi och våra entreprenörer till stora delar använder förnybart bränsle. Vi använder också arbetsmaskiner vid drift, underhåll, byggande och i vårt jordbruk och skogsbruk i Bornsjöområdet.

Fossilfri organisation

I ett första steg strävar vi mot att verksamheten ska bli fossilbränslefri. Fortfarande kvarstår viss användning av fossila bränslen i verksamheten vilket tillför koldioxid till atmosfären. Fossila bränslen används till reservkraftaggregat, specialfordon, arbetsmaskiner, uppvärmning av ett fåtal fastigheter, samt biogasfordon som till en liten del även använder bensin. I nästa steg är målsättningen en helt fossilfri organisation, det vill säga att även de material och kemikalier vi köper in ska ha ett förnybart ursprung.

Energieffektivisering

Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet är energikrävande och den största delen av vår energianvändning utgörs av el som används för att driva pumpar i verk och ledningsnät. I takt med att Stockholm växer och vi inför nya reningstekniker inom avloppsreningen kommer energianvändningen att öka. Samma utveckling kommer troligtvis att ske genom ny teknik inom dricksvattenproduktionen och avfallshantering. Även om energiåtgången ökar totalt sett, måste vi göra vad vi kan för att hålla den nere genom energieffektiviseringar i verksamheten.

Producera förnybar energi

Vid våra avloppsreningsverk produceras biogas som via extern part uppgraderas till förnybart fordonsbränsle. En mindre del av biogasen används i reningsverken för att producera värme. Insamlat matavfall från stockholmarna omvandlas till biogas och biogödsel. Biogas kan ersätta fossila bränslen som bidrar till klimatpåverkan. Vi planerar att installera solceller på flera anläggningar för att producera egen el.

Kolsänkor

Kolsänkor innebär att vi undviker koldioxidutsläpp genom kolinlagring i marken. Trädgårdsavfall samlas in och kan användas för att framställa biokol, som nyttjas i planteringar där kolet binds och lagras i jorden istället för att släppas ut som koldioxid i luften. På så sätt sker ett så kallat negativt utsläpp av koldioxid. Biokolsproduktionen omfattar än så länge en pilotanläggning som haft driftproblem under en tid, men den långsiktiga planen är att produktionen ska skalas upp av Stockholm Exergi. Även avloppsslam och vattenverksmull skapar kolsänkor om det används till jordförbättring och det organiska innehållet i slammet ökar mullhalten i jorden.

Styrning och förutsättningar för *Minskad klimatpåverkan*

Krav

- Enligt miljöbalkens hänsynsregler ska alla verksamhetsutövare hushålla med energi och i första hand använda förnybara energikällor.
- Lagen om energikartläggning i stora företag kräver att vi regelbundet kartlägger vår energianvändning och föreslår effektiviseringar och förbättringar.
- Lag om energideklarationer för bolagets personalbostäder och vissa lokaler gäller också. Industrilokaler, tillfälliga byggnader och byggnader som är mindre än 50 kvm är undantagna.
- Miljötillstånd för avloppsreningen innehåller villkor om utsläpp till luft samt lukt. All metangas som inte nyttiggörs ska samlas upp och förbrännas.
- Produktionen av biodrivmedel och biobränslen måste enligt hållbarhetslagen uppfylla vissa hållbarhetskriterier, bland annat kontroll av använt substrat och växthusgasutsläpp.
- Enligt miljöprogrammet ska Stockholm vara en fossilfri och klimatpositiv stad år 2040 och Stockholm stads samtliga verksamheter ska vara fossilfria till år 2030.

Risker och utmaningar

- Oavsiktliga utsläpp av växthusgaser på grund av driftstörningar.
- Brist på fossilfria processkemikalier, maskiner och utrustning.
- Svårt att hitta bra ersättningsbränslen för till exempel reservkraftaggregat där det finns lagrings- och säkerhetsaspekter som måste beaktas.
- Ökad energianvändning på grund av nya renings- och avfallstekniker, växande stad och ökande vattenflöden.

Kontroller och löpande åtgärder

- ▶ Vi köper tillsammans med Stockholms stad in ursprungsmärkt el från förnybara källor.
- ▶ Vår fordonspark består i första hand av biogasfordon med undantag för en del specialfordon som idag inte kan köras på förnybara bränslen. Vår interna bilpool består av elfordon.
- ▶ Vi följer löpande upp vår plan för att fasa ut våra sista fossila bränslen.
- ▶ Reningsverken har installerade vocsidizers som minskar utsläpp av metangas genom att förbränna den.
- ▶ Vi har tagit fram en plan för att ytterligare minska växthusgasutsläppen från reningsverken.
- ▶ Energibesparande åtgärder planeras in och följs upp i en långsiktig energieffektiviseringsplan.

Utfallsrapport för *Minskad klimatpåverkan 2022*

Indikatorer för *Minskad klimatpåverkan* redovisas på sidan 42. Verksamhetens energianvändning är fortsatt på liknande nivå som 2021, det vill säga över 180 GWh. Under 2021 togs den första biolinjen med membranfiltrering i Henriksdals avloppsreningsverk i drift. Den nya tekniken kräver mer energi men ger istället ett renare avloppsvatten ut till Östersjön. Av energin används nu 38 procent till produktion och distribution av dricksvatten, 57 procent till avloppshantering och återstående 6 procent till återvinningscentraler, projekt och fastigheter.

Stora driftproblem i rötkamrarna på Henriksdals reningsverk gav i maj och juni upphov till metanutsläpp och begränsad kapacitet för biogasproduktion. Två nyrenoverade rötkammare på Henriksdals reningsverk driftsattes i augusti men visade sig läcka metan och dessa togs omgående ur drift för utredning och åtgärd. Beräkningarna av lustgas- och metangasutsläppen för 2022 är preliminära och kan komma att korrigeras i nästa års redovisning. Lustgasutsläppen har ökat markant mot tidigare år. Orsaken till detta undersöks. I vår miljörapport för avloppsverksamheten kommer uppdaterade utsläppssiffror att redovisas.

Under året fasades den sista oljepannan ut i vår verksamhet och 2023 upphör därför olje användning till värme produktion. Användning av fossil diesel i verksamheten minskar medan användningen av förnybar HVO ökar vilket visar på en pågående omställning till mer hållbara bränslen. Fortsatta undersökningar pågår för att kunna använda fossilfria alternativ till reservkraft. Under året har vidare arbete pågått med att kartlägga koldioxidutsläpp utanför verksamheten (scope 3-utsläpp).

Händelser och aktiviteter inom *Minskad klimatpåverkan*



Elfordon

Vi har under året fått nio nya elbilar levererade och förberett för fler genom totalt 23 nya laddpunkter för elbilar. Vi har också fått en ny eldriven tung TMA-lastbil levererad. Det är en skyddsbil för våra medarbetare som arbetar ute på vägarna. Den är utrustad med en separat batteribank med solceller som driver lastbilens TMA-utrustning så som krockbarriär, ljusavsläkt, och varningsljus. Det här är den första eldrivna lastbilen i Sverige som är utrustad på detta sätt.

Åtgärder mot utsläpp av växthusgaser

På Bromma reningsverk har bolaget nu installerat ytterligare ett instrument för mätning av lustgas som avgår från reningsprocessen. Det ger oss bättre möjligheter att optimera processen så att lustgasutsläppen minskar. På Henriksdals reningsverk har ett extra reningssteg införts för att få bort skräp i slamprocessen. Det ska leda till färre driftstörningar i rötkamrarna med utsläpp av metangas som följd.

Tillsammans för en klimatneutral VA-bransch

Under 2022 har vi anslutit oss till initiativet för en klimatneutral VA-bransch 2030. Det innebär ett mål om att den totala gemensamma klimatpåverkan från VA-organisationernas anläggningar ska vara netto-noll till 2030. Samtidigt har vi fortsatt att kartlägga våra indirekta utsläpp enligt Scope 3 i GHG-protokollet.

Förnybart bränsle

Vi följer månadsvis upp tankning av förnybart bränsle i våra bilar och lastbilar. Vi har ett mål om att tanka dem med mer än 93 procent förnybart bränsle. Under 2022 överträffade vi målet och landade på drygt 96 procent. De förnybara bränslen som vi använder i våra bilar och lastbilar är biogas och HVO100, utöver de fordon som drivs av el.



Certifierad biogasproduktion

Under året blev biogasproduktionen vid Henriksdals reningsverk certifierad av ISCC (International Sustainability and Carbon Certification). Certifieringen är ett bevis för en hållbar hanteringskedja med spårbarhet. Verkets gasproduktion från fettavskiljarslam uppfyller inte ISCC:s krav på spårbarhet och ingår därför inte i certifieringen, men denna gas uppfyller fortsatt de svenska hållbarhetskriterierna för biodrivmedel.

Löpande energieffektiviseringar

Vi har tagit fram en modell med energidialoger i verksamheten. Under 2022 har vi bland annat infört effektivare belysning och startat ett projekt för driftoptimering av fastighetsinstallationer i Norsborgs vattenverk.



Hållbart arbetsliv

För att kunna vara en attraktiv arbetsgivare för våra nuvarande och framtida medarbetare måste vi ta ansvar för våra medarbetares hälsa och säkerhet. Ansvaret inkluderar även sociala förhållanden och mänskliga rättigheter.

Säkerställa en god och säker arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet på Stockholm Vatten och Avfall omfattar all verksamhet och medarbetarens totala arbetssituation där fysiska, sociala och organisatoriska aspekter beaktas. Systematiskt och förebyggande arbetsmiljöarbete är en naturlig del i den dagliga verksamheten. Bolaget befinner sig i en expansiv fas med många stora projekt, vilket ställer mycket höga krav på vårt förebyggande arbetsmiljöarbete.

Arbeta för god hälsa

Medarbetare på Stockholm Vatten och Avfall ska må bra i sitt arbetsliv och vi erbjuder ett antal olika hälsofrämjande aktiviteter. Det är viktigt med förebyggande aktiviteter, en säker och väl fungerande verksamhet, ett systematiskt arbetsmiljöarbete samt ett aktivt arbete för att skapa ett respektfullt och öppet arbetsklimat.

Säkerställa allas lika rättigheter och möjligheter

Likabehandlande anställningsvillkor är grunden för trygghet och anställningsvillkoren ska upplevas som rättvisa, moderna och effektfulla. Vi måste säkerställa att diskriminering och trakasserier inte förekommer i vår verksamhet. Personalsammansättningen ska spegla befolkningsstrukturen och vi ska sträva efter mångfald i varje verksamhet.

Styrning och förutsättningar för *Hållbart arbetsliv*

Krav

- Arbetsmiljölagstiftning (AML).
- Arbetsrättslig lagstiftning.
- Kollektivavtal.

Risker och utmaningar

- Fysiska, sociala och organisatoriska arbetsmiljörisker.

Kontroller och löpande åtgärder

- ▶ Aktivt samarbete mellan chefer, medarbetare, skyddsombud och fackliga representanter i enlighet med lagar, regler och avtal.
- ▶ SAM-revision enligt föreskrift om systematiskt arbetsmiljöarbete.
- ▶ Personalpolicy som reglerar personalrelaterade frågor och arbetet med att trygga sociala förhållanden.
- ▶ Aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagstiftningen för att förebygga diskriminering och för att främja lika rättigheter och möjligheter. Detta arbete inkluderar handlingsplaner mot trakasserier och diskriminering, lönekartläggning samt arbete för en jämn könsfördelning.
- ▶ Regelbundna hälsoundersökningar och hälsocoaching.
- ▶ Årlig medarbetarenkät.
- ▶ Månatliga HR-bokslut för att fånga upp sjukfrånvarotrender och andra signaler för att stötta chefer och ledare i det förebyggande arbetet.
- ▶ Friskvårdssubvention och tillgång till träningslokaler på anläggningarna.
- ▶ Årlig sammanställning av arbetsmiljörapport.
- ▶ Arbetsmiljöpolicy som beskriver viljeinriktning med arbetsmiljön.



Utfallsrapport för *Hållbart arbetsliv* 2022

Indikatorer för *Hållbart arbetsliv* redovisas i bilaga på sidan 45. Under 2022 har vi tagit emot fler feriearbetande ungdomar än tidigare år och arbetat vidare med att anställa fler i Kommunala visstidsanställningar (personer som står långt från arbetsmarknaden). Vår årliga medarbetarenkät visar en mycket hög skattning av Stockholm Vatten och Avfall som arbetsgivare. Medarbetarna blir allt mer nöjda med sin arbetssituation och sin egen delaktighet i verksamheten.

Sjukfrånvaron ligger över målsättningen om 1,5 procent. Troligtvis påverkar den tidigare pandemin fortfarande dessa siffror då närvaro på arbetsplatsen är nödvändig för yrkesarbetarna, samtidigt som bolaget under en stor del av året haft skärpta regler kring symptomfri närvaro. Under 2022 rapporterades tre olycksfall med frånvaro, under kategorin ”stuka, halka, ramla”-olyckor. Det innebär att olycksfall med sjukfrånvaro ligger på samma nivå som under de två senaste åren. Inrapportering av tillbud och riskobservationer och olycksfall har ökat vilket troligen är en effekt av att arbetsmiljöfrågorna lyfts högre upp på agendan i verksamheten. Därigenom belyses vikten av att rapportera in arbetsmiljöhändelser för att fånga upp och förhindra arbetsmiljöhändelser.

Händelser och aktiviteter inom *Hållbart arbetsliv*

Ledarskap

Under 2022 har ett stort ledarutvecklingsprogram startats upp för våra omkring 100 ledare på olika nivåer inom bolaget. Detta är ett led i att våra ledare ska få alla medarbetare att känna trygghet och växa i jobbet, samtidigt som de tar ansvar och lyckas i sina uppdrag.



Ny medarbetarplattform implementerad

Under året har bolaget börjat arbeta aktivt med en digital plattform där såväl introduktion, medarbetarsamtal, utbildningar och exitprocess samlas under ett och samma paraply. Detta bidrar till att bolagets medarbetare lättare får en överblick över introduktion, kompetensutveckling och förväntningar.

Friskvård

Efter pandemin har olika gruppträningspass och massage för medarbetarna kommit igång igen. Gymmen på anläggningarna har förnyats och kompletterats.



Hälsofrämjande arbete

En ny process kring regelbundna medicinska kontroller för medarbetarna har tagits fram under året och en riktlinje för arbete med alkohol- och drogproblematik har beslutats. Drogtester kommer i och med detta att göras på slutkandidater i samband med rekrytering.



Allas lika rättigheter och möjligheter

Ett nytt rekryteringsverktyg som underlättar bolagets kompetensbaserade rekryteringssätt samt ett referenstagningssystem som bidrar till objektiv och likabehandlande referenstagning har införts under året.

Hållbara inköp

Varje år upphandlar Stockholm Vatten och Avfall varor och tjänster för flera miljarder kronor av över tusen aktiva leverantörer och entreprenörer. För att kunna uppnå vår vision om en hållbar stad måste vi säkerställa att våra leverantörer medverkar genom att utveckla och leverera hållbara varor och tjänster.

Hållbara val vid inköp genom analyser, kravställning och avtalstrohet

För att kunna ställa relevanta och framåtdrivande krav och utvärderingskriterier behöver vi prioritera och anpassa dem till varje upphandling. Därför behöver vi göra riskanalyser inför upphandlingen och på så sätt försöka avgöra vilken miljöpåverkan eller social påverkan som kan finnas. För att kunna ställa hållbarhetskrav och utvärderingskriterier på rätt nivå ska vi även genomföra marknadsanalyser. Vi behöver veta vilken nivå som är relevant och rimlig för att vi ska kunna få in tillräckligt många anbud och samtidigt ge en utveckling mot mer hållbara produkter och tjänster. Vi ska arbeta med livscykelkostnader och livscykelanalyser och säkerställa att vi endast gör inköp genom de avtal vi har.

I de fall där det kan finnas risk för att mänskliga rättigheter kränks, ska vi ställa krav på att leverantörerna ska ha ett systematiskt arbete för att förhindra eller minimera risken för överträdelse av lagstiftning och FN:s konventioner avseende miljö och mänskliga rättigheter. Bland kraven ingår grundläggande rättigheter, antidiskriminering och arbetsrättsliga villkor.

Uppföljning av hållbarhetskrav/kriterier

För att säkerställa att kraven i upphandlingarna följs måste de följas upp och eventuella avvikelser hanteras. Det är viktigt att säkerställa att vi fått det som avtalats och att alla leverantörer ska kunna konkurrera på lika villkor. Uppföljningens omfattning avgörs av avtalets vikt och hur stor hållbarhetspåverkan det bedöms ge.

Samarbeten för att utveckla hållbara varor och tjänster

Samarbete ger en möjlighet att tillsammans förbättra hållbarhetsarbetet, både i leverantörers och i vår egen verksamhet. Det ger också en förståelse för marknadsläget och bättre förutsättningar för att i framtiden ställa relevanta krav som går att uppfylla. Genom att efterfråga mer hållbara varor och tjänster och berätta om våra målsättningar kan vi driva marknadsutvecklingen framåt.

Styrning och förutsättningar för *Hållbara inköp*

Krav

- Lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) styr vårt upphandlingsarbete och ska säkerställa en öppen och rättvis upphandling.
- Våra upphandlingar styrs också av vår upphandlingspolicy, hållbarhetspolicy samt riktlinjerna i Stockholm stads program för upphandling och inköp.

Risker och utmaningar

- Bristande information om risker kopplade till leverantörers produkter, tillverkning och leveranskedjor.
- För höga kravnivåer kan leda till för få anbud.
- Otillräcklig uppföljning för att säkerställa att leverantörer lever upp till sociala och miljömässiga krav i avtal.
- Omställningsarbete mot hållbarare produkter och tjänster tar tid.

Kontroller och löpande åtgärder

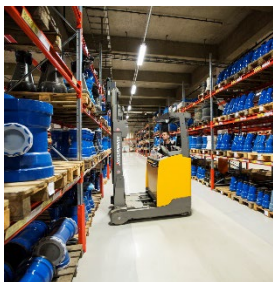
- ▶ Gemensamma miljökrav för entreprenader som utformats av Stockholms stad, Göteborg, Malmö och Trafikverket används.
- ▶ Vi ställer krav på att material registreras och bedöms i Byggvarubedömningen (BVB) eller liknande system.
- ▶ Vid vissa entreprenader ställer vi krav på sysselsättningsfrämjande åtgärder för människor som står långt från arbetsmarknaden.
- ▶ Alla våra avtal bedöms utifrån hur mycket de påverkar miljömässig och social hållbarhet. Målsättningen är att följa upp ställda hållbarhetskrav årligen för de avtal som har störst påverkan och en gång under avtalsperioden för de som bedöms ha en väsentlig påverkan.
- ▶ Löpande kontroller att kraven följs i ramavtal för grävmaskins- och transporttjänster görs med hjälp av extern part.

Utfallsrapport för *Hållbara inköp* 2022

Indikator för *Hållbara inköp* redovisas i bilaga på sidan 46. Generellt sett ställs miljökrav och sociala krav i avtal där vi genom riskanalys eller erfarenhet bedömt detta som relevant. De senaste åren har vi arbetat för att utveckla inköp, upphandling och avtalsförvaltning med avseende på hållbarhetsfrågorna, vilket påverkade resultatet för 2020 och 2021. Utvecklingsarbetet pågår fortfarande och en viktig del är en systematisk uppföljning av hållbarhetskraven vi ställt i avtalen med leverantörer och entreprenörer.

För att kunna fokusera uppföljningen där den bäst behövs har vi taggat våra avtal utifrån deras hållbarhetspåverkan och risker. De avtal som har den största påverkan ska enligt målsättningen följas upp årligen och granskning ska ske med avseende på hållbarhetskrav. Av dessa avtal har vi under 2022 följt upp 50. Nu fortsätter arbetet för att samtliga 118 avtal med störst hållbarhetspåverkan ska följas upp varje år. Samtidigt pågår utvecklingen av att göra riskanalyser, marknadsanalyser och ställa relevanta och drivande hållbarhetskrav inom ramen för kategoristyrningen.

Händelser och aktiviteter inom *Hållbara inköp*

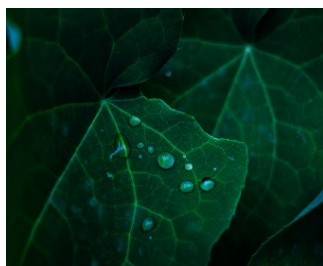


Samarbete med leverantörer

Vi undersöker nya och mer miljövänliga material i ledningsnätet som samtidigt uppfyller våra tekniska krav på funktion och livslängd. Tillsammans med leverantörer av flexibla foder, en vanlig metod vid schaktfri omläggning av rör, har vi under året fortsatt undersöka plaströr utan styren som finns med på kandidatlistan för utfasningskemikalier.

Hållbar kategoristyrning

Arbete pågår med att införa och implementera kategoristyrning som arbetssätt. Hållbarhet får en viktig roll i arbetet med att ta fram strategier, analyser och stöd för hållbara inköp i våra olika kategorier.

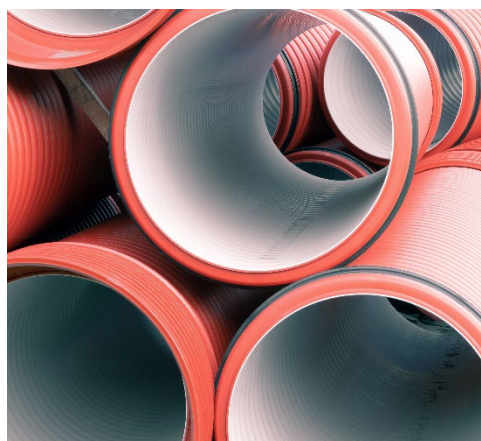


Hållbarhetsutbildning

Under 2022 har vi lanserat nya moduler i en webbaserad hållbarhetsutbildning för alla medarbetare. En av modulerna syftar till att öka kompetensen om hållbara inköp.

Systematisk uppföljning

Vi har under året fortsatt implementera ett projekt för strategisk avtalsförvaltning. Där ingår det en mer systematisk uppföljning av de miljökrav och sociala krav vi ställt på leverantörerna. Vi prioriterar de avtal som vi bedömt har en större miljöpåverkan och social påverkan. Målsättningen är de ska följas upp årligen.



Samarbete med plaströrsbranschen

Plaströrsbranschen har under året tittat på nya möjligheter till återvinning av spill från våra plaströr genom mekanisk återvinning. Detta är ett steg för att skapa ny plastråvara och nya produkter.

Systematiskt hållbarhetsarbete

Stockholm Vatten och Avfalls vision "Tillsammans för världens mest hållbara stad" visar att hållbarhet är en grundpelare för verksamheten. Hållbarhetsarbetet är därför integrerat i strategier, mål, aktiviteter och uppföljning som styr det löpande arbetet.

Viktiga styrdokument för bolagets hållbarhetsarbete är Stockholms stads miljöprogram och handlingsplaner för bland annat god vattenstatus, klimat, kemikalier, cirkulärt byggande, biologisk mångfald samt mikroplaster.

Mål och struktur för Stockholms stads miljöprogram 2020-2023



Därtill finns mer detaljerade ägarkrav som vi ska uppfylla, där de flesta handlar om hållbarhetsfrågor, och program som berör sociala hållbarhetsfrågor.

Bolagets styrelse behandlar hållbarhetsfrågor på strategisk nivå och enligt delegationsordningen, till exempel godkännande av policyer. Ledningsgruppen bär ansvaret för hållbarhetsperspektivet i målarbetet. Bolagets hållbarhetsenhet arbetar strategiskt och samordnande och stöder verksamheten med åtgärder, analys, uppföljning och rapportering av hållbarhetsarbetet.

Policyer och riktlinjer

Vi har en rad policyer och riktlinjer som styr vår verksamhet och vårt hållbarhetsarbete, till exempel hållbarhetspolicy, personalpolicy, arbetsmiljöpolicy, uppförandekod samt riktlinjer för representation och gåvor. Vi är också certifierade enligt ISO-standarderna 9001 och 14001.

Vårt ansvar inom antikorrupption

Bekämpande av korrupption är en förutsättning för att kunna uppnå alla mål i Agenda 2030 och enligt Brottsförebyggande rådet är kommunal verksamhet särskilt ansatt. Som ett kommunägt bolag har vi ett särskilt ansvar att bekämpa mutor och annan korrupption samtidigt som vi ska upprätthålla krav på saklighet och opartiskhet. Stockholm Vatten och Avfall lyder under Stockholms stad riktlinjer om mutor och representation. Vi har även interna riktlinjer rörande representation och gåvor som också omfattar agerande vid konferenser, mässor och studieresor. För att hantera korrupptionsrisken vid beställning och betalning av fakturor arbetar vi utifrån tvåhandsprincipen där beställaren godkänner och chefen attesterar inköpet eller betalningen.

Vi genomför utbildningar för chefer och ledare inom antikorrupption och har ett visselblåarsystem. Under året har en uppförandekod tagits fram och implementerats i organisationen för att ytterligare förstärka arbetet mot oegentligheter och antikorrupption. I samband med implementeringen av uppförandekoden har

verksamheterna fått arbeta med exempel på dilemman man kan ställas inför på arbetsplatsen. Visselblåsarssystemet ligger hos en extern part där anställda, kunder och leverantörer anonymt kan rapportera om missförhållanden. Som en del i våra upphandlingskrav rörande arbetsvillkor och mänskliga rättigheter ställer vi anti-korrupsionskrav i de upphandlingar där vi efter riskbedömning anser att sådana risker finns.

Risker

Årlig väsentlighets- och riskanalys är en del av bolagets internkontroll och leder fram till en internkontrollplan. Väsentlighets- och riskanalysen genomförs i flera steg. Bolaget identifierar de viktigaste processerna för att uppnå Stockholms stads mål. Utifrån dessa identifierar vi oönskade händelser som kan uppstå, vars sannolikhet och konsekvens sedan värderas. Utifrån det uträknade riskvärdet beslutas sedan om risken ska hanteras i internkontrollplanen. Planen fastställs i samband med att verksamhetsplanen beslutas och följs upp i samband med verksamhetsberättelsen efter årets slut. Under respektive hållbarhetsområde tar vi upp några av de risker som finns i vår verksamhet och hur vi hanterar dem.

Uppföljning och utvärdering

Ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet inkluderas i bolagets ordinarie målstyrning och tertialvisa uppföljning där även arbetet inom stadens miljöprogram följs upp. Miljöarbetet följs även upp i flera olika rapporter, till exempel våra miljörapporter, som också rapporteras till våra ägare. Årligen genomförs analyser där ledningen utvärderar hur väl vi uppfyller lagkrav, kundnöjdhet, kvalitet på köpta varor och tjänster, hur vi hanterar avvikelser och fattar beslut om eventuella förändringar som behöver göras till nästkommande år. Via statistikinlämning till våra branschorganisationer Svenskt Vatten och Avfall Sverige kan vi jämföra nyckeltal med andra aktörer inom branschen.

Granskning

Vi är certifierade inom kvalitet (ISO 9001) och miljö (ISO 14001) och har årliga externa och interna revisioner inom ramen för dessa standarder. Under 2022 genomfördes årlig miljö- och kvalitetsrevision av externa revisorer. Fyra mindre avvikelser noterades och revisorerna godkände vår plan för korrigering åtgärder. Våra interna revisorer granskar årligen att vi uppfyller det vi åtagit oss när det gäller policyer, mål, standarder, interna rutiner och lagstiftning och rapporterar avvikelser samt förbättringsförslag. Bolagets räkenskaper granskas av stadens revisionsföretag EY. De kontrollerar bland annat att årsredovisningen och hållbarhetsrapporten har upprättats enligt årsredovisningslagens krav.

Väsentlighetsanalys

Inom ramen för GRI genomfördes år 2017 en intressent- och väsentlighetsanalys för att identifiera bolagets viktigaste hållbarhetsfrågor och intressenter. Under 2021 gjordes en ompaketering av bolagets viktigaste hållbarhetsområden från elva tidigare områden till fem mer sammanfattade områden som är mer anpassade till Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet. De viktigaste hållbarhetsfrågorna är de GRI-områden som redovisas i de bilagda indikatorerna och löpande i redovisningen (se GRI-index i bilaga). Under nästa år påbörjas arbetet med att göra en ny väsentlighetsanalys i enlighet med EU-direktivet CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Under tiden rapporterar bolaget med referens till GRI-standards.

Med utgångspunkt från intressentanalysen som genomfördes i Stockholm Vattens och Avfalls ledningsgrupp år 2016, gjordes en värdering och bedömning av våra viktigaste hållbarhetsområden. Väsentlighetsanalysen genomfördes av en grupp med representanter från enheterna för Hållbarhet, Ekonomi, Inköp, HR och Kommunikation med stöd av konsulter från EY. Utifrån värderingen placerades de av GRI:s hållbarhetsområden som bedömdes ha stor betydelse i ett diagram (se sidan 14). De områden som bedömdes ha mycket stor betydelse för intressenterna och samtidigt påverkas i mycket stor utsträckning av bolagets verksamhet är de som redovisas i denna rapport.

Indikatorer

Anmärkningsvärda utfall på indikatorerna kommenteras i avsnitten ”Rapport 2022” för respektive hållbarhetsområde. Trendpilarna visar om utvecklingen är uppåtgående, nedåtgående eller i princip oförändrad under tre år. Grön pil innebär att utvecklingen bedöms som positiv, rött negativ och grått neutral eller tvetydig.

Rent vatten

Antal fall med anmärkningar på dricksvatten (GRI 416-2)

Antal dricksvattenprov vid schemalagda provtagningar	Trend	2022	2021	2020
Vattenprov otjänliga ⁸	↑	1	0	0
Vattenprov tjänliga med anmärkning ⁹	→	4	0	5
Vattenprov tjänliga utan anmärkning	→	1084	1061 ¹⁰	1084

Utsläpp till vatten per kvalitet och recipient (GRI 303-4)

Utsläpp till recipient (Mm ³)		Trend	2022	2021	2020
Total volym utsläpp av renat ¹¹ avloppsvatten till Saltsjön (Östersjön)		↑	151	150	148
Utsläpp av orenat eller delvis renat avloppsvatten ¹² från reningsverk till Saltsjön (mindre volym till Mälaren vid enstaka händelse)		↑	1,8	2,7 ¹³	1,0
Bräddat från avloppsledningsnätet och avloppspumpstationer till Mälaren, Saltsjön och småsjöar ¹⁴			0,5	1,0	0,4
Kvalitet på utgående vatten från reningsverken till Saltsjön (mg/l)	Trend	Villkor	2022	2021	2020
Biokemisk syreförbrukning (BOD7, årsmedelvärde)	↑	8	3	3	2
Totalfosfor (Tot-P, årsmedelvärde)	↑	0,3	0,21	0,21	0,15
Totalkväve (Tot-N, årsmedelvärde)	↑	10	8,4	7,8	8,0
Ammoniumkväve (NH4-N, medelvärde juli-oktober)	↓	3	1,6	1,4	2,0

⁸ Bekräftade otjänliga prov enligt Livsmedelsverket föreskrifter (SLVFS 2001:30, bilaga 2).

⁹ Bekräftade anmärkningar enligt Livsmedelsverket föreskrifter (SLVFS 2001:30, bilaga 2).

¹⁰ Anpassat kontrollprogram under 2021 på grund av pandemin.

¹¹ Flöden baserade på ett veckoanpassat år. Reningen består i för- och simultanfällning med järnsulfat, biologisk kväverening i aktivt slamsteg samt efterpolering i sandfilter.

¹² Volymen och dess föroreningsinnehåll beaktas vid beräkning av kvalitet på utgående vatten. Dessa utsläpp förekommer vid kraftig nederbörd och driftproblem i reningsverken.

¹³ För 2021 tillkommer även ett större – inte beräknat – utsläpp till Mälaren från Bromma reningsverk orsakat av extrem nederbörd i maj.

¹⁴ Uppskattad volym genom beräkning. 2022 års beräkning är ännu inte helt slutförd vid denna rapportens publicering.

Cirkulär verksamhet

Total vikt av använt material (GRI 301-1)

Insamlat material/avfall från kunder (ton) ¹⁵	Trend	2021	2020	2019
Restavfall, energiutvinning		187 550	190 120	211 700
Restavfall, deponering		0	0	0
Matavfall, biologisk behandling	 ¹⁶	25 780	24 630	25 040
Återbruk		1 860	2 310	2 250
Textil för återanvändning		1 130	1 240	1 140
Grovavfall, materialåtervinning		21 460	23 970	18 780
Grovavfall, energiutvinning		54 670	56 530	52 570
Grovavfall, deponering		5 630	5 400	6 120
Trädgårdsavfall, biologisk behandling		6 070	4 150	6 060
Trädgårdsavfall, energiutvinning		4 390	5 600	5 400
Farligt avfall		4 190	2 680	2 840
Elavfall inklusive batterier		5 810	6 310	6 000
Slam och latrin		1 720	1 620	1 540
Fettavskiljarslam		50 560	30 250	35 040

Insamlat material per invånare (kg) ¹⁷	Trend	2021	2020	2019
Restavfall		192	195	217
Grovavfall		94	98	91
Matavfall		26	25	26
Farligt avfall och elavfall		10	10	9
Förpackningar		69	65 ¹⁸	66
Totalt ¹⁹		391	393	410

Återvinning, återbruk, matavfallsinsamling	Trend	Mål 2022	2022	2021	2020
Andel materialåtervinning för avfall som tas emot på återvinningscentraler och återbruk	 ²⁰	35%	37%	38%	40%
Andel återbruk för material som tas emot på återvinningscentraler och återbruk		3,5%	2,1%	2,2%	2,5%
Andel insamlat matavfall till biologisk behandling av uppskattad uppkommen mängd	 ²¹	65%	31%	27%	25%

¹⁵ Vid publiceringen av denna rapport har vi ännu inte fått 2022 års siffror. Därför redovisas siffrorna från 2019-2021.

¹⁶ Röd pil eftersom målet för året underskreds.

¹⁷ Vid publiceringen av denna rapport har vi ännu inte fått 2022 års siffror. Därför redovisas siffrorna från 2019-2021.

¹⁸ Korrigerad data, mer information har tillkommit i efterhand.

¹⁹ Korrigeringar av tidigare felaktiga summeringar är gjorda.

²⁰ Materialåtervinningen förefaller minska något, men ligger ändå över målet.

²¹ Matavfallsinsamlingen ökar, men ligger långt ifrån målet.

Förbrukning av processkemikalier (ton)	Trend	2022	2021	2020
<i>Vattenproduktion</i>				
Aluminiumsulfat ²²	↑	7 200	7 000	6 300
Kalk	→	2 220	2 200	2 200
Natriumsilikat	↓	89	84	140
Ammoniumsulfat	→	61	76	61
Vakuumsalt	→	54	56	53
Natriumhypoklorit ²³	↑	285	261	219
<i>Avloppsrening²⁴</i>				
Järnsulfat (Heptahydrat)	↑	8 830	8 300	8 170
Järnklorid (PIX 111)	↓	650	650	1 310
Polyaluminiumklorid (PAX XL60)	↑	620 ²⁵	360	380
Metanol	↓	300	290	330
Pulverpolymer	↓	310	300	330
Flytande polymer (anjonisk polyakrylamid)	↑	23	20	18
Natriumhypoklorit	↑	50	96	4,3
Citronsyra	→	87	91	-
Skumdämpare	↓	0,9	1,2	1,2

Genererat avfall i verksamheten (GRI 306-3)

Fraktion (ton)	Trend	2022	2021	2020
Organiskt material	↓	3,9	17	15,5
Varav matavfall till biologisk behandling	→	1,5	1,6	1,5
Varav trädgårdsavfall som delvis går till biokol	↓	2,7 ²⁶	16	14
Källsortering (kan materialåtervinnas)	↓	124	174	200
Varav plastförpackningar	↑	8,5	7,2	6,1
Varav plaströr till behandlare som gör nya plastprodukter	↑	12,0	8,1	7,5
Brännbart (energiutvinning)	↓	103	118	116
Blandat	↓	34	24	54
Bygg- och rivningsavfall (Energiutvinning efter utsortering)	↓	0 ²⁷	4,1	3,4
Farligt avfall till behandling/återvinning	↓	12	15	17
Varav elektronik	↓	8,4	10,3	9,0
Totalt verksamhetsavfall bolag, ton²⁸	↓	277	352	406

²² Korrigeringar av tidigare års utfallsvärden.

²³ Korrigeringar av tidigare års utfallsvärden.

²⁴ I och med ny reningsteknik med membran i Henriksdals reningsverk används några nya kemikalier i processen.

²⁵ Det har gått åt mera av denna kemikalie bland annat på grund av den kraftiga snösmältningen och riklig nederbörd.

²⁶ Under 2022 har färre projekt pågått som har alstrat trädgårdsavfall.

²⁷ Under 2022 har inga avrop gjorts för fraktionen.

²⁸ Under 2022 har den totala mängden avfall från aktiviteter inom verksamheten minskat troligtvis på grund av överblivet material har avyttrats.

Interna restprodukter och processavfall (ton)	Trend	2022	2021	2020
Gallerrens från reningsverk som deponeras, återbrukas eller energiutvinns beroende på torrhalt		2 050	1 790	1 930
Sand från reningsverk som deponeras eller återbrukas beroende på föroreningsgrad		800	600	590
Schakt- och jordmassor som deponeras eller återanvänds beroende av föroreningsgrad		32 200	42 400	34 800
Avloppsslam till förbränning		0	200	6 300
Totalt för deponi, energiutvinning och till viss del återanvändning		35 050	45 000	43 600
Avloppsslam till återanvändning:		71 600	71 700	71 300
Varav slam till markanvändning		4 900	3 000	14 600
Varav slam till åkermark		66 700	68 400	56 700
Schakt- och jordmassor som går direkt till återanvändning		8 400	8 300	7 600
Vattenverksmull från vattenverk		13 300	16 300	15 800
Vattenverksmull till markanvändning		2 300	15 100	14 500
Vattenverksmull till åkermark		11 000	1 200	1 300
Totalt till direkt återanvändning		93 300	96 300	94 700

Återanvänt avfall (GRI 306-4 ej fullständig)

Andel cirkulerat material	Trend	2022	2021	2020
Direkt återanvänt material (ton)		93 300	96 300	94 700
Andel cirkulerade restprodukter från verksamheten – avloppsslam, vattenverksmull och direkt återanvända schaktmassor		73%	68%	68%
Andel återvunnen fosfor från avloppsreningsverken till produktiv mark		93%	95%	73%

Minskad klimatpåverkan

Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1 GHG) 305-1

Koldioxidekvivalenter (ton) (GHG Scope 1)	Trend	2022	2021	2020
Metanutsläpp från avloppsreningsprocessen ²⁹	↓	15 200	13 900	23 600
Lustgasutsläpp från avloppsreningsprocessen ³⁰	↑	18 000	15 800 ³¹	15 800
Biogent koldioxidutsläpp från avloppsreningsprocessen ³²	→	33 000	33 000	-
Summa biogena läckage		66 200	62 700	39 400
Utsläpp från bränsleförbrukning av ägda fordon	↓	160	200	280
Utsläpp från bränsleförbrukning av arbetsfordon vid ÄVC ³³	↓	45	45	379
Olja	↓	13	13	61
Rötgas till värme och metandestruktion	↑	600	880	510
Diesel, reservkraft	↑	140 ³⁴	39	27
Totalt	↑	1 033	1 210	880

Indirekta utsläpp av växthusgaser, tillförd energi (Scope 2 GHG) (GRI 305-2)

Koldioxidekvivalenter (ton) (GHG Scope 2)	Trend	2022	2021	2020
Fjärrvärme	↓	1 450	2 350	2 430
El*	↑	750	750	720
Stadsgas	↓	0,5	0,2	1,8
Fjärrkyla	↓	0,10	0,10	0,16
Totalt (avrundat)	↓	2 200	3 100	3 200

Jämförelse av koldioxidekvivalenter med andra elmixar (ton/GWh)	Ton CO ₂ ekv	Emissionsfaktor
Nordisk elmix ³⁵	8200	60
Svensk elmix ³⁶	1350	10
* Inköpt el via Stockholms stads avtal	750	5,5

²⁹ Preliminärt utfall för 2022 som ej är kvalitetssäkrat.

³⁰ Preliminärt utfall för 2022 som ej är kvalitetssäkrat.

³¹ Mätvärde saknas för 2021, därför redovisas samma värde som för 2020.

³² Ny indikator, som mätts från 2021. Utfallet för 2022 är uppskattat till samma nivå som 2021.

³³ Uppgifter för 2022 tillgängliga först efter denna rapportens publicering, prognos är att utfallet från 2021 består. År 2021 och 2020 uppdaterade efter granskning.

³⁴ Reservkraftaggregat har behövt köras mer under 2022 än föregående år.

³⁵ Emissionsfaktor från Naturvårdsverket 2020

³⁶ Emissionsfaktor Elforsk 2008

Koldioxidekvivalenter per m3 renat vatten (scope 1 + 2) (kg CO2/m3)	Trend	2022	2021	2020
Dricksvattenproduktion	↓	0,0035	0,0042	0,0044
Avloppsrening	↓	0,015	0,024	0,023
Totalt	↓	0,019	0,028	0,027

Övriga indirekta utsläpp uppströms och nedströms (Scope 3 GHG) (GRI 305-3, ej fullständig)³⁷

Koldioxidekvivalenter (ton) ³⁸	2022 ³⁹	2021	2020	Referens
Bygg inom Stockholms framtida avloppsrening	2 400	2 400	2 400	Beräkning från miljöredovisning
Processkemikalier Avloppsrening	4 800	4 400	4 500	VA-verktyg koldioxidberäkning
Varav metanol av fossilt ursprung	220	220	200	VA-verktyg koldioxidberäkning
Processkemikalier Vattenproduktion	5 300	5 000	4 900	LCA-beräkning och mängder kemikalier
Insatsvaror, gjutjärnsgods	17	17	17	Mängder från varukatalogen
Transporter till ÄVC	550	550	550	Statistik från leverantörer samt fakturor
Bränsle entreprenader egen regi-arbeten	600	780	690	Statistik från entreprenörer
IT-hantering	640	640	640	Antaganden och beräkningar från rapport
Värme och el för hyresgäster	13	13	120	Statistik från uppföljning oljeförbrukning
Uppgradering till fordonsgas	1 470	1 470	1 470	Information från uppgraderingsstatistik
Tjänsteresor flyg	1,8	2,1	24	Statistik från anlitad resebyrå
Tjänsteresor tåg	0,27	0,67	2	Statistik från anlitad resebyrå
Transporter från återvinningscentraler	10	10	10	Statistik transporter och uppskattade km
Transporter internt avfall	1,2	1,2	1,2	Statistik transporter och uppskattade km
Transporter vattenverksmull	0,2	0,2	0,2	Statistik transporter och uppskattade km
Transporter slam	7	7	7	Statistik transporter och uppskattade km
Transporter rens och sand	0,8	0,8	0,8	Statistik transporter och uppskattade km

Organisationens energianvändning (GRI 302-1)⁴⁰

Bränsleförbrukning icke förnybara källor (MWh)	Trend	2022	2021	2020
Olja	↓	46	90	320
Bensin	↓	73	130	180
Diesel	↓	370	510	650
Stadsgas ⁴¹	↑	110	100	60
Gasol ⁴²	↑	34	34	12
Totalt	↓	630	860	1 220

³⁷ Uppgifter till Scope 3 tillkommer undan för undan vartefter vi utvidgar redovisningen. Detta gäller även retroaktivt.

³⁸ De indikatorer som visar samma värden under 2020-2022 är beräknade 2020. Inga senare beräkningar är utförda.

³⁹ De flesta uppgifter för 2022 är tillgängliga först efter denna rapportens publicering.

⁴⁰ Korrigeringar har skett av utfall för energianvändning under 2020 och 2021 jämfört med föregående års redovisning.

⁴¹ Användningen av stadsgas beror på hur mycket biogas som används för värme. Det varierar beroende på avsättningen av biogas som fordonbränsle. Justerade uppgifter från tidigare år.

⁴² Gasol används till biokolsanläggningen som flyttades till Bromma reningsverk under 2020.

Bränsleförbrukning förnybara källor (MWh) ⁴³	Trend	2022	2021	2020
Biogas	↓	1 040	1 170	1 240
Rötgas	↑	9 280	11 370	6 740
HVO	↑	820	670	340
Totalt	↑	11 140	13 200	8 320

Energi per energislag (MWh)	Trend	2022	2021	2020
Total elförbrukning	↑	136 760	137 250	131 530
Total värmeförbrukning	↑	32 980	30 740	31 760
Total förbrukning av kyla	↓	11	11	17
Total såld el ⁴⁴	↓	1 900	1 850	2 450
Total såld värme till hyresgäst		220	-	-
Total såld rötgas	↓	93 290	91 020	107 020

Total energianvändning (MWh)	Trend	2022	2021	2020
Energianvändning, rening dricksvatten (vattenverk, ledningsnät vatten samt hälften av fordonsförbrukning)	↓	68 960	70 490	70 090
Energianvändning, rening avloppsvatten (reningsverk, ledningsnät avlopp, rötgasproduktion samt hälften av fordonsförbrukning)	↑	102 800	104 010	96 150
Energianvändning avfallsanläggningar och fastigheter		2 490	2 490	2 310
Energianvändning projekt ⁴⁵		7 280	4 890	4 110
Total energianvändning	↑	181 530	181 880	172 660

Energiintensitet (GRI 302-3)

Energi per producerat dricksvatten och renat avloppsvatten (Mm3)	Trend	2022	2021	2020
Total mängd producerat dricksvatten	→	145	147	144
Total mängd renat avloppsvatten ⁴⁶	↑	153	150	147
Energianvändning, kWh per renat m3 dricksvatten. (Vattenverk, ledningsnät vatten samt hälften av fordonsbränsle ⁴⁷)	→	0,48	0,48	0,49
Energianvändning, kWh per renat m3 avloppsvatten. (Reningsverk, ledningsnät avlopp, rötgasproduktion samt hälften av fordonsbränsle ³⁹)	↑	0,67	0,69	0,64

⁴³ Korrigeringar har skett av uppgifter för 2020 och 2021.

⁴⁴ Vidarefakturerad el till Scandinavian Biogas som hyr och bedriver verksamhet i våra lokaler.

⁴⁵ Projekt har brutits ut som en egen kategori fr.o.m. i år, därav minskningen för posten ovanför.

⁴⁶ Avloppsvatten som passerat samtliga steg i reningsverket.

⁴⁷ Grov uppskattning att hälften av fordonsförbrukningen är dedikerad vattenrening och andra hälften avloppsrening.

Hållbart arbetsliv

Arbetsrelaterade skador (GRI 403-2)

Antal händelser inrapporterade i system	Trend	2022	2021	2020
Antal riskobservationer (rapporterad risk för att något skulle kunna hända)	↓	136	109	150
Antal rapporterade tillbud (händelse där ingen person blivit skadad)	↑	102	64	86
Antal rapporterade olycksfall (händelse där någon blivit skadad oavsett skadans omfattning) ⁴⁸	↑	35	39	25
Antal olycksfall med sjukfrånvaro	→	3	4	3

Hälsa, antikorrupktion och mänskliga rättigheter

Medarbetare och sociala förhållanden	Trend	Mål 2022	2022	2021	2020
Antal tillhandahållna platser för sommarjobb	↑	15	26	18	9
Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar ⁴⁹	↑	4	7	10	6
Index Bra arbetsgivare (medarbetarenkät)	↑	85	88	86	85
Aktivt Medskapandeindex (medarbetarenkät)	↑	79	83	80	78
Andel medarbetare som uppger högt värde för en bra arbetssituation (medarbetarenkät, 4-5 på femgradig skala)	↑	-	78%	77%	72%
Sjukfrånvaro totalt	→	3,5%	3,7 %	3,4%	3,8%
Sjukfrånvaro dag 1-14	↑	1,5%	2,1%	1,6%	2,0%
Antikorrupktion - Antal anmärkningar vid internkontrollgranskning och revision avseende förtroendekänsliga poster	→	-	0	0	0
Mänskliga rättigheter - andel anställda som omfattas av kollektivavtal	→	100%	100%	100%	100%

Statistik över anställda (GRI 102-8)

Anställda per 31 december ⁵⁰	2022 Kvinnor	2022 Män	2021 Män	2021 Kvinnor	2020 Män	2020 Kvinnor
Antal tillsvidareanställda	249	447	437	235	442	221
varav heltidsanställda	247	446	435	233	440	219
varav deltidsanställda	2	1	2	2	2	2
Antal visstidsanställda	7	9	19	8	11	8

⁴⁸ Inkluderar även hot, våld eller rån på arbetet.

⁴⁹ Tidsbegränsad anställning för personer som står långt från arbetsmarknaden samt unga 16-29 år som är behov av särskilda stödinsatser för att komma in i arbetslivet.

⁵⁰ Timanställda ingår ej. I tillsvidareanställda ingår också provanställda.

Hållbara inköp

Andel leverantörer som granskats enligt kriterier för miljö (308-1) respektive sociala kriterier (414-1)⁵¹

Andel upphandlade avtal där krav på miljö och social hållbarhet hanteras	Trend	2022	2021	2020
Andel annonserade-upphandlingar > 1 Mkr där miljökrav ställts	↑	98%	85%	87%
Andel annonserade-upphandlingar > 1 Mkr där sociala krav ställts	↑	98%	92%	95%
Andel annonserade upphandlade avtal > 1 Mkr där en plan för systematisk uppföljning tagits fram	↑	72%	44%	40%
Andel annonserade upphandlingar > 1 Mkr där dokumenterad riskanalys finns	↑	70%	34%	35%
Andel avtal med stor hållbarhetspåverkan där leverantör granskats under året ⁵²		42%	-	-

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomiska uppgifter	2022	2021	2020
Nettoomsättning, Mkr	2 941	2 613	2 420
Rörelseresultat, Mkr	52	-47	79
Resultat efter finansiella poster, Mkr	-85	-149	-15
Balansomslutning	27 490	23 953	20 873
Anläggningstillgångar	26 338	22 993	19 956
Soliditet, %	2,2	2,8	3,7
Medelantal anställda, st	707	690	656

Utvecklingen av betydande infrastrukturinvesteringar (GRI 203-1)

Investeringar (Mkr)	2022	2021	2020
Totalt utfall av investeringar	3 901	3 631	3 929

De tre största projekten utifrån budget/prognos (Mkr)	Prognos totalt	Ackumulerat utfall 2022	2022	2021	2020
SFA (Stockholms framtida avloppsrening)	11 850	6 524	1 369	1 462	1 253
Mässtunneln	1 061	57	28	7	3
Tvärförbindelse Södertörn	1 045	68	25	14	25

⁵¹ Upplysningarna täcker inte GRI:s riktlinjer till fullo.

⁵² Ett nytt arbetssätt för uppföljning av avtal infördes under 2022, där leverantörer av varor och tjänster med stor hållbarhetspåverkan ska granskas årligen.

GRI-index

Standardupplysningar

GRI 2: Generella upplysningar 2021

GRI	Beskrivning	Sida	Kommentar/Avsnitt
	Organisationen och redovisningsprinciper		
2-1	Information om organisationen a) Företagsnamn b) Ägarstruktur och företagsform c) Lokalisering av företagets huvudkontor d) Länder företaget har verksamhet i	7-8	Uppdrag och ägande a) Stockholm Vatten och Avfall b) Stockholms stad m.fl. och aktiebolag c) Norra Ulvsunda, Stockholm d) Sverige
2-2	Enheter som omfattas av hållbarhetsredovisningen	5	Stockholm Vatten och Avfall AB (556969-3111) Stockholm Vatten AB (556210-6855) Stockholm Avfall AB (556969-3087)
2-3	Redovisningsperiod, frekvens och kontaktperson	5	Om redovisningen. Kontaktperson för hållbarhetsredovisningen är Gofi Aldstam, hållbarhetschef på Stockholm Vatten och Avfall.
2-4	Förändringar i tidigare rapporterade upplysningar	5	Om redovisningen
2-5	Externt bestyrkande	5	Om redovisningen
	Aktiviteter och anställda		
2-6	Aktiviteter, värdekedja och andra affärsförbindelser	6-7	Tillsammans för världens mest hållbara stad Uppdrag och ägande
2-7	Medarbetare	45	Indikatorer för Hållbart arbetsliv
	Styrning		
2-13	Delegering av beslutsfattande för att hantera påverkan	36	Systematiskt hållbarhetsarbete
2-26	Mekanismer för rådgivning och rapportering av angelägenheter för organisationen	36-37	Vårt ansvar inom antikorruption
2-29	Metod för intressentengagemang	10	Intressenter
2-30	Kollektivavtal	45	Indikatorer för Hållbart arbetsliv
3-1	Process för att fastställa väsentliga hållbarhetsfrågor	14, 37	Våra viktigaste hållbarhetsområden Väsentlighetsanalys
3-2	Lista på väsentliga hållbarhetsfrågor	14	Våra viktigaste hållbarhetsområden
3-3	Styrning av väsentliga hållbarhetsfrågor	9, 18, 23, 28, 31, 34	Styrning allmänt och styrning och förutsättningar för respektive viktigt hållbarhetsområde

Upplysningar, viktigaste hållbarhetsområdena

GRI	Beskrivning	Sida	Kommentar/Avsnitt
GRI 301	Material		
301-1	Total vikt eller volym av huvudsakliga produktionsmaterial	39-40	Indikatorer Cirkulär verksamhet
GRI 302	Energi		
302-1	Organisationens energiförbrukning	43-44	Indikatorer Minskad klimatpåverkan
302-3	Energiintensitet	44	Indikatorer
GRI 303	Vatten och vattenutsläpp		
303-1	Interaktion med vatten som en delad resurs	14-17	Rent vatten
303-2	Styrning av viktig påverkan från vattenutsläpp	18-19	Rent vatten – styrning och förutsättningar
303-4	Utsläpp till vatten	38	Indikatorer Rent vatten
GRI 305	Utsläpp till luft		
305-1	Direkta utsläpp av växthusgaser (Scope 1 GHG)	42	Indikatorer, Minskad klimatpåverkan
305-2	Indirekta utsläpp av växthusgaser från köpt energi (Scope 2 GHG)	42-43	Indikatorer, Minskad klimatpåverkan
305-3	Övriga indirekta utsläpp uppströms och nedströms (Scope 3 GHG)	43	Indikatorer. Redovisas endast delvis, då tillräcklig data saknas.
GRI 306	Avfall		
306-1	Uppkomst av avfall och viktig påverkan	21	Cirkulär verksamhet
306-2	Styrning av viktig påverkan från avfall	23	Cirkulär verksamhet – styrning och förutsättningar
306-3	Genererat avfall	40-41	Indikatorer, Cirkulär verksamhet
306-4	Återanvänt avfall	41	Indikatorer, Cirkulär verksamhet Redovisas endast delvis, då tillräcklig data saknas.
GRI 308	Leverantörsbedömning – miljö		
308-1	Andel leverantörer som granskats avseende miljökriterier	46 26	Indikatorer, Hållbara inköp Redovisas endast delvis, då tillräcklig data saknas.
GRI 403	Medarbetares hälsa och säkerhet		
403-6	Arbete för god hälsa	31	Hållbart arbetsliv

GRI	Beskrivning	Sida	Kommentar/Avsnitt
403-9	Arbetsrelaterade skador	45	Indikator Redovisas endast delvis (endast anställda)
GRI 414	Social leverantörsbedömning		
414-1	Andel leverantörer som granskats avseende sociala kriterier	46 26	Indikatorer, Hållbara inköp Redovisas endast delvis, då tillräcklig data saknas.
GRI 416	Kunders hälsa och säkerhet		
416-2	Antal fall med anmärkningar på dricksvatten	38	Indikatorer, Rent vatten

Hållbarhetsrapporten har godkänts för utfärdande av styrelsen.

Stockholm den 9 mars 2023

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i Stockholm Vatten och Avfall AB, org.nr 556969-3111

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för räkenskapsåret 2022 på sidorna 11-49 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Min granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att min granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Jag anser att denna granskning ger mig tillräcklig grund för mitt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 9 mars 2023

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor

The background image shows a large industrial facility, likely a paper mill. In the foreground, there are large, horizontal metal pipes. Above them, a complex system of machinery is visible, including a large yellow overhead crane or conveyor system. In the background, a worker in a bright yellow safety suit and blue helmet is visible, working on the machinery. The overall scene is industrial and brightly lit.

Årsredovisning och koncernredovisning

Styrelsen och verkställande direktören för Stockholm Vatten och Avfall AB avger följande årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2022.

Förvaltningsberättelse

Verksamhetens art och inriktning

I Stockholm Vatten och Avfall AB bedrivs ingen verksamhet, den sker i dotterbolagen Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB.

Stockholm Vatten AB

Stockholm Vatten AB är ett kommunalt bolag inom Stockholms Stad som ansvarar för vattenförsörjning och omhändertagande av avloppsvatten i Stockholm och Huddinge. Likaså äger och sköter bolaget ledningsnäten för vatten och avlopp i dessa kommuner. Stockholm Vatten AB levererar även dricksvatten till tolv grannkommuner och tar emot avloppsvatten från åtta kommuner. Dricksvattnet kommer från Mälaren och från Bornsjön som är vår reservvattentäkt.

För att säkerställa Bornsjön som reservvattentäkt äger bolaget marken och bedriver ett KRAV-certifierat jordbruk. Vidare bedrivs skogsbruk som är både FSC- och PEFC-certifierat. Inom området finns också fastigheter som hyrs ut till privatpersoner för att bidra till finansieringen av reservvattentäkten. Verksamheten genererar intäkter från hyror, arrenden, spannmål, skogs- och viltprodukter samt bidrag. Under 2022 uppgick dessa till cirka 19 mnkr.

I verksamheten ingår även vattenvård och sjörestaurering inom Stockholm och Huddinge och i samarbete med andra berörda kommuner. Särskilda kontrollprogram finns för Mälaren, Saltsjön och innerskärgården.

VA-verksamheten i företaget är ett legalt monopol och verksamheten bedrivs i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Verksamheten är i huvudsak avgiftsfinansierad i enlighet med självkostnadsprincipen i denna lag. Kommunfullmäktige beslutar om principerna för avgiftssystemet och bolagets styrelse beslutar om nivån på avgifterna.

Stockholm Avfall AB

Stockholm Avfall AB ansvarar för de uppgifter som enligt miljöbalken och andra författningar åligger staden i fråga om avfallshantering. Uppgifterna omfattar upphandling, uppföljning, utveckling och kontroll av insamling, transport och behandling av mat- och restavfall, grovavfall samt miljöfarligt avfall.

Bolaget bereder underlag för renhållningsordning med avfallsplan och föreskrifter samt avfallstaxa. Dessa beslutas av Stockholms kommunfullmäktige. Bolaget samarbetar med berörda förvaltningar gällande kontakt med materialbolagen för återvinningsstationer och övergripande producentansvarsfrågor. Vidare deltar bolaget i miljö-, utvecklings- och utredningsarbete inom avfallsområdet. Bolaget sammanställer även statistik avseende avfall under kommunalt ansvar.

Samtliga bolag finns i Stockholm och huvudkontoret ligger i Ulvsunda. Dessutom finns ett kontor i Högdalen, varifrån framför allt ledningsnätsverksamheten utgår, och några mindre kontor. Bolaget har två vattenverk (på Lovö och i Norsborg), två avloppsreningsverk (i Bromma och Henriksdal), fem återvinningscentraler, tre återbruk och en reservvattentäkt i Bornsjön med ett mindre vattenverk. Därtill äger bolaget ledningsnätet för vatten och avlopp inklusive pumpstationer och vattenreservoarer i Stockholm och Huddinge.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet var i inledningen av året fortsatt präglad av coronapandemin och dess restriktioner. Efter en inledande optimism förändrades läget återigen efter krigsutbrottet i Ukraina den 24 februari. Världsläget har sedan dess präglats av stor osäkerhet och oro på grund av krigssituationen i Sveriges närområde.

Bolaget har noterat effekter av oroligheterna och följt utvecklingen noggrant, gjort prioriteringar och anpassat verksamheten. På grund av de negativa effekterna på bolagets ekonomi till följd av stigande inflation, räntenivåer, drivmedels-, energi- och världsmarknadspriser, har verksamheten uppmanats till, och genomfört besparingar. Effekterna av de kraftiga prishöjningarna på el har för bolaget fördröjts, tack vare att priset var prissäkrat genom tidigare års köp av terminer. Resultateffekten för år 2022 är därför något mindre än tidigare scenarier. Bolaget bedömer fortsatt negativa ekonomiska effekter av rådande marknadsläge med fortsatt höga inflations- och räntenivåer.

Kriget i Ukraina har också medfört att EU infört sanktioner gentemot Ryssland. Inga nya avtal får tilldelas eller skrivas med leverantörer med helt eller delvis ryskt ägarskap. Från och med oktober ska även äldre kontrakt med ryska leverantörer vara utfasade och ersatta med andra. Stockholm Vatten och Avfall har inte haft några kontrakt direkt med ryska leverantörer men då regleringen även gäller underleverantörer har ett arbete pågått under hösten med att inventera och säkerställa oberoendet. Vi har haft kontakt med samtliga avtalade leverantörer och vi har inte hamnat i den situationen att vi behövt säga upp avtal. I samtliga pågående och kommande upphandlingar ställer Stockholm Vatten och Avfall krav på att leverantören inte har otillåtet ryskt ägarskap och skulle kontrollen visa annorlunda blir leverantören diskvalificerad.



Slamanläggning byggs på Henriksdals reningsverk

Stockholm Vatten AB

Väsentliga händelser inom Stockholm Vatten AB är främst hänförliga till bolagets investeringar. Bolaget har cirka 13 miljarder kronor upparbetat i pågående investeringsprojekt. Det består av ungefär 500 små och stora projekt, nedan beskrivs de största projekten.

Stockholms framtida avloppsrening (SFA)

Processen för omhändertagandet av avloppsvatten står inför stora utmaningar i framtiden. Förutom en ökande befolkning och klimatförändringar kommer skärpta reningskrav från nya EU-direktiv och nya villkor. För att klara detta pågår projekt Stockholms framtida avloppsrening (SFA) som ska säkra möjligheten att rena vårt avloppsvatten i framtiden och förbättra reningen ännu mer. Henriksdals reningsverk byggs om med ny reningsteknik (membranteknik), som kommer att fördubbla reningsverkets kapacitet när projektet är genomfört. Sicklaanläggningen under Hammarbybacken byggs ut för att rymma de första reningsstegen för avloppsvattnet från söderort.

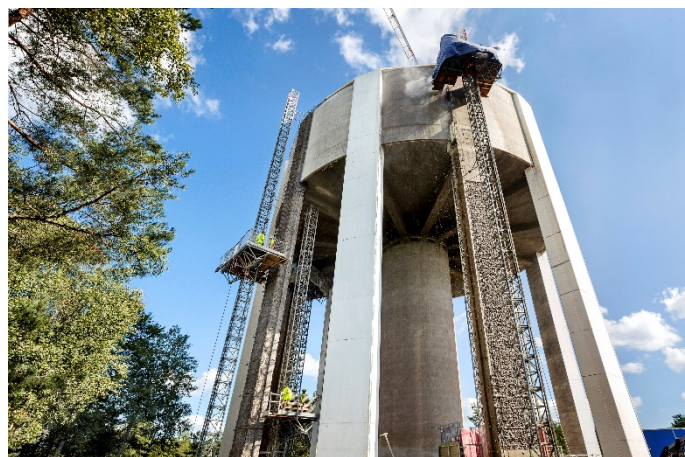
I Henriksdals reningsverk är etapp 2 av ombyggnaden i reningsverket i full gång. I denna etapp ska ytterligare två biolinjer byggas om med den nya reningstekniken. Parallellt med detta pågår arbetet med att bygga en ny slamanläggning i och uppe på Henriksdalsberget och en ny avloppstunnel från Bromma till Sickla. För den nya tunneln är alla sex arbetstunnlarna klara och den drivs nu fram från alla etableringar.

Tunneln och Sicklaanläggningen ska tas i bruk 2026 och hela ombyggnaden av Henriksdals reningsverk planeras vara klart 2029.

Stockholms framtida vattenförsörjning (SFV)

Fram till år 2050 väntas antalet anslutna till Stockholm Vatten och Avfalls dricksvattennät öka från dagens 1,5 miljoner till cirka 2,2 miljoner. Bolagets vattenproduktions- och distributionskapacitet måste därför byggas ut för att säkra vattenförsörjningen under många år framöver. Kapaciteten i våra vattenverk kommer att ökas, ledningsnätet byggs ut och samtliga elva vattentorn renoveras eller byggs om. Utöver de egna åtagandena tar vi höjd för vattenförsörjningen inom Stockholms län i enlighet med Länsstyrelsens regionala vattenförsörjningsplan genom att förstärka leveransmöjligheterna till grannkommuner.

På Lovö vattenverk har en första del i den planerade kapacitetsutbyggnaden färdigställts. På Norsborgs vattenverk har arbetet med att renovera filterbassänger fortgått under året och projektering av ytterligare kapacitetsutbyggnad i form av nya långsamfilter är långt framskriden. Även renovering av reservoarerna Länna och Trekanten har pågått under året. Vidare har en första delsträcka med att dubbla delar av huvudvattennätet i Huddinge färdigställts och projekteringen av den andra delsträckan närmar sig slutskedet.



Länna vattentorn

Andra större investeringsprojekt

Några av de största exploateringsprojekten under 2022 var nya Bromstensstaden och Årstafältet där ny bebyggelse planeras som behöver anslutas till VA-nätet samt ombyggnationen av Slussen där ledningsnätet måste flyttas och nya anläggningar tillkommer för att klimat- och kapacitetssäkra VA-försörjningen.

Några andra stora projekt var Mälarbanan där bolaget måste anpassa VA-nätet då Trafikverket ska bygga ut järnvägen mellan Tomtebodavägen och Kalhäll och Stockholms ström, där Ellevio ska förlägga en högspänningskabel mellan Bredäng och Beckomberga och vi måste flytta på en del av våra ledningar.

Under 2022 har också byggandet av Nya Östbergatunneln startat. Den nya tunneln blir en förlängning av den befintliga dagvattentunneln från Östberga och sträcker sig mellan Sicklaanläggningen vid Hammarbybacken och Finnboda vid Saltsjön. Tunneln är en del av Stockholms klimatanpassning som behövs för att leda regn- och smältvatten ut i Saltsjön utan att belasta Henriksdals reningsverk. Vidare har projektet Mästartunneln fått genomförandebeslut under året. Tunneln är en fyra kilometer lång avloppstunnel som ska avlasta befintligt avloppssystem som idag har kapacitetsbrister, minska bräddning och möjliggöra planerad stadsutveckling och exploatering av Älvsjö-Örbyområdet.

Stockholm Avfall AB

Väsentliga händelser inom Stockholm Avfall AB är hänförliga till exempelvis bolagets investering i en ny sorteringsanläggning, matavfallsobligatoriet och ett par entreprenörsskiften. Arbetet med en handlingsplan för det utökade ansvaret gällande insamling av förpackningar påbörjades under 2022.

Resursutvinning Stockholm

I Högdalen uppförs en anläggning för sortering av stadens mat- och restavfall. Under 2022 har byggandet av anläggningen startat och den beräknas vara i full drift under senare delen av 2024. Anläggningen ska med modern teknik sortera ut matavfallspåsar men också plast och metall som av misstag hamnat i restavfallet. När anläggningen är igång kommer nästan allt att kunna sorteras ut och få ett nytt värde. På så sätt kommer anläggningen att bidra till en minskning av stadens koldioxidutsläpp med cirka 32 700 ton per år.



Matavfallsinsamling

Insatser har gjorts mot verksamheter som idag omfattas av obligatoriet för verksamheter att sortera ut matavfall men som ännu inte gör det. I övrigt har bolaget arbetat för att nå ut med budskapet om obligatoriet för hushåll att sortera ut matavfall från 2023. Matavfallskampanjer har ägt rum på sociala medier och via annonser i lokaltidning. Även flerspråkiga annonser har visats i olika digitala kanaler. Syftet med den flerspråkiga kampanjen var att även nå ut till nya stockholmare och skapa större medvetenhet kring frågor om avfall och främst matavfall.

Brevutskick har även gjorts till fastighetsägare för att belysa nyttan och tacka dem som redan sorterar ut matavfall. Samtidigt fanns budskap till dem som inte sorterar sitt matavfall att ta tag i frågan då det blev obligatoriskt från den 1 januari 2023.

Återvinning och återbruk

Ett inpasseringssystem på återvinningscentralerna har införts för att uppnå en funktionell och effektiv betalningshantering av verksamhetsbesök. Systemet bygger på avläsning av registreringsskyltar med fokus på debitering av verksamhetsbesök och statistikinsamling. Systemet sattes i drift i februari 2022.

Insamlingsverksamheten

Insamlingsverksamheten har löpt på bra under året utan större driftstörningar. Reklamationsnivån för året var 0,16 procent, med god marginal under målet om 0,3 procent.

Under året har bolaget haft två större entreprenörsskiften, 1 april och 1 oktober, i totalt sju områden. Båda skiftena har förberetts under en lång tid och avslöpte bra med minimal kundpåverkan.

I slutet av juni kom beslut från regeringen att kommunerna ska ta över ansvaret för insamling av förpackningar den 1 januari 2024. Uppdraget innebär också att kommunen ska ha en utbyggd fastighetsnära insamling 1 januari 2027. Detta är ett stort uppdrag och under hösten har arbetet med att ta fram en handlingsplan startat.

Utveckling av verksamhet och resultat

Flerårsöversikt (Mnkr)

Koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	2 941	2 613	2 420	2 307	2 264
Rörelseresultat	52	-47	79	92	246
Resultat efter finansiella poster	-85	-149	-15	2	152
Balansomslutning	27 490	23 953	20 873	17 414	14 670
Soliditet, % (1)	2,2	2,8	3,7	4,5	5,5
Medelantal anställda	707	690	656	608	570

(1). Soliditet: justerat eget kapital/balansomslutningen. Med justerat eget kapital avses eget kapital plus obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld.

Förväntad framtida utveckling

Den framtida utvecklingen för bolagen inom koncernen Stockholm Vatten och Avfall är nära knuten till Stockholms stads utveckling. En växande stad medför ökade krav på verksamheten för att säkerställa vattenförsörjning, omhändertagande av avlopp och avfallshantering med god kvalitet och med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Forskning och utveckling

Företagen i koncernen Stockholm Vatten och Avfall deltar i miljö- utvecklings- och utredningsprojekt inom områden med anknytning till vatten, avlopp och avfall men bedriver ingen egen forskningsverksamhet.

Finansiella instrument och räntor

I Stockholms stad samordnar och ansvarar Finansavdelningen för all upplåning för Stockholms stad och koncernen Stockholms Stadshus AB inom kommunkoncernen. Både Stockholm Vatten AB och Stockholm Avfall AB har lån hos kommunkoncernen Stockholms stad, dessa uppgick till 21 647 406 (18 837 613) tkr respektive 654 822 (542 432) tkr per den 31 december. Den ränta som bolagen betalar på sina lån bestäms utifrån snitträntan från kommunkoncernens externa skuld.

Räntan på bolagens lån har under året ökat med 0,74 procentenheter. Koncernens räntekostnad för lån från staden var 172 510 (122 133) tkr. Enligt stadens prognos förväntas räntan stiga till över 2 procent under det kommande året. På grund av de höga lånen är bolagen räntekänsliga och en procentenhets högre räntesats skulle öka Stockholm Vatten AB:s ränteutgifter för 2023 med 179 mnkr och Stockholm Avfall AB:s ränteutgifter med 10 mnkr.

Hållbarhet

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har koncernen Stockholm Vatten och Avfall valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn samtidigt som års- och koncernredovisningen. Rapporten utgör från och med 2022 en del av koncernens sammanslagna års- och hållbarhetsredovisning och återfinns på sidorna 11-49 i detta dokument. Den omfattar moderbolaget Stockholm Vatten och Avfall AB (556969-3111) och dess dotterbolag Stockholm Vatten AB (556210-6855) och Stockholm Avfall AB (556969-3087).

Tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Stockholm Vatten AB:s verksamhet är beroende av den tillståndspliktiga verksamhet som bedrivs i våra anläggningar och de tillstånd som reglerar våra råvattentäkter och begränsar uttaget från dem.

Bolagets miljöpåverkan omfattar vattenmiljön i Stockholmsområdet, Mälaren och skärgården, främst genom utsläpp av renat avloppsvatten från våra avloppsreningsverk. Påverkan på miljön sker också via utsläpp av växthusgaser, kemikalieanvändning och lukt- och bullerstörningar från bland annat transporter till och från våra anläggningar.

I övrigt är hantering av avloppsslam med fokus på näringsåtervinning en nyckelfråga.

Vatten

Stockholm Vatten AB:s verksamheter vid vattenverken i Norsborg och Lovö tillses av miljöförvaltningarna i Botkyrka- respektive Ekerö kommun, med stöd av miljöbalken och livsmedelslagstiftningen.

Bolagets uttag av råvatten ur och reglering av Mälaren och Bornsjön är fastställda i vattendomar. De reglerar vilka mängder som får tas ut vid respektive vattenverk och hur intagsledningar med mera ska vara anlagda. Denna vattenverksamhet tillses av Länsstyrelsen i Stockholm som också är tillsynsmyndighet för ytvattentäkter, bortledning av grundvatten och anläggande i vatten.

Varje år sker över 1000 provtagningar på dricksvattnet för att säkerställa dricksvattenkvaliteten. Under 2022 visade ett prov 'bekräftat otjänligt resultat' och tre prover 'tjänligt med anmärkning' på grund av mikroorganismer. Vidtagna åtgärder var spolning i och i anslutning till aktuell fastighet och uppföljande provtagning. Miljöförvaltningen i Huddinge kommun informerades.

Avloppsrening

Sedan 2019 gäller följande tillstånd enligt miljöbalken: "till fortsatt och utökad verksamhet vid Henriksdals reningsverk m.m. i Stockholm, Huddinge och Nacka kommuner (antaget i Mark- och miljödomstolen den 14 december 2017)". Tillståndet anger dels förutsättningarna för den tunnel som byggs mellan Bromma reningsverk och Sickla, dels de villkor som gäller under byggtiden och efter ombyggnaden av Henriksdals reningsverk, bland annat tillåtna utsläppta mängder och halter till vatten. Både tunnelbygget och kapacitetsutbyggnaden vid Henriksdal och Sickla är prövat av mark- och miljödomstolen. Tillståndet omfattar även avloppsledningsnätet. Reningsverket i Bromma drivs med stöd

av det gamla miljötillståndet från Koncessionsnämnden (1992) men har gemensamma villkor för utsläppet till Saltsjön ihop med reningsverket i Henriksdal. Tillstånden, som gäller tills vidare, reglerar även vissa utsläpp till luft samt buller.

Dagvattenreningsanläggningar är anmälningsskyldiga enligt Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (då avloppsvatten är gemensamt spill- och dagvatten innebär det att dagvattenreningsanläggningar anses vara miljöfarlig verksamhet).

Stockholm Vatten AB ska också genom aktiva insatser gentemot industrier och samhället i övrigt verka för minskad tillförsel av skadliga ämnen. Det gäller ämnen som skadar reningsprocesserna i avloppsreningsverket, påverkar slamkvaliteten eller recipienten negativt, eller gör att vi får svårt att följa miljökvalitetsnormerna i vattenförekomsterna.

Bolaget klarade samtliga utsläppsvillkor för fosfor, kväve och syretärande organiska föreningar (BOD) under året. På årsbasis är begränsningsvärdet för utsläpp av fosfor 35 ton per år, något som verksamheten klarat. Bolaget har haft en kontinuerlig kommunikation med våra tillsynsmyndigheter under året.

Stockholm Vatten AB driver även ett mellanlager för avvattnat avloppsslam i Valsta, Haninge kommun med tillstånd från Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Tillståndet avser lagrade mängder och anger bland annat att lakvatten ska tas omhand för rening. Tillståndet gäller tills vidare. Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund är tillsynsmyndighet.

Avloppsslammet innehåller näringsämnen som bör återanvändas för att sluta kretsloppet och förhindra övergödning. Under 2022 producerades totalt 71 500 ton vid Stockholm Vatten och Avfalls båda reningsverk. Cirka 93 procent av dessa har uppfyllt kraven för certifiering enligt Revaq liksom övriga gällande krav. Det har därmed varit godkänt för användning på åkermark och har antingen spridits på åkermark eller lagrats in för spridning under 2023. På grund för höga metallhalter till följd av ett muddringsarbete underkändes 4 800 ton slam som därför inte spridits på åkermark utan använts till deponitäckning.

Avfall

Inom Stockholm Avfall AB bedriver enheten för återvinning verksamhet som är tillstånds- och anmälningsskyldig enligt miljöbalken. Det finns fem tillståndsskyldiga återvinningscentraler: Bromma, Lövsta, Vantör, Östberga och Sättra. Anläggningar som är anmälningsskyldiga är återbruken i Roslagstull, Skärholmen och Rinkeby, sjutton miljöstationer för farligt avfall och fem "Samlaren" för ljuskällor, batterier, kosmetika, aerosoler och småelektronik. Miljöstationerna är placerade runt om i staden, främst i anslutning till bensinstationer. Det finns också ett tiotal insamlingspunkter för farligt avfall i butiker runt om i staden. Samtliga nämnda insamlingspunkter ingår i stadens system för insamling av farligt avfall och/eller grovavfall. Bolaget har även en biokolsanläggning i Bromma som är anmälningsskyldig.

Förslag till vinstdisposition

Not 28

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	60 562 512
årets vinst	907 431
	61 469 943

disponeras så att	3 016 011
till aktieägarna utdelas	58 453 932
i ny räkning överföres	61 469 943

Utdelning per aktie blir 3 016 kr

Styrelsens yttrande enligt 18 kapitlet 4 § Aktiebolagslagen (2005:551) över den föreslagna utdelningen

Föreslagen utdelning utgörs av den genomsnittliga statslåneräntan 2022 plus 1 procentenhet (totalt 2,46%) på aktieägartillskott och aktiekapital.

Likviditet

Den föreslagna vinstutdelningen kommer inte att påverka bolagets förmåga att i rätt tid infria sina betalningsförpliktelser. Bolaget har god tillgång till likviditetsreserver i form av kortfristiga kredit. Krediten kan lyftas med kort varsel, vilket innebär att bolaget har god beredskap att klara såväl variation i likviditet som eventuella oväntade händelser.

Ställning i övrigt

Styrelsen har övervägt alla övrigt kända förhållanden som kan ha betydelse för bolagets ekonomiska ställning och som inte beaktats inom ramen för ovan anförda. Därvid har ingen omständighet framkommit som gör att den föreslagna utdelningen inte framstår som försvarlig eller strider mot ABL §17 kap 3.

Beträffande moderbolagets och koncernens resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser samt tilläggsupplysningar. Alla belopp uttrycks i tusentals svenska kronor där ej annat anges.

Koncernens resultaträkning

Tkr	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Nettoomsättning	2, 3	2 940 977	2 613 214
Aktiverat arbete för egen räkning		123 295	131 372
		3 064 272	2 744 586
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-252 562	-215 789
Övriga externa kostnader	4, 14	-1 639 162	-1 471 817
Personalkostnader	5	-590 075	-555 562
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-528 718	-550 590
Övriga rörelsekostnader		-1 837	1 933
		-3 012 354	-2 791 825
Rörelseresultat		51 918	-47 239
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i intresseföretag		-276	-545
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		803	439
Räntekostnader och liknande resultatposter		-136 979	-101 270
		-136 452	-101 376
Resultat efter finansiella poster		-84 534	-148 615
Skatt på årets resultat	6	21 462	41 929
Årets resultat	7	-63 072	-106 686

Koncernens balansräkning

Tkr

Not

2022-12-31**2021-12-31****TILLGÅNGAR****Anläggningstillgångar****Immateriella anläggningstillgångar**

Balanserade utgifter för datorprogram och liknande arbeten

8

81 333

96 100

81 333**96 100****Materiella anläggningstillgångar**

13

Byggnader, mark och markanläggningar

9

2 166 144

2 040 275

Maskiner och andra tekniska anläggningar

10

11 638 405

11 143 606

Inventarier, verktyg och installationer

11, 12

307 091

316 679

Pågående nyanläggningar

15

12 145 176

9 396 210

26 256 816**22 896 770****Finansiella anläggningstillgångar**

Andelar i intresseföretag

18

3 050

3 326

Uppskjuten skattefordran

19

148 443

111 681

151 493**115 007****Summa anläggningstillgångar****26 489 642****23 107 877****Omsättningstillgångar****Varulager m.m**

Råvaror och förnödenheter

46 948

38 847

46 948**38 847**

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar

167 368

146 633

Fordringar hos koncernföretag

136 694

102 998

Aktuella skattefordringar

2 240

1 858

Övriga fordringar

127 990

141 554

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

20

518 857

413 250

953 149**806 293**

Kassa och bank

100

100

100**100****Summa omsättningstillgångar****1 000 197****845 240****SUMMA TILLGÅNGAR****27 489 839****23 953 117**

Koncernens balansräkning

Tkr

Not

2022-12-31**2021-12-31****EGET KAPITAL OCH SKULDER****Eget kapital**

Aktiekapital (1 000 aktier)

100

100

Övrigt tillskjutet kapital

122 502

122 502

Annat eget kapital

548 074

654 285

Årets resultat

-63 072

-106 686

Summa eget kapital hänförligt till aktieägare**607 604****670 201****Minoritetsintresse**

Minoritetsintresse

13 405

15 330

Avsättningar

Avsättningar för pensioner

22

2 325

1 978

Avsättningar för uppskjuten skatt

22

15 300

0

17 625**1 978****Långfristiga skulder**

Övriga långfristiga skulder

23

10 849

17 200

Förutbetalda anläggningsbidrag och liknande poster

24

2 985 565

2 610 056

2 996 414**2 627 256****Kortfristiga skulder**

Leverantörsskulder

561 153

463 314

Skulder till koncernföretag

22 462 332

19 639 022

Övriga kortfristiga skulder

23 419

22 162

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

25

807 887

513 854

23 854 791**20 638 352****SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER****27 489 839****23 953 117**

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

	Aktie- kapital	Övrigt tillskjutet kapital	Annat eget kapital inkl årets resultat	Summa eget kapital hänförligt till moder- företagets aktieägare	Minoritets -intresse	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021-01-01	100	122 502	653 227	775 829	17 553	793 382
Årets resultat			-104 463	-104 463	-2 223	-106 686
Utdelning			-1 164	-1 164		-1 164
Utgående eget kapital 2021-12-31	100	122 502	547 600	670 202	15 330	685 532
Ingående eget kapital 2022-01-01	100	122 502	547 600	670 202	15 330	685 532
Årets resultat			-61 147	-61 147	-1 925	-63 072
Utdelning			-1 451	-1 451		-1 451
Utgående eget kapital 2022-12-31	100	122 502	485 002	607 604	13 405	621 009

Aktiekapital: 1 000 aktier à kvotvärde 100 kronor.

Koncernens kassaflödesanalys

Tkr	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-84 534	-148 615
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m.m	26	527 029	545 029
Betald skatt		-382	1 124
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		442 113	397 538
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Förändring av varulager och pågående arbeten		-8 101	-1 218
Förändring av kortfristiga fordringar		-146 467	-14 271
Förändring av kortfristiga skulder		676 989	372 119
Kassaflöde från den löpande verksamheten		964 534	754 168
Investeringsverksamheten			
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar		-12 936	-40 600
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-3 873 851	-3 534 142
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1 521	984
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-3 885 266	-3 573 758
Finansieringsverksamheten			
Utbetald utdelning		-1 451	-1 164
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 451	-1 164
Årets kassaflöde		-2 922 183	-2 820 754
Likvida medel vid årets början	27		
Likvida medel vid årets början		-19 379 945	-16 558 823
Likvida medel vid årets slut		-22 302 128	-19 379 945

Moderbolagets resultaträkning

Tkr

Not

**2022-01-01
-2022-12-31****2021-01-01
-2021-12-31****Resultat från finansiella poster**

Resultat från andelar i koncernföretag

16, 17

1 422

1 141

Räntekostnader till koncernföretag

-515

-411

907**730****Resultat efter finansiella poster****907****730****Resultat före skatt****907****730**

Skatt på årets resultat

6

0

0

Årets resultat**907****730**

Moderbolagets balansräkning

Tkr

Not

2022-12-31**2021-12-31****TILLGÅNGAR****Anläggningstillgångar***Finansiella anläggningstillgångar*

Andelar i koncernföretag

16, 17

212 502

212 502

Uppskjuten skattefordran

19

70

70

212 572**212 572****Summa anläggningstillgångar****212 572****212 572****Omsättningstillgångar***Kortfristiga fordringar*

Övriga kortfristiga fordringar

11

11

11**11***Kassa och bank*

100

100

Summa omsättningstillgångar**111****111****SUMMA TILLGÅNGAR****212 683****212 683**

Moderbolagets balansräkning

Tkr

Not

2022-12-31**2021-12-31****EGET KAPITAL OCH SKULDER****Eget kapital***Bundet eget kapital*

Aktiekapital

21

100

100

100**100***Fritt eget kapital*

Balanserad vinst eller förlust

60 563

61 255

Årets resultat

907

730

61 470**61 985****Summa eget kapital****61 570****62 085***Avsättningar*

Uppskjuten skatteskuld

22

0

0

Summa avsättningar**0****0****Kortfristiga skulder**

Skulder till koncernföretag

151 113

150 598

Summa kortfristiga skulder**151 113****150 598****SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER****212 683****212 683**

Moderbolagets rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

	Aktie- kapital	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021-01-01	100	62 396	62 496
Årets resultat 2021			730
Lämnad utdelning		-1 141	-1 141
Utgående eget kapital 2021-12-31	100	61 256	62 085
Ingående eget kapital 2022-01-01	100	61 256	62 085
Årets resultat 2022			907
Lämnad utdelning		-1 422	-1 422
Utgående eget kapital 2022-12-31	100	59 833	61 570

Aktiekapital: 1 000 aktier à kvotvärde 100 kr.

Moderbolagets kassaflödesanalys

Tkr

Not

**2022-01-01
-2022-12-31****2021-01-01
-2021-12-31****Den löpande verksamheten**

Resultat efter finansiella poster

907

730

**Kassaflöde från den löpande verksamheten före
förändring av rörelsekapital****907****730****Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet**

Förändring av kortfristiga skulder

515

411

Kassaflöde från den löpande verksamheten**1 422****1 141****Finansieringsverksamheten**

Utbetald utdelning

-1 422

-1 141

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

-1 422

-1 141

Årets kassaflöde

0

0

Likvida medel vid årets början

Likvida medel vid årets början

100

100

Likvida medel vid årets slut

100

100

Den löpande verksamheten

Noter

Tkr

Not 1 Allmänna upplysningar och redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Stockholm Vatten och Avfall AB med organisationsnummer 556969-3111 är ett aktiebolag registrerat i Sverige med säte i Stockholm. Företaget och dess dotterföretag ("koncernens") verksamhet omfattar främst vatten och avloppstjänster i enlighet med lagen om allmänna vattentjänster och avfallshantering i enlighet med bland annat Miljöbalken.

Moderföretag i den största koncernen som Stockholm Vatten och Avfall AB är dotterföretag till är Stockholms Stadshus AB, org.nr. 556415-1727, med säte i Stockholm.

Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Företaget tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och *koncernredovisning* ("K3").

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderföretaget Stockholm Vatten och Avfall AB och de företag över vilka moderföretaget direkt eller indirekt har bestämmande inflytande (dotterföretag). Bestämmande inflytande innebär en rätt att utforma ett annat företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen av om ett bestämmande inflytande föreligger, ska hänsyn tas till innehav av finansiella instrument som är potentiellt röstberättigade och som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras till röstberättigade eget kapitalinstrument. Hänsyn ska också tas till om företaget genom agent har möjlighet att styra verksamheten. Bestämmande inflytande föreligger i normalfallet då moderföretaget direkt eller indirekt innehar aktier som representerar mer än 50% av rösterna.

Ett dotterföretags intäkter och kostnader tas in i koncernredovisningen från och med tidpunkten för förvärvet till och med den tidpunkt då moderföretaget inte längre har ett bestämmande inflytande över dotterföretaget.

Redovisningsprinciperna för dotterföretag överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper. Alla koncerninterna transaktioner, mellanhavanden samt orealiserade vinster och förluster hänförliga till koncerninterna transaktioner har eliminerats vid upprättandet av koncernredovisningen.

Minoritetsintresse

Koncernens resultat och komponenter i eget kapital är hänförligt till moderföretagets ägare och minoritetsintresse. Minoritetsintressen redovisas separat inom eget kapital i koncernbalansräkningen och i direkt anslutning till posten Årets resultat i koncernresultaträkningen. Om koncernmässigt eget kapital avseende dotterföretaget är negativt, redovisas minoritetsintresset i dotterföretaget som en fordran på minoriteten, en negativ post inom eget kapital, endast om minoriteten har en bindande förpliktelse att täcka kapitalunderskottet och har förmåga att fullgöra förpliktelsen.

Intäkter

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdeskatt, rabatter, returer och liknande avdrag.

Koncernens intäkter består i huvudsak av taxeintäkter avseende vatten, avlopp och avfall. Prissättning för försäljning av företagets produkter och tjänster som regleras i lagen om allmänna vattentjänster respektive Miljöbalken 27 kap. §5. sker med hänsyn till självkostnadsprincipen.

Leasingavtal

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal.

Koncernen som leasetagare

Tillgångar som innehas enligt finansiella leasingavtal redovisas som anläggningstillgångar i koncernens balansräkning till verkligt värde vid leasingperiodens början eller till nuvärdet av minimileasingavgifterna om detta är lägre. Den skuld som leasetagaren har gentemot leasegivaren redovisas i balansräkningen under rubrikerna Övriga långfristiga skulder respektive Övriga kortfristiga skulder. Leasingbetalningarna fördelas mellan ränta och amortering av skulden. Räntan fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats på den under respektive period redovisade skulden. Räntekostnader redovisas direkt i resultaträkningen om de inte är direkt hänförliga till anskaffning av en tillgång som med nödvändighet tar betydande tid i anspråk att färdigställa för avsedd användning eller försäljning, och aktiveringsprincipen tillämpas.

Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden.

Låneutgifter

Låneutgifter avseende lånat kapital som kan hänföras till inköp, konstruktion eller produktion av en tillgång som tar betydande tid att färdigställa innan den kan användas eller säljs inräknas i tillgångens anskaffningsvärde tills den tidpunkt då tillgången är färdigställd för dess avsedda användning eller försäljning. Övriga låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

Offentliga bidrag

Inkomster från offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget och inkomsten kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, betald semester, betald sjukfrånvaro m m samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner.

Avgiftsbestämda planer

För avgiftsbestämda planer betalar koncernen fastställda avgifter till en separat oberoende juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten för när premier erläggs.

Förmånsbestämda planer

Vid förmånsbestämda pensionsplaner står företaget i allt väsentligt riskerna för att ersättningarna kommer att kosta mer än förväntat och att avkastningen på relaterade tillgångar kommer att avvika från förväntningarna. Företaget redovisar förmånsbestämda pensionsplaner i enlighet med K3:s förenklingsregler. De förmånsbestämda planer som finns innebär att pensionspremier betalas till St Erik Livförsäkring. Dessa redovisas som avgiftsbestämda pensionsplaner.

Inkomstskatter

Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Koncernens aktuella skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den s k balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Uppskjutna skatteskulder och skattefordringar redovisas inte om den temporära skillnaden är hänförlig till goodwill.

Uppskjuten skatteskuld redovisas för skattepliktiga temporära skillnader hänförliga till investeringar i dotterföretag, utom i de fall koncernen kan styra tidpunkten för återföring av de temporära skillnaderna och det inte är uppenbart att den temporära skillnaden kommer att återföras inom en överskådlig framtid.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis, mot den uppskjutna skattefordran.

Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur företaget, per balansdagen, förväntar sig att återvinna det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller reglera det redovisade värdet för motsvarande skuld. Uppskjuten skatt beräknas baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats före balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kvittas då de hänförs till inkomstskatt som debiteras av samma myndighet och då koncernen har för avsikt att reglera skatten med ett nettobelopp.

Aktuell och uppskjuten skatt för perioden

Aktuell och uppskjuten skatt redovisas som en kostnad eller intäkt i resultaträkningen, utom när skatten är hänförlig till transaktioner som redovisats direkt mot eget kapital. I sådana fall ska även skatten redovisas direkt mot eget kapital. Vid aktuell och uppskjuten skatt som uppkommer vid redovisning av rörelseförvärv, redovisas skatteeffekten i förvärvskalkylen.

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Anskaffning genom separata förvärv

Immateriella tillgångar som förvärvats separat redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens uppskattade nyttjandeperiod. Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns en indikation på att dessa har förändrats jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Effekten av eventuella ändringar i uppskattningar och bedömningar redovisas framåtriktat. Avskrivning påbörjas när tillgången kan användas.

Under året har bolaget sett över nyttjande perioden för balanserade utgifter för programvara utvecklad för övervakning och styrning av processer. Att implementera nytt övervakning och process styrsystem är en tidskrävande och komplicerad process som utgår ifrån de reningsprocesser som finns inom vatten och avloppsreningsverken. Att processerna på verken skulle förändras i den grad att systemet blir obrukbart inom en 10 års period från anskaffningsdagen är inte rimligt. Bolaget har därför ändrat den initialt satta nyttjande perioden från 5 år till 10 år. Effekten av förändrad nyttjandeperiod på dessa två anläggningar är att avskrivningarna för 2022 minskar med 8,4 mnkr. Anskaffningsvärdet på nämnda tillgångar uppgår till 86 mnkr.

Borttagande från balansräkningen

En immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Den vinst eller förlust som uppkommer när en immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Detta redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset, utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas samt uppskattade utgifter för nedmontering och bortforsling av tillgången och återställande av plats där den finns. Tillkommande utgifter inkluderas endast i tillgången eller redovisas som en separat tillgång, när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med posten kommer att tillfalla koncernen och att anskaffningsvärdet för densamma kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga kostnader för reparationer och underhåll samt tillkommande utgifter redovisas i resultaträkningen i den period då de uppkommer.

Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk.

Borttagande från balansräkningen

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Den vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Den realisationsvinst eller realisationsförlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Nyttjandeperioder

Anläggningstillgångars nyttjandeperioder uppskattas i koncernen till:

Immateriella tillgångar

Balanserade utgifter för datorprogram och liknande arbeten	5-10 år
--	---------

Byggnader, mark och markanläggningar

Bergum	100 år
Tunnel	100 år
Stomme/grund/konstruktion	50-100 år
Reservoarer	40-50 år
Övriga byggnadskomponenter	30-50 år
Övriga markanläggningar	20-40 år

Maskiner och andra tekniska anläggningar

Huvudvattenledningar	100 år
Övriga vatten och avloppsledningar	50 år
Bassäng	70-100 år
Ventilation, el styr och regler	10-30 år
Pumpar	15-25 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10-30 år

Inventarier, verktyg och installationer

Inventarier	5-10 år
Fordon	3-5 år

Nyttjandeperioden för mark är obegränsad och därför skrivs mark inte av.

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns indikationer på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Då företaget ändrar bedömning av nyttjandeperioder, omprövas även tillgångens eventuella restvärde. Effekten av dessa ändringar redovisas framåtriktat.

Under året har företaget bedömt nyttjande perioden för huvudvattenledningar. De rörsystem som anskaffats efter år 2000 bedöms ha en nyttjande period på 100 år. Orsaken är att den materialtekniska utvecklingen har gått framåt samt att inspektion av rör gett mer evidens att vissa typer av ledningar kan nyttjas under minst 100 år. Det är ett 90-tal anläggningar med ett sammanlagt anskaffningsvärde på 2,3 miljarder som fått ändrad nyttjandeperiod. Detta minskar årets avskrivning med 22,8 mnkr.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar exklusive goodwill

Vid varje balansdag analyserar koncernen de redovisade värdena för materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar för att fastställa om det finns någon indikation på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om så är fallet, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning. Där det inte är möjligt att beräkna återvinningsvärdet för en enskild tillgång, beräknar koncernen återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader är det pris som koncernen beräknar kunna erhålla vid en försäljning mellan kunniga, av varandra oberoende parter, och som har ett intresse av att transaktionen genomförs, med avdrag för sådana kostnader som är direkt hänförliga till försäljningen. Vid beräkning av nyttjandevärde diskonteras uppskattat framtida kassaflöde till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt som återspeglar aktuell marknadsbedömning av pengars tidvärde och de risker som förknippas med tillgången. För att beräkna de framtida kassaflödena har koncernen använt budget för de kommande fem åren.

Om återvinningsvärdet för en tillgång (eller kassagenererande enhet) fastställs till ett lägre värde än det redovisade värdet, skrivs det redovisade värdet på tillgången (eller den kassagenererande enheten) ned till återvinningsvärdet. En nedskrivning ska omedelbart kostnadsföras i resultaträkningen.

Vid varje balansdag gör koncernen en bedömning om den tidigare nedskrivningen inte längre är motiverad. Om så är fallet återförs nedskrivningen delvis eller helt. Då en nedskrivning återförs, ökar tillgångens (den kassagenererande enhetens) redovisade värde. Det redovisade värdet efter återföring av nedskrivning får inte överskrida det redovisade värde som skulle fastställts om ingen nedskrivning gjorts av tillgången (den kassagenererande enheten) under tidigare år. En återföring av en nedskrivning redovisas direkt i resultaträkningen.

Andelar i intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Utdelning från andelar i intresseföretag redovisas som intäkt i resultaträkningen. Resultat från andelar i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Det beräknas på resultat efter skatt justerat med bokslutsdispositioner.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först-in-först-ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärde är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknade kostnader som direkt kan hänföras till försäljningstransaktionen.

Likvida medel

Likvida medel inkluderar kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt andra kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till kontanter och är föremål för en obetydlig risk för värdefluktuationer. För att klassificeras som likvida medel får löptiden inte överskrida tre månader från tidpunkten för förvärvet.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när koncernen har en befintlig förpliktelse (legal eller informell) som en följd av en inträffad händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

En avsättning omprövas varje balansdag och justeras så att den återspeglar den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen, med hänsyn tagen till risker och osäkerheter förknippade med förpliktelsen. När en avsättning beräknas genom att uppskatta de utbetalningar som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen, motsvarar det redovisade värdet nuvärdet av dessa utbetalningar.

Där en del av eller hela det belopp som krävs för att reglera en avsättning förväntas bli ersatt av en tredje part, ska gottgörelsen särredovisas som en tillgång i koncernbalansräkningen när det är så gott som säkert att den kommer att erhållas om företaget reglerar förpliktelsen och beloppet kan beräknas tillförlitligt.

Förlustkontrakt

En avsättning för förlustkontrakt redovisas då de oundvikliga utgifterna för att uppfylla kontraktet överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Skulder i utländsk valuta på balansdagen räknas om till balansdagens kurs.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar koncernens förändringar av företagets likvida medel under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Redovisningsprinciper för moderföretaget

Stockholm Vatten och Avfall AB tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning* ("K3").

Dotterföretag

Andelar i dotterföretag redovisas till anskaffningsvärde. Utdelning från dotterföretag redovisas som intäkt när rätten att få utdelning bedöms som säker och kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Låneutgifter

Låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

Not 2 Nettoomsättningens fördelning*Koncernen*

	2022	2021
Nettoomsättningen per verksamhetsgren		
Vatten- och avloppsavgifter	1 740 886	1 601 638
Anläggningsavgifter och liknande poster	103 573	84 583
Taxeintäkter avfallsverksamheten	826 511	712 491
Övriga intäkter	270 007	214 502
	2 940 977	2 613 214

Not 3 Inköp och försäljning mellan koncernföretag*Koncernen*

	2022	2021
Inköp	3,73 %	4,40 %
Försäljning	13,69 %	13,60 %

Not 4 Upplysning om ersättning till revisorn*Koncernen*

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget.

	2022	2021
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	644	685
Skatterådgivning	474	100
Övriga tjänster	0	191
	1118	976

Not 5 Anställda och personalkostnader*Koncernen*

	2022	2021
Medelantalet anställda		
Kvinnor	253	235
Män	454	455
	707	690
Löner och andra ersättningar (Tkr)		
Styrelse och verkställande direktör	2 616	2 576
Tantiem och liknande ersättning till styrelse och verkställande direktör	0	0
Övriga anställda	388 472	367 091
	391 088	369 667
Sociala kostnader (Tkr)		
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	823	2 806
Pensionskostnader för övriga anställda	43 001	41 227
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	121 446	114 667
	165 270	158 700
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	556 358	528 367
Pensionsförpliktelser (Tkr)		
Nuvarande styrelse och verkställande direktör	1 160	814
Tidigare styrelse och verkställande direktör	1 165	1 164
	2 325	1 978
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	66,7 %	66,7 %
Andel män i styrelsen	33,3 %	33,3 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	70 %	70 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	30 %	30 %

Antal medlemmar i styrelsen är 9 (9) st, varav 6 (6) är kvinnor

Antal övriga ledande befattningshavare är 10 (10) st, varav 7 (7) är kvinnor.

Avtal om avgångsvederlag

Mellan företaget och verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från företagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 24 månadslöner med avdrag för den lön som utbetalas under uppsägningstiden.

Moderbolaget

Bolaget har inte haft några anställda och några löner har inte utbetalats. Könsfördelningen bland ledande befattningshavare är samma som koncernen.

Not 6 Skatt på årets resultat*Koncernen*

	2022	2021
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	21 462	41 929
Summa	21 462	41 929

Avstämning av årets skattekostnad

		2022		2021
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		-84 534		-148 615
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	17 414	20,60	30 615
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader		-7 932		-6 242
Skatteeffekt av ej bokförda kostnader		0		9 041
Övriga skatteeffekter av resultatmässiga koncernjusteringar		-332		-341
Uppskjuten skatt hänförlig till temporära skillnader i avskrivningar		-8 198		0
Aktuell skatt tidigare perioder		-794		8 856
Uppskjuten skatt hänförlig till restvärdesavskrivning		10 300		
Skatteeffekt av ej skattepliktig intäkt		11 004		
		21 462		41 929

Moderbolaget

	2022	2021
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	0
Uppskjuten skatt	0	0
Summa	0	0

Avstämning av årets skattekostnad

		2022		2021
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		907		730
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	-187	20,60	-150
Skatteeffekt ej avdragsgilla kostnader		-106		-85
Skatteeffekt ej skattepliktiga intäkter		293		235
Justering uppskjuten skattefordran		0		0
		0		0

Not 7 Fördelning av årets resultat*Koncernen*

Årets resultat är hänförligt till:

	2022	2021
Moderföretagets aktieägare	-61 147	-104 463
Minoritetsintresse	-1 925	-2 223
	-63 072	-106 686

Not 8 Balanserade utgifter för datorprogram och liknande*Koncernen*

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	286 773	204 469
Inköp/omklassificeringar	5 486	82 304
Försäljningar/utrangeringar	-5 704	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	286 555	286 773
Ingående avskrivningar	-180 053	-155 617
Försäljningar/utrangeringar	5 704	0
Årets avskrivningar enligt plan	-20 253	-24 436
Utgående ackumulerade avskrivningar	-194 602	-180 053
Ingående nedskrivningar	-10 620	-10 620
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-10 620	-10 620
Utgående planenligt restvärde	81 333	96 100

Not 9 Byggnader, mark och markanläggningar*Koncernen*

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 584 628	3 882 564
Inköp	171 026	423 422
Försäljningar/utrangeringar	-2 444	-399
Omklassificering	172	-1 720 959
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 753 382	2 584 628
Ingående avskrivningar enligt plan	-539 246	-1 502 174
Försäljningar/utrangeringar	2 175	274
Omklassificering	-11	1 000 225
Årets avskrivningar enligt plan	-45 049	-37 571
Utgående ackumulerade avskrivningar	-582 131	-539 246
Ingående nedskrivningar	-5 107	-5 107
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-5 107	-5 107
Utgående redovisat värde	2 166 144	2 040 275

Not 10 Maskiner och andra tekniska anläggningar*Koncernen*

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	16 008 568	12 245 469
Inköp	898 883	2 075 206
Försäljningar/utrangeringar	-54 126	-29 572
Omklassificering	-172	1 717 465
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 853 153	16 008 568
Ingående avskrivningar enligt plan	-4 864 962	-3 481 834
Försäljningar/utrangeringar	44 083	22 460
Omklassificering	11	-1 000 040
Årets avskrivningar enligt plan	-393 880	-405 548
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 214 748	-4 864 962
Utgående redovisat värde	11 638 405	11 143 606

Not 11 Inventarier, verktyg och installationer*Koncernen*

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 229 139	1 201 092
Inköp/omklassificeringar	50 938	39 996
Försäljningar/utrangeringar	-43 528	-15 444
Omklassificeringar	0	3 495
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 236 549	1 229 139
Ingående avskrivningar enligt plan	-912 460	-857 133
Försäljningar/utrangeringar	43 255	15 146
Omklassificering	0	-186
Årets avskrivningar enligt plan	-60 253	-70 287
Utgående ackumulerade avskrivningar	-929 458	-912 460
Utgående redovisat värde	307 091	316 679

Not 12 Leasade inventarier*Koncernen*

I not 11, inventarier, verktyg och installationer ingår leasingobjekt som innehas enligt finansiella leasingavtal med följande redovisade värden:

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	54 921	51 530
Årets anskaffningar	3 215	3 817
Restvärde utlösta bilar	-2 051	-426
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	56 085	54 921
Ingående avskrivningar	-37 867	-29 237
Årets avskrivningar enligt plan	-7 430	-8 630
Utgående ackumulerade avskrivningar	-45 297	-37 867
Utgående redovisat värde	10 788	17 054

Avskrivning av finansiella leasingavtal sker över leasingperioden, normalt fem år. För mer upplysningar avseende leasingavtal, se not 13, Leasingavtal.

Not 13 Leasingavtal

Koncernen

Finansiella leasingavtal – leasetagare

Koncernen har ingått finansiella leasingavtal avseende leasing av fordon. Leasingavtalen är ej uppsägningsbara och leasingperioderna är 5 år. Årets kostnadsförda avgifter uppgår i koncernen till 7 638 (8 843) tkr och i moderföretaget till 0 (0) Tkr. Vid leasingperiodens slut har koncernen möjlighet att förvärva de leasade tillgångarna enligt de villkor som framkommer i leasingavtalen. Det finns inga restriktioner i de gällande avtalen, dock kan tillgångarna inte vidareuthyras under leasingperioden. Nedan tydliggörs förfallotidpunkterna för den finansiella leasingavgiften:

	2022-12-31	2021-12-31
Inom ett år	5 096	4 848
Senare än ett år men inom fem år	5 921	8 073
	11 017	12 921
Lösenpris	3 482	5 388

Upplysningar om redovisade värden avseende materiella anläggningstillgångar vilka innehas genom finansiella leasingavtal finns i not 12.

Not 14 Operationell leasing

Koncernen

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal uppgår till 80 965 (60 097) tkr. I Stockholm Vatten AB utgörs leasingavtalen främst av hyres- och arrendeavtal för kontor, anläggningar och mark samt hyra av datorer och telefoner. I Stockholm Avfall AB utgörs leasingsavtalen främst av hyror och arrenden för återviningscentraler och återbruk, IT-utrusting och koprimatorer.

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2022	2021
Inom ett år	76 844	67 142
Senare än ett år men inom fem år	117 057	160 584
Senare än fem år	36 437	41 093
	230 338	268 819

I noten finns leasingavtal med utfall över 300 tkr med. Avtal, t ex ramavtal, där bolaget inte förbinder sig att leasa något finns med i årets kostnad men inte framtida kostnader. I de avtal där uppsägningsstid finns specificerat har kostnaden beräknats utifrån en uppsägning av avtalet per den sista december 2022, i övriga fall till avtalets slut. Framtida kostnader har bedömts utifrån antaganden om indexuppräknings.

Not 15 Pågående nyanläggningar*Koncernen*

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående redovisat värde	9 396 210	8 434 966
Inköp	3 883 713	3 631 130
Omklassificeringar	-1 125 170	-2 617 537
Förändring förskott avseende förutbetalda anläggningstillgångar	-9 577	-52 349
	12 145 176	9 396 210

Not 16 Värde av andelar i koncernföretag*Moderbolaget*

	2022	2021
Ingående anskaffningsvärden	212 502	212 502
Lämnade aktieägartillskott	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	212 502	212 502
Utgående redovisat värde	212 502	212 502

Not 17 Andelar i koncernföretag*Moderbolaget*

Namn	Kapital- andel	Rösträtts- andel	Antal andelar	Bokfört värde
Stockholm Vatten AB	98%	98%	980	182 402
Stockholm Avfall AB	100%	100%	1 000	30 100
				212 502

	Org.nr	Säte
Stockholm Vatten AB	556210-6855	Stockholm
Stockholm Avfall AB	556969-3087	Stockholm

Not 18 Andelar i intresseföretag*Koncernen*

Namn	Kapital- andel	Antal andelar	Bokfört värde 2022	Bokfört värde 2021
SYVAB	33%	40	3 050	3 326

	Org.nr	Säte	Res.andel 2022	Res.andel 2021
SYVAB	556050-5728	Stockholm	-276	-545

Not 19 Uppskjuten skattefordran*Koncernen*

Den uppskjutna skattefordran avser outnyttjade underskottsavdrag.

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående värde vid årets början	111 681	83 174
Rättning tidigare års skatt	5 988	7 834
Årets skatt	30 455	20 992
Uppskjuten skatteskuld	319	-319
Utgående värde vid årets slut	148 443	111 681

Uppskjutna skattefordringar värderas till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Koncernen har outnyttjade underskottsavdrag uppgående till 720 597 (543 690) Tkr.

Korrigerings av tidigare års skatt under 2022 beror på justering av de skattemässiga avskrivningarna samt ej avdragsgillt upphandlingsskadestånd. Korrigeringen för tidigare år under 2021 berodde på tillägg av aktiverad bygggränta som tidigare inte räknats med i resultatet.

Korrigerings av tidigare års skatt under 2022 beror på justering av de skattemässiga avskrivningarna. Korrigeringen för tidigare år under 2021 berodde på tillägg av aktiverad bygggränta som tidigare inte räknats med i resultatet. Skatteskuld för temporära skillnader hänförliga till avskrivningar har bokats om till skatteskuld i bokföringen och ingår nu i not 22, avsättningar.

Moderbolaget

Den uppskjutna skattefordran avser outnyttjade underskottsavdrag.

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående värde vid årets början	70	70
Årets skatt	0	0
Utgående värde vid årets slut	70	70

Moderbolaget har outnyttjade underskottsavdrag uppgående till 339 (339) Tkr.

Not 20 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter*Koncernen*

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna VA-avgifter samt VA-intäkter grannkommuner	275 644	221 049
Upplupna intäkter för rågas och el	8 878	3 505
Förutbetalda behandlingsavgifter	25 513	19 313
Upplupna avfallsintäkter	165 003	133 628
Förutbetalda hyreskostnader	3 452	4 602
Övriga poster	40 367	31 153
	518 857	413 250

Not 21 Antal aktier och kvotvärde*Moderbolaget*

	Antal aktier	Kvot- värde
Aktiekapital	1 000	100
	1 000	

Not 22 Avsättningar*Koncernen*

	2022-12-31			
	Avsättning för pension	Avsättning uppskjuten skatteskuld	Övriga avsättningar	Summa
Vid årets början	1 978	0	0	1 978
Rättning tidigare års avsättningar	0	7 102	0	7 102
Årets avsättningar	740	8 198	0	8 938
Belopp som tagits i anspråk	-393			-393
	2 325	15 300	0	17 625

	2021-12-31			
	Avsättning för pension	Avsättning uppskjuten skatteskuld	Övriga avsättningar	Summa
Vid årets början	1 629	0	5 469	7 098
Tillkommande avsättningar	759	0	0	759
Belopp som tagits i anspråk	-410	0	-5 469	-5 879
	1 978	0	0	1 978

Avsättning för pension avser premiebestämd chefspension.

Avsättning för uppskjuten skatteskuld avser temporära skillnader mellan planmässiga och skattemässiga avskrivningar.

Not 23 Långfristiga skulder*Koncernen*

Långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen:

	2022-12-31	2021-12-31
Finansiell leasingskuld	10 849	17 200
	10 849	17 200

Koncernens utnyttjade checkkredit uppgår till 22 302 228 (19 380 045) Tkr och ingår i posten skulder till koncernföretag. Limit avseende checkräkningskredit uppgår till 24 500 000 (20 500 000) Tkr.

Moderföretagets utnyttjade checkkredit uppgår till 0 (0) Tkr. Limit avseende checkräkningskredit uppgår till 0 (0) Tkr.

Not 24 Förutbetalda anläggningsbidrag*Koncernen*

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående värde	2 688 177	2 368 290
Tillkommande belopp	465 399	398 576
Upplöst belopp (intäktsfört)	-78 134	-78 689
Utgående värde	3 075 442	2 688 177

Kortfristig del: 83 761 (67 304) tkr. Denna del ingår i upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Långfristig del: 2 985 565 (2 610 056) tkr.

Förutbetalda anläggningsbidrag från koncern: 6 116 (10 817) tkr. Denna del ingår i fordringar och skulder till koncernen.

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter*Koncernen*

	2022-12-31	2021-12-31
Förutbetalda anläggningsavgifter och liknande	83 761	67 304
Upplupna semesterlöner	28 529	29 360
Upplupna skadestånd	156 822	120 345
Upplupna entreprenadkostnader	53 435	44 420
Upplupen reserv investeringsfakturor	426 663	148 620
Övriga poster	58 677	103 805
	807 887	513 854

Not 26 Kassaflöde*Koncernen*

Specifikation över justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:

	2022-12-31	2021-12-31
Avskrivningar	528 720	550 589
Förändring av avsättningar	347	-5 120
Realisationsresultat, avyttring av anl.tillgångar	-1 483	-879
Förändring semesterlöneskuld	-831	-106
Andel i intressebolags resultat	276	545
	527 029	545 029

Not 27 Likvida medel*Koncernen*

De likvida medlen ingår i Stockholms stads koncernkonto och klassificeras i balansräkningen som kortfristig skuld till koncernföretag.

Not 28 Disposition av vinst eller förlust*Moderbolaget*

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, kronor 61 469 943 (61 984 696) disponeras enligt följande:

	2022-12-31	2021-12-31
Utdelas till aktieägarna	3 016 011	1 422 184
Balanseras i ny räkning	58 453 932	60 562 512
	61 469 943	61 984 696

Not 29 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser*Moderbolaget*

	2022-12-31	2021-12-31
För skulder till kreditinstitut:		
Ställda säkerheter	0	0
Ansvarsförbindelser	0	0
	0	0

Not 30 Koncernuppgifter*Moderbolaget*

Moderföretaget i den största koncernen som Stockholm Vatten och Avfall AB är dotterföretag till är Stockholms Stadshus AB, org.nr 556415-1727, med säte i Stockholm.

Not 31 Väsentliga händelser efter balansdagen*Koncernen*

Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets slut.

Stockholm, 9 mars 2023

Maria Antonsson
Styrelsens ordförande

Fritz Lennárd

Mårten Frumerie
Verkställande direktör

Berthold Gustavsson

Inga Osbjer

Susanne Wicklund

Fredrik Pettersson

Mia Sundelin

Ellinor Vikman Rindevall

Rose-Marie Rooth

Min revisionsberättelse har lämnats

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor



Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i framkant som driver och utvecklar vatten- och avfallstjänster med miljöfokus. Varje dag, året runt förser vi 1,5 miljoner stockholmare med rent och gott kranvatten, renar avloppsvatten och ser till att avfallet tas om hand. Tillsammans med invånare, företag och andra intressenter arbetar vi för att Stockholm ska bli världens mest hållbara stad.

Stockholm Vatten och Avfall

Tel 08-522 120 00

kund@svoa.se

www.svoa.se

En del av Stockholms stad

Årsredovisning

för

Stockholm Vatten AB

556210-6855

Räkenskapsåret

2022

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	8
Balansräkning	9
Rapport över förändring i eget kapital	11
Kassaflödesanalys	12
Noter	13

Styrelsen och verkställande direktören för Stockholm Vatten AB avger härmed årsredovisning för räkenskapsåret 2022.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

Stockholm Vatten AB ägs till 98% av Stockholm Vatten och Avfall AB, 556969-3111 och till 2% av Huddinge kommun. I koncernen Stockholm Vatten och Avfall ingår även Stockholm Avfall AB.

Verksamhetens art och inriktning

Stockholm Vatten AB är ett kommunalt bolag inom Stockholms Stad som ansvarar för vattenförsörjning och omhändertagande av avloppsvatten i Stockholm och Huddinge. Likaså äger och sköter bolaget ledningsnäten för vatten och avlopp i dessa kommuner. Stockholm Vatten AB levererar även dricksvatten till tolv grannkommuner och tar emot avloppsvatten från åtta kommuner. Dricksvattnet kommer från Mälaren och från Bornsjön som är vår reservvattentäkt.

För att säkerställa Bornsjön som reservvattentäkt äger bolaget marken och bedriver ett KRAV-certifierat jordbruk. Vidare bedrivs skogsbruk som är både FSC- och PEFC-certifierat. Inom området finns också fastigheter som hyrs ut till privatpersoner för att bidra till finansieringen av reservvattentäkten.

I verksamheten ingår även vattenvård och sjörestaurering inom Stockholm och Huddinge och i samarbete med andra berörda kommuner. Särskilda kontrollprogram finns för Mälaren, Saltsjön och innerskärgården.

Stockholm Vatten AB har sitt säte i Stockholm och huvudkontoret ligger i Norra Ulvsunda. Dessutom finns ett kontor i Högdalen, varifrån framför allt ledningsnätsverksamheten utgår, och några mindre kontor. Bolaget har två vattenverk (på Lovö och i Norsborg), två avloppsreningsverk (i Bromma och Henriksdal) och en reservvattentäkt i Bornsjön med ett mindre vattenverk. Därtill äger bolaget ledningsnätet för vatten och avlopp inklusive pumpstationer och vattenreservoarer i Stockholm och Huddinge.

Andra viktiga förhållanden

VA-verksamheten i företaget är ett legalt monopol och verksamheten bedrivs i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (2006:412). Verksamheten är i huvudsak avgiftsfinansierad i enlighet med självkostnadsprincipen i denna lag. Kommunfullmäktige beslutar om principerna för avgiftssystemet och bolagets styrelse beslutar om nivån på avgifterna.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet var i inledningen av året fortsatt präglad av coronapandemin och dess restriktioner. Efter en inledande optimism förändrades läget återigen efter krigsutbrottet i Ukraina den 24 februari. Världsläget har sedan dess präglats av stor osäkerhet och oro på grund av krigssituationen i Sveriges närområde.

Bolaget har noterat effekter av oroligheterna och följt utvecklingen noggrant, gjort prioriteringar och anpassat verksamheten. På grund av de negativa effekterna på bolagets ekonomi till följd av stigande

inflation, räntenivåer, drivmedels-, energi- och världsmarknadspriser, har verksamheten uppmanats till, och genomfört besparingar. Effekterna av de kraftiga prishöjningarna på el har för bolagen fördröjts, tack vare att priset var säkrat genom tidigare års köp av terminer. Resultateffekten för år 2022 var därför något mindre än tidigare scenarier. Bolaget bedömer fortsatt negativa ekonomiska effekter av rådande marknadsläge med fortsatt höga inflations- och räntenivåer.

Kriget i Ukraina har också medfört att EU infört sanktioner gentemot Ryssland. Inga nya avtal får tilldelas eller skrivas med leverantörer med helt eller delvis ryskt ägarskap. Från och med oktober ska även äldre kontrakt med ryska leverantörer vara utfasade och ersatta med andra. Stockholm Vatten och Avfall har inte haft några kontrakt direkt med ryska leverantörer men då regleringen även gäller underleverantörer har ett arbete pågått under hösten med att inventera och säkerställa oberoendet. Vi har haft kontakt med samtliga avtalade leverantörer och vi har inte hamnat i den situationen att vi behövt säga upp avtal. I samtliga pågående och kommande upphandlingar ställer Stockholm Vatten och Avfall krav på att leverantören inte har otillåtet ryskt ägarskap och skulle kontrollen visa annorlunda blir leverantören diskvalificerad.

Investeringar

Bolaget har ca 13 miljarder kronor upparbetat i pågående investeringsprojekt. Det rör sig om cirka 500 små och stora projekt, nedan beskrivs de största projekten.

Stockholms framtida avloppsrening (SFA)

Processen för omhändertagandet av avloppsvatten står inför stora utmaningar i framtiden. Förutom en ökande befolkning och klimatförändringar kommer skärpta reningskrav från nya EU-direktiv och nya villkor. För att klara detta pågår projekt Stockholms framtida avloppsrening (SFA) som ska säkra möjligheten att rena vårt avloppsvatten i framtiden och förbättra reningen ännu mer. Henriksdals reningsverk byggs om med ny reningsteknik (membranteknik) som kommer att fördubbla reningsverkets kapacitet när projektet är genomfört. Sicklaanläggningen under Hammarbybacken byggs ut för att rymma de första reningsstegen för avloppsvattnet från söderort.

I Henriksdals reningsverk är etapp 2 av ombyggnaden i reningsverket i full gång. I denna etapp ska ytterligare två biolinjer byggas om med den nya reningstekniken. Parallellt med detta pågår arbetet med att bygga en ny slamanläggning i och uppe på Henriksdalsberget och en ny avloppstunnel från Bromma till Sickla. För den nya tunneln är alla de sex arbetstunnlarna klara och den drivs nu fram från alla etableringar.

Tunneln och Sicklaanläggningen ska tas i bruk 2026 och hela ombyggnaden av Henriksdals reningsverk planeras vara klart 2029.

Stockholms framtida vattenförsörjning (SFV)

Fram till år 2050 väntas antalet anslutna till Stockholm Vatten och Avfalls dricksvattennät öka från dagens 1,5 miljoner till cirka 2,2 miljoner. Bolagets vattenproduktions- och distributionskapacitet måste därför byggas ut för att säkra vattenförsörjningen under många år framöver. Kapaciteten i våra vattenverk kommer att ökas, ledningsnätet byggs ut och samtliga elva vattentorn renoveras eller byggs om. Utöver de egna åtagandena tar vi höjd för vattenförsörjningen inom Stockholms län i enlighet med Länsstyrelsens regionala vattenförsörjningsplan genom att förstärka leveransmöjligheterna till grannkommuner.

På Lovö vattenverk har en första del i den planerade kapacitetsutbyggnaden färdigställts. På Norsborgs vattenverk har arbetet med att renovera filterbassänger fortgått under året och projektering av ytterligare kapacitetsutbyggnad i form av nya långsamfilter är långt framskriden. Även renovering av reservoarerna Länna och Trekanten har pågått under året. Vidare har en första delsträcka med att dubblera delar av huvudvattennätet i Huddinge färdigställts och projekteringen av den andra delsträckan närmar sig

slutskedet.

Andra större investeringsprojekt

Några av de största exploateringsprojekten under 2022 var nya Bromstensstaden och Årstafältet där ny bebyggelse planeras som behöver anslutas till VA-nätet samt ombyggnationen av Slussen där ledningsnätet måste flyttas och nya anläggningar tillkommer för att klimat- och kapacitetssäkra VA-försörjningen. ,

Några andra stora projekt var Mälarbanan där bolaget måste anpassa VA-nätet då Trafikverket ska bygga ut järnvägen mellan Tomtebodavägen och Kalhäll och Stockholms ström, där Ellevio ska förlägga en högspänningskabel mellan Bredäng och Beckomberga och vi måste flytta på en del av våra ledningar.

Under 2022 har också byggandet av Nya Östbergatunneln startat. Den nya tunneln blir en förlängning av den befintliga dagvattentunneln från Östberga och sträcker sig mellan Sicklaanläggningen vid Hammarbybacken och Finnboda vid Saltsjön. Tunneln är en del av Stockholms klimatanpassning som behövs för att leda regn- och smältvatten ut i Saltsjön utan att belasta Henriksdals reningsverk. Vidare har projektet Mästartunneln fått genomförandebeslut under året. Tunneln är en fyra kilometer lång avloppstunnel som ska avlasta befintligt avloppssystem som idag har kapacitetsbrister, minska bräddning och möjliggöra planerad stadsutveckling och exploatering av Älvsjö-Örbyområdet.

Förväntad framtida utveckling

Stockholm Vatten AB:s framtida utveckling är nära knutet till Stockholms stads utveckling. En växande stad medför ökade krav på verksamheten för att säkerställa vattenförsörjning och omhändertagande av avlopp med god kvalitet och med så liten miljöpåverkan som möjligt.

Forskning och utveckling

Stockholm Vatten AB deltar i forsknings- och utvecklingsprojekt inom områden med anknytning till vattenförsörjning och vattenrening men bedriver ingen egen forskningsverksamhet.

Finansiella instrument och räntor

I Stockholms stad samordnar och ansvarar Finansavdelningen för all upplåning för Stockholms stad och koncernen Stockholms Stadshus AB inom kommunkoncernen. Stockholm Vatten AB:s lån hos kommunkoncernen Stockholm Stad uppgick till 21 647 406 (18 837 613) tkr per den 31 december. Den ränta som bolaget betalar på sitt lån bestäms utifrån snitträntan från kommunkoncernens externa skuld.

Räntan på bolagets lån har under året ökat med 0,74 procentenheter. Räntan på lån från staden var 172 882 (119 017) tkr. Enligt stadens prognos förväntas räntan stiga till över 2% under det kommande året. På grund av de höga lånen är bolaget räntekänsligt och en procentenhets högre räntesats skulle öka Stockholm Vatten AB:s ränteutgifter för 2023 med 179 mnkr.

Hållbarhet

Stockholm Vatten AB arbetar med en rad frågor inom hållbarhetsområdet. Mer om detta återfinns i koncernens års- och hållbarhetsrapport, se mer under not 26.

Tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken

Stockholm Vatten AB:s verksamhet är beroende av den tillståndspliktiga verksamhet som bedrivs i våra anläggningar och de tillstånd som reglerar våra råvattentäkter och begränsar uttaget från dem.

Bolagets miljöpåverkan omfattar vattenmiljön i Stockholmsområdet, Mälaren och skärgården, främst genom utsläpp av renat avloppsvatten från våra avloppsreningsverk. Påverkan på miljön sker också via

utsläpp av växthusgaser, kemikalieanvändning och lukt- och bullerstörningar från bland annat transporter till och från våra anläggningar. I övrigt är hantering av avloppsslam med fokus på näringsåtervinning en nyckelfråga.

Vatten

Stockholm Vatten AB:s verksamheter vid vattenverken i Norsborg och Lovö tillses av miljöförvaltningarna i Botkyrka- respektive Ekerö kommun, med stöd av miljöbalken och livsmedelslagstiftningen.

Bolagets uttag av råvatten ur och reglering av Mälaren och Bornsjön är fastställda i vattendomar. De reglerar vilka mängder som får tas ut vid respektive vattenverk och hur intagsledningar med mera ska vara anlagda. Denna vattenverksamhet tillses av Länsstyrelsen i Stockholm som också är tillsynsmyndighet för ytvattentäkt, bortledning av grundvatten och anläggande i vatten.

Varje år sker över 1000 provtagningar på dricksvattnet för att säkerställa dricksvattenkvaliteten. Under 2022 visade ett prov 'bekräftat otjänligt resultat' och tre prover 'tjänligt med anmärkning' på grund av mikroorganismer. Vidtagna åtgärder var spolning i och i anslutning till aktuell fastighet och uppföljande provtagning. Miljöförvaltningen i Huddinge kommun informerades.

Avloppsrening

Sedan 2019 gäller följande tillstånd enligt miljöbalken: "till fortsatt och utökad verksamhet vid Henriksdals reningsverk m.m. i Stockholm, Huddinge och Nacka kommuner (antaget i Mark- och miljödomstolen den 14 december 2017)". Tillståndet anger dels förutsättningarna för den tunnel som byggs mellan Bromma reningsverk och Sickla, dels de villkor som gäller under byggtiden och efter ombyggnaden av Henriksdals reningsverk, bland annat tillåtna utsläppta mängder och halter till vatten. Både tunnelbygget och kapacitetsutbyggnaden vid Henriksdal och Sickla är prövat av mark- och miljödomstolen. Tillståndet omfattar även avloppsledningsnätet. Reningsverket i Bromma drivs med stöd av det gamla miljötillståndet från Koncessionsnämnden (1992) men har gemensamma villkor för utsläppet till Saltsjön ihop med reningsverket i Henriksdal. Tillstånden, som gäller tills vidare, reglerar även vissa utsläpp till luft samt buller.

Dagvattenreningsanläggningar är anmälningspliktiga enligt Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (då avloppsvatten är gemensamt spill- och dagvatten innebär det att dagvattenreningsanläggningar anses vara miljöfarlig verksamhet).

Stockholm Vatten AB ska också genom aktiva insatser gentemot industrier och samhället i övrigt verka för minskad tillförsel av skadliga ämnen. Det gäller ämnen som skadar reningsprocesserna i avloppsreningsverket, påverkar slamkvaliteten eller recipienten negativt, eller gör att vi får svårt att följa miljö kvalitetsnormerna i vattenförekomsterna.

Bolaget klarade samtliga utsläppsvillkor för fosfor, kväve och syretärande organiska föreningar (BOD) under året. På årsbasis är begränsningsvärdet för utsläpp av fosfor 35 ton per år, något som verksamheten klarat. Bolaget har haft en kontinuerlig kommunikation med våra tillsynsmyndigheter under året.

Stockholm Vatten AB driver även ett mellanlager för avvattnat avloppsslam i Valsta, Haninge kommun med tillstånd från Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Tillståndet avser lagrade mängder och anger bland annat att lakvatten ska tas omhand för rening. Tillståndet gäller tills vidare. Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund är tillsynsmyndighet.

Avloppsslammet innehåller näringsämnen som bör återanvändas för att sluta kretsloppet och förhindra

övergödning. Under 2022 producerades totalt 71 500 ton vid Stockholm Vatten och Avfalls båda reningsverk. Cirka 93 procent av dessa har uppfyllt kraven för certifiering enligt Revaq liksom övriga gällande krav. Det har därmed varit godkänt för användning på åkermark och har antingen spridits på åkermark eller lagrats in för spridning under 2023. På grund för höga metallhalter till följd av ett muddringsarbete underkändes 4 800 ton slam som därför inte spridits på åkermark utan använts till deponitäckning.

Flerårsöversikt (Mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	2 153	1 952	1 834	1 724	1 699
Rörelseresultat	5	-56	105	109	195
Resultat efter finansiella poster	-126	-153	15	23	104
Balansomslutning	26 737	23 435	20 413	17 158	14 468
Soliditet (%) (1)	2,7	3,5	4,5	5,4	6,3
Medelantal anställda	653	638	609	562	529

(1) Justerat eget kapital/Balansomslutning. Med justerat eget kapital avses eget kapital samt obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatteskuld.

Förslag till vinstdisposition (kronor)

Not 23

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

balanserat resultat	687 882 416
årets resultat	-95 995 981
	591 886 435
Styrelsen föreslår att	
till aktieägarna utdelas	3 077 560
i ny räkning balanseras	588 808 875
	591 886 435

Utdelningen per aktie blir 3 077,56 kr

Styrelsens yttrande över den föreslagna vinstutdelningen

Föreslagen utdelning utgörs av den genomsnittliga statslåneräntan 2022 plus 1 procentenhet (totalt 2,46%) på insatt kapital. Beloppet inkluderar minoritetsägaren Huddinge kommun som enligt aktieägaravtalet har rätt till samma avkastning på insatt kapital som majoritetsägaren Stockholms Stadshus AB.

Likviditet

Den föreslagna vinstutdelningen kommer inte att påverka bolagets förmåga att i rätt tid infria sina betalningsförpliktelser. Bolaget har god tillgång till likviditetsreserver i form av kortfristig kredit som kan lyftas med kort varsel, vilket innebär att bolaget har god beredskap att klara såväl variation i likviditet som eventuella oväntade händelser.

Ställning i övrigt

Styrelsen har övervägt alla övrigt kända förhållanden som kan ha betydelse för bolagets ekonomiska ställning och som inte beaktats inom ramen för ovan anförda. Därvid har ingen omständighet framkommit som gör att den föreslagna utdelningen inte framstår som försvarlig eller strider mot ABL §17 kap 3.

Beträffande moderbolagets och koncernens resultat och ställning i övrigt hänvisas till nedanstående

resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalys samt tilläggsupplysningar. Alla belopp uttrycks i tusentals kronor där ej annat anges.

Resultaträkning

Tkr

Not

2022-01-01
-2022-12-31

2021-01-01
-2021-12-31

Rörelsens intäkter

Nettoomsättning	2, 3	2 152 991	1 951 927
Aktiverat arbete för egen räkning		113 495	120 485
		2 266 486	2 072 412

Rörelsens kostnader

Råvaror och förnödenheter		-226 737	-197 422
Övriga externa kostnader	4, 12	-971 275	-878 350
Personalkostnader	5	-548 666	-516 354
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-506 259	-529 431
Realisationsresultat vid avyttring av immateriella och materiella anläggningstillgångar		-9 043	-6 551
		-2 261 980	-2 128 108

Rörelseresultat

4 506 **-55 696**

Resultat från finansiella poster

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		801	439
Ränteintäkter från koncernföretag		515	411
Räntekostnader och liknande resultatposter		40 671	21 062
Räntekostnader till koncernföretag		-172 894	-119 017
		-130 907	-97 105

Resultat efter finansiella poster

-126 401 **-152 801**

Förändring överavskrivningar		0	60 199
------------------------------	--	---	--------

Resultat före skatt

-126 401 **-92 602**

Skatt på årets resultat	6	30 405	29 811
-------------------------	---	--------	--------

Årets resultat

-95 996 **-62 791**

Balansräkning

Tkr

Not

2022-12-31

2021-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för datorprogram och liknande	7	81 333	96 100
		81 333	96 100

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader, mark och markanläggningar	8	2 085 445	1 954 564
Maskiner och andra tekniska anläggningar	9	11 579 927	11 077 244
Inventarier, verktyg och installationer	10	295 181	296 581
Pågående nyanläggningar	11	11 631 032	9 093 784
		25 591 585	22 422 173

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i intresseföretag	13	40	40
Uppskjuten skattefordran	14	148 373	103 045
		148 413	103 085

Summa anläggningstillgångar

25 821 331 **22 621 358**

Omsättningstillgångar

Varulager m m

Färdiga varor och handelsvaror		46 948	38 847
		46 948	38 847

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar		164 954	146 633
Fordringar hos koncernföretag		255 696	225 731
Aktuella skattefordringar		1 891	1 890
Övriga fordringar		106 192	127 125
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	15	339 670	273 204
		868 403	774 583

Summa omsättningstillgångar

915 351 **813 430**

SUMMA TILLGÅNGAR

26 736 682 **23 434 788**

Balansräkning

Tkr

Not

2022-12-31

2021-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital	16	125 000	125 000
Reservfond		20	20
		125 020	125 020

Fritt eget kapital

Balanserad vinst eller förlust		627 882	692 124
Erhållna aktieägartillskott		60 000	60 000
Årets resultat		-95 996	-62 791
		591 886	689 333

Summa eget kapital

716 906 **814 353**

Avsättningar

Avsättningar för pensioner	17	2 325	1 978
Uppskjuten skatteskuld	17	14 923	0
Summa avsättningar		17 248	1 978

Långfristiga skulder

Förutbetalda anläggningsbidrag och liknande poster	18	2 983 631	2 607 306
Summa långfristiga skulder		2 983 631	2 607 306

Kortfristiga skulder

Finansiella skulder till Stockholms Stad	19	21 647 406	18 837 613
Leverantörsskulder		479 502	448 645
Skulder till koncernföretag		157 179	257 324
Övriga kortfristiga skulder		22 017	20 822
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	712 793	446 747
Summa kortfristiga skulder		23 018 897	20 011 151

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

26 736 682 **23 434 788**

Rapport över förändringar i eget kapital

Tkr

	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021-01-01	125 000	20	753 288	878 308
Årets resultat 2021				-62 791
Utdelning			-1 164	-1 164
Utgående eget kapital 2021-12-31	125 000	20	752 124	814 353
Ingående eget kapital 2022-01-01	125 000	20	752 124	814 353
Årets resultat 2022				-95 996
Utdelning			-1 451	-1 451
Utgående eget kapital 2022-12-31	125 000	20	750 673	716 906

Kassaflödesanalys

Tkr

Not

2022-01-01
-2022-12-31

2021-01-01
-2021-12-31

Den löpande verksamheten

Resultat efter finansiella poster

-126 401

-152 801

Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet

21

504 325

528 434

Betald skatt

21

-1

1 751

Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital

377 923

377 384

Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet

Förändring av varulager och pågående arbete

-8 101

-1 218

Förändring av kortfristiga fordringar

-83 075

-9 777

Förändring av kortfristiga skulder

577 081

373 298

Kassaflöde från den löpande verksamheten

863 828

739 687

Investeringsverksamheten

Investeringar i immateriella anläggningstillgångar

-12 936

-40 601

Investeringar i materiella anläggningstillgångar

-3 660 755

-3 422 344

Försäljning av materiella anläggningstillgångar

1 521

984

Kassaflöde från investeringsverksamheten

-3 672 170

-3 461 961

Finansieringsverksamheten

Utbetald utdelning

-1 451

-1 164

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

-1 451

-1 164

Årets kassaflöde

-2 809 793

-2 723 438

Likvida medel vid årets början

Likvida medel vid årets början

-18 837 613

-16 114 175

Likvida medel vid årets slut

22

-21 647 406

-18 837 613

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Stockholm Vatten AB med organisationsnummer 556210-6855 är ett aktiebolag registrerat i Sverige med säte i Stockholm.

Stockholm Vatten AB svarar för vattenförsörjning och tar hand om avloppsvatten i Stockholm och Huddinge. Bolaget äger och sköter ledningsnäten för vatten och avlopp i Stockholm och Huddinge. I verksamheten ingår även vattenvård och sjörestaurering inom Stockholm och Huddinge och i samarbete med andra berörda kommuner.

Moderföretag i den största koncernen som Stockholm Vatten AB är dotterföretag till är Stockholms Stadshus AB, org.nr. 556415-1727, med säte i Stockholm.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Företaget tillämpar Årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning ("K3").

Intäkter

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av den ersättning som erhållits eller kommer att erhållas, med avdrag för mervärdeskatt, rabatter, returer och liknande avdrag.

Stockholm Vatten AB:s intäkter utgörs huvudsakligen av VA-intäkter i enlighet med fastställda taxor. Prissättning för försäljning av företagets produkter och tjänster som regleras i lagen om allmänna vattentjänster sker med hänsyn till självkostnadsprincipen.

Leasingavtal

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal. Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing.

Leasetagare

Leasingavgifter vid operationella leasingavtal kostnadsförs linjärt över leasingperioden, såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar användarens ekonomiska nytta över tiden.

Låneutgifter

Låneutgifter avseende lånat kapital som kan hänföras till inköp, konstruktion eller produktion av en tillgång som tar betydande tid att färdigställa innan den kan användas eller säljs inräknas i tillgångens anskaffningsvärde tills den tidpunkt då tillgången är färdigställd för dess avsedda användning eller försäljning. Övriga låneutgifter redovisas i resultaträkningen i den period de uppkommer.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, betald semester, betald sjukfrånvaro m m samt pensioner redovisas i takt med intjänandet. Beträffande pensioner och andra ersättningar efter avslutad anställning klassificeras dessa som avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner.

Avgiftsbestämda planer

För avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat oberoende juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Företagets resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten för när premier erläggs.

Förmånsbestämda planer

Vid förmånsbestämda pensionsplaner står företaget i allt väsentligt riskerna för att ersättningarna kommer att kosta mer än förväntat och att avkastningen på relaterade tillgångar kommer att avvika från förväntningarna. Företaget redovisar förmånsbestämda pensionsplaner i enlighet med K3:s förenklingsregler. De förmånsbestämda planer som finns innebär att pensionspremier betalas till St Erik Livförsäkring. Dessa redovisas som avgiftsbestämda pensionsplaner.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition i resultaträkningen.

Inkomstskatter

Skattekostnaden utgörs av summan av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Aktuell skatt

Aktuell skatt beräknas på det skattepliktiga resultatet för perioden. Skattepliktigt resultat skiljer sig från det redovisade resultatet i resultaträkningen då det har justerats för ej skattepliktiga intäkter och ej avdragsgilla kostnader samt för intäkter och kostnader som är skattepliktiga eller avdragsgilla i andra perioder. Aktuell skatteskuld beräknas enligt de skattesatser som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt redovisas på temporära skillnader mellan det redovisade värdet på tillgångar och skulder i de finansiella rapporterna och det skattemässiga värdet som används vid beräkning av skattepliktigt resultat. Uppskjuten skatt redovisas enligt den s k balansräkningsmetoden. Uppskjutna skatteskulder redovisas för i princip alla skattepliktiga temporära skillnader, och uppskjutna skattefordringar redovisas i princip för alla avdragsgilla temporära skillnader i den omfattning det är sannolikt att beloppen kan utnyttjas mot framtida skattepliktiga överskott. Obeskattade reserver redovisas inklusive uppskjuten skatteskuld.

Det redovisade värdet på uppskjutna skattefordringar omprövas varje balansdag och reduceras till den del det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga resultat kommer att finnas tillgängliga för att utnyttjas, helt eller delvis, mot den uppskjutna skattefordran.

Värderingen av uppskjuten skatt baseras på hur företaget, per balansdagen, förväntar sig att återvinna det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller reglera det redovisade värdet för motsvarande skuld. Uppskjuten skatt beräknas baserat på de skattesatser och skatteregler som har beslutats före balansdagen.

Aktuell och uppskjuten skatt för perioden

Aktuell och uppskjuten skatt redovisas som en kostnad eller intäkt i resultaträkningen, utom när skatten är hänförlig till transaktioner som redovisats direkt mot eget kapital. I sådana fall ska även skatten redovisas direkt mot eget kapital.

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Anskaffning genom separata förvärv

Immateriella tillgångar som förvärvats separat redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens uppskattade nyttjandeperiod. Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns en indikation på att dessa har förändrats jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Effekten av eventuella ändringar i uppskattningar och bedömningar redovisas framåtriktat. Avskrivning påbörjas när tillgången kan användas.

Under året har bolaget sett över nyttjandeperioden för balanserade utgifter för programvara utvecklad för övervakning och styrning av processer. Att implementera nytt övervakning och process styrsystem är en tidskrävande och komplicerad process som utgår ifrån de reningsprocesser som finns inom vatten och avloppsreningsverken. Att processerna på verken skulle förändras i den grad att systemet blir obrukbart inom en 10 års period från anskaffningsdagen är inte rimligt. Bolaget har därför ändrat den initialt satta nyttjande perioden från 5 år till 10 år.

Borttagande från balansräkningen

En immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Den vinst eller förlust som uppkommer när en immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Detta redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Anskaffningsvärdet består av inköpspriset och utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet för att bringa den på plats och i skick att användas. Tillkommande utgifter inkluderas endast i tillgången eller redovisas som en separat tillgång, när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med posten kommer att tillfalla företaget och att anskaffningsvärdet för densamma kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla övriga kostnader för reparationer och underhåll samt tillkommande utgifter redovisas i resultaträkningen i den period då de uppkommer.

Då skillnaden i förbrukningen av en materiell anläggningstillgångs betydande komponenter bedöms vara väsentlig, delas tillgången upp på dessa komponenter.

Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar kostnadsförs så att tillgångens anskaffningsvärde, eventuellt minskat med beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut, skrivs av linjärt över dess bedömda nyttjandeperiod. Om en tillgång har delats upp på olika komponenter skrivs respektive komponent av separat över dess nyttjandeperiod. Avskrivning påbörjas när den materiella anläggningstillgången kan tas i bruk. Materiella anläggningstillgångars nyttjandeperioder uppskattas i koncernen till:

Immateriella tillgångar

Balanserade utgifter för datorprogram och liknande arbeten 5-10 år

Byggnader, mark och markanläggningar

Bergrum	100 år
Tunnel	100 år
Stomme/grund/konstruktion	50-100 år
Reservoarer	40-50 år
Övriga byggnadskomponenter	30-50 år
Övriga markanläggningar	20-40 år

Maskiner och andra tekniska anläggningar

Huvudvattenledningar	100 år
Övriga vatten och avloppsledningar	50 år
Bassäng	70-100 år
Ventilation, el styr och regler	10-30 år
Pumpar	15-25 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	10-30 år

Inventarier, verktyg och installationer

Inventarier	5-10 år
Fordon	3-5 år

Nyttjandeperioden för mark är obegränsad och därför skrivs mark inte av.

Bedömda nyttjandeperioder och avskrivningsmetoder omprövas om det finns indikationer på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Då företaget ändrar bedömning av nyttjandeperioder, omprövas även tillgångens eventuella restvärde. Effekten av dessa ändringar redovisas framåtriktat.

Under året har företaget bedömt nyttjande perioden för huvudvattenledningar. De rörsystem som anskaffats efter år 2000 bedöms ha en nyttjande period på 100 år. Orsaken är att den materialtekniska utvecklingen har gått framåt samt att inspektion av rör gett mer evidens att vissa typer av ledningar kan nyttjas under minst 100 år.

Borttagande från balansräkningen

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen vid utrangering eller avyttring, eller när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången eller komponenten. Den vinst eller förlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen är skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde. Den realisationsvinst eller realisationsförlust som uppkommer när en materiell anläggningstillgång eller en komponent tas bort från balansräkningen redovisas i resultaträkningen som en övrig rörelseintäkt eller övrig rörelsekostnad.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar

Vid varje balansdag analyserar företaget de redovisade värdena för materiella anläggningstillgångar och

immateriella tillgångar för att fastställa om det finns någon indikation på att dessa tillgångar har minskat i värde. Om så är fallet, beräknas tillgångens återvinningsvärde för att kunna fastställa värdet av en eventuell nedskrivning. Där det inte är möjligt att beräkna återvinningsvärdet för en enskild tillgång, beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader är det pris som företaget beräknar kunna erhålla vid en försäljning mellan kunniga, av varandra oberoende parter, och som har ett intresse av att transaktionen genomförs, med avdrag för sådana kostnader som är direkt hänförliga till försäljningen. Vid beräkning av nyttjandevärde diskonteras uppskattat framtida kassaflöde till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt som återspeglar aktuell marknadsbedömning av pengars tidsvärde och de risker som förknippas med tillgången. För att beräkna de framtida kassaflödena har företaget använt budget och prognoser för de kommande fem åren.

Om återvinningsvärdet för en tillgång (eller kassagenererande enhet) fastställs till ett lägre värde än det redovisade värdet, skrivs det redovisade värdet på tillgången (eller den kassagenererande enheten) ned till återvinningsvärdet. En nedskrivning ska omedelbart kostnadsföras i resultaträkningen.

Vid varje balansdag gör företaget en bedömning om den tidigare nedskrivningen inte längre är motiverad. Om så är fallet återförs nedskrivningen delvis eller helt. Då en nedskrivning återförs, ökar tillgångens (den kassagenererande enhetens) redovisade värde. Det redovisade värdet efter återföring av nedskrivning får inte överskrida det redovisade värde som skulle fastställts om ingen nedskrivning gjorts av tillgången (den kassagenererande enheten) under tidigare år. En återföring av en nedskrivning redovisas direkt i resultaträkningen.

Andelar i intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Utdelning från andelar i intresseföretag redovisas som intäkt i resultaträkningen. Resultat från andelar i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden. Det beräknas på resultat efter skatt justerat med bokslutsdispositioner.

Varulager

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Anskaffningsvärdet beräknas genom tillämpning av först-in-först-ut-metoden (FIFU). Nettoförsäljningsvärde är försäljningsvärdet efter avdrag för beräknade kostnader som direkt kan hänföras till försäljningstransaktionen.

I anskaffningsvärdet ingår utgifter för inköp, tillverkning samt andra utgifter för att bringa varorna till deras aktuella plats och skick. I anskaffningsvärdet för en egentillverkad tillgång ingår, utöver sådana kostnader som direkt kan hänföras till produktionen av tillgången, en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader.

Likvida medel

Likvida medel inkluderar kassamedel och disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut samt andra kortfristiga likvida placeringar som lätt kan omvandlas till kontanter och är föremål för en obetydlig risk för värdefluktuationer. För att klassificeras som likvida medel får löptiden inte överskrida tre månader från tidpunkten för förvärvet.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när företaget har en befintlig förpliktelse (legal eller informell) som en följd av en inträffad händelse, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

En avsättning omprövas varje balansdag och justeras så att den återspeglar den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen, med hänsyn tagen till risker och osäkerheter förknippade med förpliktelsen.

Där en del av eller hela det belopp som krävs för att reglera en avsättning förväntas bli ersatt av en tredje part, ska gottgörelsen särredovisas som en tillgång i balansräkningen när det är så gott som säkert att den kommer att erhållas om företaget reglerar förpliktelsen och beloppet kan beräknas tillförlitligt.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Skulder i utländsk valuta på balansdagen räknas om till balansdagens kurs.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar företagets förändringar av företagets likvida medel under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen har upprättats enligt den indirekta metoden. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- och utbetalningar.

Not 2 Rörelsens intäkter

	2022	2021
Summa VA-intäkter		
Vatten- och avloppsavgifter	1 746 394	1 602 062
Anläggningsavgifter och liknande poster	103 574	84 582
	1 849 968	1 686 644
Summa övriga intäkter		
Övriga intäkter	303 023	265 283
	303 023	265 283
Nettoomsättning		
2 152 991	1 951 927	

Not 3 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	2022	2021
Inköp	4,80 %	5,80 %
Försäljning	18,10 %	17,90 %

Not 4 Upplysning om ersättning till revisorn

Med revisionsuppdrag avses revisorns ersättning för den lagstadgade revisionen. Arbetet innefattar granskningen av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt arvode för revisionsrådgivning som lämnats i samband med revisionsuppdraget. Arvodet omfattar även bolagen Stockholm Avfall AB och Stockholm Vatten och Avfall AB.

	2022	2021
Ernst & Young AB		
Revisionsuppdrag	644	685
Skatterådgivning	474	100
Övriga tjänster	0	191
	1 118	976

Not 5 Personal

	2022	2021
Medelantalet anställda		
Kvinnor	223,0	204,0
Män	430,0	434,5
	653,0	638,5
Löner och andra ersättningar		
Styrelse och verkställande direktör	2 616	2 576
Tantiem och liknande ersättning till styrelse och verkställande direktör	0	0
Övriga anställda	359 820	339 815
	362 436	342 391

Sociala kostnader

Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	823	2 806
Pensionskostnader för övriga anställda	40 409	38 894
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	112 452	106 146
	153 684	147 846

Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader

516 120 490 237

Pensionsförpliktelser

Nuvarande styrelse och verkställande direktör	1 160	814
Tidigare styrelse och verkställande direktör	1 165	1 164
	2 325	1 978

För avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat oberoende juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Företagets resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas vilket normalt sammanfaller med tidpunkten för när premier erläggs.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Andel kvinnor i styrelsen	60 %	60 %
Andel män i styrelsen	40 %	40 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	70 %	70 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	30 %	30 %

Antal medlemmar i styrelsen: 10 (10) st, varav 6 (6) kvinnor

Antal övriga ledande befattningshavare: 10 (10) st, varav 7 (7) kvinnor

Avtal om avgångsvederlag

Mellan företaget och verkställande direktör engäller en ömsesidig uppsägningstid om 6 månader. Vid uppsägning från företaget sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 24 månadslöner med avdrag för den lön som utbetalats under uppsägningstiden.

Not 6 Skatt på årets resultat

	2022	2021
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	-1 022
Uppskjuten skatt	-30 405	-28 789
Totalt redovisad skatt	-30 405	-29 811

Avstämning årets skattekostnad

		2022		2021
	Procent	Belopp	Procent	Belopp
Redovisat resultat före skatt		-126 401		-92 601
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	26 039	20,60	19 076
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader		-111 046		-5 084
Skatteeffekt av ej bokförda kostnader		0		6 502
Justering aktuell skatt tidigare perioder		1 357		9 317
Uppskjuten skatt hänförlig till temporära skillnader		-8 140		0
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter		122 195		0
Summa		30 405		29 811

Not 7 Balanserade utgifter för datorprogram och liknande

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	286 774	204 469
Inköp/omklassificeringar	5 486	82 305
Försäljningar/utrangeringar	-5 704	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	286 556	286 774
Ingående avskrivningar	-180 054	-155 617
Försäljning/utrangering/omklassificering	5 704	0
Årets avskrivningar enligt plan	-20 253	-24 437
Utgående ackumulerade avskrivningar	-194 603	-180 054
Ingående nedskrivningar	-10 620	-10 620
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-10 620	-10 620
Utgående planenligt restvärde	81 333	96 100

Not 8 Byggnader, mark och markanläggningar

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	2 484 723	3 748 831
Inköp/omklassificeringar	171 199	-1 263 709
Försäljningar/utrangeringar	-2 444	-399
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 653 478	2 484 723
Ingående avskrivningar	-525 052	-1 484 440
Försäljning/utrangering/omklassificering	2 164	994 984
Årets avskrivningar enligt plan	-40 038	-35 596
Utgående ackumulerade avskrivningar	-562 926	-525 052
Ingående nedskrivningar	-5 107	-5 107
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-5 107	-5 107
Utgående planenligt restvärde	2 085 445	1 954 564

Not 9 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	15 899 349	12 181 489
Inköp/omklassificeringar	898 567	3 747 432
Försäljningar/utrangeringar	-54 117	-29 572
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	16 743 799	15 899 349
Ingående avskrivningar	-4 822 105	-3 452 847
Försäljning/utrangering/omklassificering	44 085	-972 063
Årets avskrivning enligt plan	-385 852	-397 195
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 163 872	-4 822 105
Utgående planenligt restvärde	11 579 927	11 077 244

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	1 157 615	1 134 234
Inköp/omklassificeringar	49 685	38 825
Försäljningar/utrangeringar	-43 500	-15 444
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 163 800	1 157 615
Ingående avskrivningar	-861 034	-816 537
Försäljning/utrangering/omklassificering	43 247	14 960
Årets avskrivningar enligt plan	-50 832	-59 457
Utgående ackumulerade avskrivningar	-868 619	-861 034
Utgående planenligt restvärde	295 181	296 581

Not 11 Pågående nyanläggningar

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	9 093 784	8 228 262
Inköp	3 671 761	3 522 724
Omklassificeringar	-1 124 936	-2 604 853
Förändring förskott pågående anläggningar	-9 577	-52 349
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	11 631 032	9 093 784
Utgående redovisat värde	11 631 032	9 093 784

Not 12 Operationell leasing

Årets leasingkostnader avseende leasingavtal uppgår till 60 012 (55 241) tkr. Leasingavtalen utgörs främst av hyres- och arrendeavtal för kontor, anläggningar och mark samt hyra av datorer och telefoner. Övriga avtal med mindre belopp avser bland annat hyra av personalbodar och utrustning för vägarbeten.

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2022	2021
Inom ett år	57 257	53 181
Senare än ett år men inom fem år	100 040	145 196
Senare än fem år	27 481	38 473
	184 778	236 850

I noten finns leasingavtal med utfall över 300 tkr med. Avtal, t ex ramavtal, där bolaget inte förbinder sig att leasa något finns med i årets kostnad men inte framtida kostnader. I de avtal där uppsägningsstid finns specificerat har kostnaden beräknats utifrån en uppsägning av avtalet per den sista december 2022, i övriga fall till avtalets slut. Framtida kostnader har bedömts utifrån antaganden om indexuppräkning.

Not 13 Andelar i intresseföretag

Namn	Kapital- andel	Antal andelar	Bokfört värde 2021	Bokfört värde 2022
SYVAB	33%	40	3 326	3 050
				3 050

	Org.nr	Säte
SYVAB	556050-5728	Stockholm

Not 14 Uppskjuten skattefordran

Den uppskjutna skattefordran avser outnyttjade underskottsavdrag.

	2022-12-31	2021-12-31
Belopp vid årets ingång	103 045	74 256
Rättning tidigare års skatt	8 139	8 296
Årets skatt	37 188	20 493
Belopp vid årets utgång	148 373	103 045

Uppskjutna skattefordringar värderas till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Företaget har outnyttjade underskottsavdrag uppgående till 720 257 (500 219) tkr.

Not 15 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna VA-intäkter	252 576	201 282
Upplupna intäkter, VA grannkommuner	23 068	19 767
Upplupna intäkter för rågas och el	8 878	3 505
Förutbetalda hyreskostnader	3 452	4 602
Förutbetalda behandlingskostnader	25 513	19 313
Övriga poster	26 183	24 735
	339 670	273 204

Not 16 Antal aktier och kvotvärde

	Antal aktier	Kvot- värde
Bolagets aktiekapital	1 000	125 000
	1 000	

Not 17 Avsättningar

	2022-12-31	2021-12-31
Avsättning för pension		
Belopp vid årets ingång	1 978	1 629
Årets avsättningar	740	759
Under året ianspråktaga belopp	-393	-410
	2 325	1 978
Uppskjuten skatteskuld		
Belopp vid årets ingång	0	0
Årets avsättningar	14 923	0
Under året ianspråktaga belopp	0	0
Under året återförda belopp	0	0
	14 923	0

Avsättning för pension avser premiebestämd chefs pension. Övriga avsättningar avser uppskjuten skatteskuld för skillnad i skattemässiga och planmässiga avskrivningar.

Not 18 Förutbetalda anläggningsbidrag

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående värde	2 684 611	2 364 808
Tillkommande belopp	465 399	397 576
Upplöst belopp (intäktsfört)	-77 318	-77 774
Utgående värde	3 072 692	2 684 611

Kortfristig del: 82 945 (66 488) tkr. Denna del ingår i upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

Långfristig del: 2 983 631 (2 607 306) tkr

Förutbetalda anläggningstillgångar från koncern: 6 116 (10 817) tkr. Denna del ingår i fordringar och skulder till koncernföretag.

Not 19 Finansiella skulder till koncernföretag

Företagets utnyttjade checkräkningskredit uppgår till 21 647 406 (18 837 613) tkr. Limit avseende checkräkningskredit uppgår till 23 500 000 (19 800 000) Tkr.

Not 20 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna semesterlöner	26 280	27 078
Upplupna skadestånd	156 822	120 345
Förutbetalda anläggningsavgifter och liknande poster	82 945	66 488
Upplupen reserv investeringsfakturor	392 295	148 620
Övriga poster	54 451	84 215
	712 793	446 746

Not 21 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2022-12-31	2021-12-31
Avskrivningar	506 259	529 431
Förändring semesterlöneskuld	-798	-467
Förändring avsättningar	347	349
Realisationsresultat avyttring anl.tillgångar	-1 483	-879
Uppskjuten skatt	-30 405	-28 789
Betald inkomstskatt	30 404	30 540
	504 324	530 185

Not 22 Likvida medel

De likvida medlen ingår i Stockholms stads koncernkonto och klassificeras i balansräkningen som kortfristig finansiell skuld till koncernföretag.

Not 23 Förslag till disposition av företagets vinst eller förlust

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, kronor 591 886 435 (689 333 623) disponeras enligt följande:

	2022-12-31	2021-12-31
Utdelas till aktieägarna	3 077 560	1 451 207
Balanseras i ny räkning	588 808 875	687 882 416
	591 886 435	689 333 623

I det fria egna kapitalet ingår ett ej återbetalat villkorat aktieägartillskott på 60 mnkr.

Not 24 Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser

	2022-12-31	2021-12-31
För skulder till kreditinstitut:		
Ställda säkerheter	0	0
Ansvarsförbindelser	0	0
	0	0

Not 25 Koncernuppgifter

Företaget är helägt dotterföretag till Stockholm Vatten och Avfall AB, org.nr 556969-3111 med säte i Stockholm. Moderföretaget Stockholm Vatten och Avfall AB upprättar koncernredovisning. Moderföretag i den största koncernen som Stockholm Vatten och Avfall AB är dotterföretag till är Stockholms Stadshus AB, org.nr. 556415-1727, med säte i Stockholm.

Not 26 Hållbarhetsrapport

Stockholm Vatten AB upprättar enligt ÅRL 7 kap 31a§ inte någon lagstadgad hållbarhetsrapport. Moderföretaget Stockholm Vatten och Avfall AB (556969-3111) upprättar hållbarhetsrapport för koncernen där företaget ingår. Koncernens års- och hållbarhetsrapport finns tillgänglig på www.stockholmvattenochavfall.se/om-oss/om-oss/om-bolaget/arsredovisning-och-hallbarhet.

Not 27 Väsentliga händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter räkenskapsårets slut.

Stockholm, 9 mars 2023

Maria Antonsson
Styrelsens ordförande

Ellinor Vikman Rindevall
Vice ordförande

Mårten Frumerie
Verkställande direktör

Susanne Wicklund

Fritz Lennaárd

Berthold Gustavsson

Inga Osbjer

Fredrik Pettersson

Mia Sundelin

Rose-Marie Rooth

Love Bergström

Min revisionsberättelse har lämnats

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor



**STOCKHOLMS
STADSHUS AB**
En del av Stockholms stad

Sid. 1 (70)

2023-02-27

Utfallsrapport VB 2022

Stockholm Vatten och Avfall AB

Innehållsförteckning

Sammanfattande kommentar	3
Analys av ekonomisk utveckling	4
Bedömning av bolagets interna kontroll	18
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	18
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	18
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	20
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	20
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet	20
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	21
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	21
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.....	21
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov.....	21
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet	21
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	22
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	22
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	63
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	63
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	65

Bilagor

Bilaga 1: Personalredovisningsblankett_SVOA_ 2022

Bilaga 2: FInal Stora projekt Investeringar T3 och P2 2022 SVOA Utan länkar _

Bilaga 3: Rapport T3 2022 Miljöprogram SVOA

Sammanfattande kommentar

Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet var i inledningen av året fortsatt präglad av coronapandemin och dess restriktioner. Efter en inledande optimism förändrades läget återigen efter krigsutbrottet i Ukraina den 24 februari. Världsläget har sedan dess präglats av stor osäkerhet och oro pga krigssituationen i Sveriges närområde. Bolaget har följt utvecklingen noggrant, gjort prioriteringar och anpassat verksamheten. På grund av de negativa effekterna på bolagets ekonomi till följd av stigande inflation, räntenivåer, drivmedels-, energi- och världsmarknadspriser, har verksamheten uppmannats till, och genomfört besparingar. Resultateffekten för år 2022 är därför något mindre än tidigare estimerat. Bolaget bedömer fortsatt negativa ekonomiska effekter av rådande marknadsläge med fortsatt höga inflations- och räntenivåer.

Sammanfattning driftverksamheten

För ytterligare kommentarer -se avsnitten analys av ekonomisk utveckling med flera.

VA-verksamheten:

Under perioden har VA-verksamheten uppfyllt sina kärnuppgifter -att producera dricksvatten och rena avloppsvatten. Miljövillkoren i tillstånden har uppfyllts och dricksvattnet har varit tjänligt under hela året.

Vattenverken klarade den kritiska sommarperioden bra och de stora produktionstopparna uteblev, mycket tack vare att värmen dröjde till efter midsommar. Arbetet med att långsiktigt säkra och öka kapaciteten fortgår inom ramen för programmet för Stockholms framtida vattenförsörjning (SFV-programmet). Uppströmsarbetet fortgår med insatser inom slam för att uppnå kraven i Revaq.

Ledningsnät: Analysen till följd av de vattenläckor som drabbade verksamheten under samma aprildygn, har påvisat att orsaken var en oplanerad tryckhöjning i distributionsnätet. Samtliga läckor åtgärdades under dygnet. Ett fortsatt resurskrävande arbete med att sanera sjöbotten efter haveriet vid Bromma-Mälaretunneln under 2021 pågår och kommer att fortsätta 2023.

Under slutet av 2022 drabbades verksamheten av tre händelser där bolagets krisledning aktiverades. Aktuella händelser var bortfall i strömförsörjningen vid Norsborgs vattenverk (vilket drabbade dricksvattendistributionen), översvämning i tryckstegringsstationen vid Grantorp och ett omfattande bränsleutsläpp från Stockholm Exergi vid Högdalens industriområde där bränslet rann ner i dagvattennätet och vidare till dagvattentunneln som mynnar ut till Mälaren vid Eolshäll. De två första händelserna är hanterade. Vid utsläppet från Exergi lyckades bolaget begränsa skadeverkningen gentemot recipienterna, men luktproblematik från systemet kvarstår. Sanering av den ca 9 km långa ledningssträckan bedöms inte kunna genomföras, däremot genomförs lokala sanerings- och luktreducerande åtgärder.

I övrigt har det operativa arbetet och leveransen löpt på enligt plan. Verksamheten har haft fokus på långsiktig strategisk förvaltning av drift, underhåll förnyelse och utveckling.

Avfall: Under året har två entreprenörsskiften genomförts i sammanlagt sju områden. Driftstörningarna i samband med entreprenörsskiftena har varit få och med låg kundpåverkan. Årets utfall för reklamationer är 0,18 procent, och målvärdet för reklamationer på 0,3 procent uppnås därmed med god marginal.

Under sommaren beslutades att kommunerna ska ta över ansvaret för insamling av förpackningar per den 1 januari 2024. En utbyggd fastighetsnära insamling för de vanligaste materialslagen ska vara klar den 1 januari 2027. Förberedande arbete inför detta påbörjades under året. Förändringen kommer att medföra en omfattande utökning av verksamheten och kräva såväl ekonomiska som personella resurser.

Stora insatser för införandet av matavfallsobligatoriet har genomförts under året. Kommunikationsinsatser och olika kampanjer har genomförts med gott resultat. Antal villahushåll anslutna till matavfallssortering har ökat kraftigt, likaså antal nya hämtställen hos boende i flerbamiljshus. Den kraftigaste ökningen har skett under årets sista månader. Under december månad tillkom drygt 900 hämtställen vid flerbostadshus, vilket är fler än under hela 2019. Den insamlade mängden matavfall har ökat med ca 14 procentenheter jämfört med år 2021. Trots det uppnås inte målvärdet. Utfallet är dock en följd av den gamla mätmetoden baserat på Naturvårdsverkets modell från 2012. Mätmetoden har setts över tillsammans med SLK under året och

indikatorn har justerats för att ge en mer korrekt utfallsredovisning från år 2023. Den uppdaterade indikatorn följer Naturvårdsverkets senaste modell för beräkning av matavfall.

Ett första spadtag för byggandet av sorteringsanläggningen i Högdalen, Resursutvinning Stockholm, togs i början av året. Projektet fortlöper enligt plan och fokus har under året legat på förberedelser inför byggstart. Anläggningen är planerad att tas i drift under Q3-2024.

Återbruket Rinkeby öppnade den 21 juni.



Analys av ekonomisk utveckling

Koncernen Stockholm Vatten och Avfall

Resultat efter finansnetto för 2022 är lägre än budgeten som beslutades under hösten 2021, dels hänförligt till ökade kostnader i rådande marknadsläge med hög inflation och nya räntenivåer och dels av högre skadeståndskostnader efter de kraftiga regnen under 2021. Under året har åtgärder identifierats för att mildra förlusten jämfört med budget.

Investeringar för 2022 landar på 3 900 mnkr vilket är lägre än budget främst på grund av förskjutningar framåt i tiden.

Resultat efter finansnetto högre än prognos 2 främst hänförligt till lägre kapitalkostnader med lägre räntenivåer än estimerat.

Resultaträkning

(mnkr)	2022 Utfall	2022 Budget	Diff	2022 Prognos 2	2021 Utfall
Taxebaserade intäkter	2 400	2 347	53	2 393	2 144
Övriga intäkter	541	509	32	515	469
Summa externa intäkter	2 941	2 856	85	2 908	2 613
Aktiverat arbete	123	144	-21	124	132
Summa intäkter	3 064	3 000	64	3 032	2 745
Varor/Material/Kemikalier	-131	-102	-29	-112	-91
Entreprenadkostnader	-964	-915	-49	-963	-842
Fastighets- och lokalkostnader	-123	-102	-21	-114	-94
IT-kostnader	-76	-83	7	-80	-74
Energikostnader	-126	-141	15	-135	-128
Skadeståndskostnader	-82	-27	-55	-63	-104
Konsultarvoden	-122	-148	26	-138	-114
Inhyrd personal	-49	-41	-8	-56	-36
Personalkostnader	-589	-648	59	-606	-555
Övriga externa kostnader	-220	-194	-26	-191	-205
Summa driftkostnader	-2 482	-2 401	-81	-2 459	-2 243
Resultat före avskrivningar och finansnetto	582	599	-17	573	502
Avskrivningar/Rearesultat	-531	-526	-5	-528	-549
Finansnetto	-136	-123	-13	-153	-101
Resultat efter finansnetto	-85	-50	-34	-108	-148

Bolagets resultat efter finansnetto uppgick till -85 mnkr för 2022, att jämföra med -50 mnkr i budget, vilket är 35 mnkr lägre än budget. Det lägre resultatet är hänförligt till ökade kostnader i rådande världsläge såsom prisökningar på entreprenader, kemikalier och material samt stigande räntenivåer. Dessutom påverkas resultatet negativt av högre skadeståndskostnader efter de kraftiga regnen under 2021 främst hänförligt till tillkommande ärenden. Under året har åtgärder identifierats för att mildra förlusten jämfört med budget.

Bolaget agerade på utebliven taxejustering för januari 2022 genom att tidigarelägga VA- respektive Avfallstaxan för 2023 med start 1 december 2022. Det innebar först och främst en kompensation för första månadens uteblivna höjning samt en effekt om ca 28 mnkr då taxehöjningen var högre för 2023 än innevarande år.

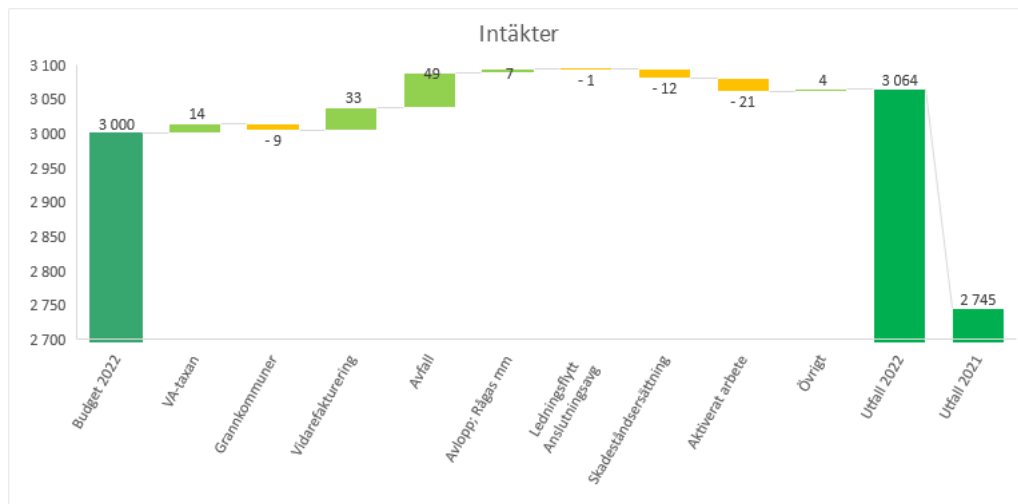
För att ytterligare minska effekterna av ökande entreprenad-, material-, kemikalie-, ränte-, och skadeståndskostnader, har bolaget vidtagit kostnadsbesparande åtgärder såsom generell återhållsamhet och försiktighet inom områden som kan ge kortsiktig effekt. Främst har kostnadsminskningar gjorts på personal- och konsultkostnader genom färre konsultuppdrag, senareläggning av rekryteringar samt utbildningskostnader. För att långsiktigt säkerställa bolagets resultat har bolaget infört förbättrade processer och kommer att fortsätta identifiera och verka för kvalitativa processer för korrekt finansiering av exempelvis taxor och affärer.

Bolagets resultat är 23 mnkr högre än prognos 2 där resultatet estimerade till -108 mnkr i prognos 2. Det högre lägre resultatet är hänförligt till främst lägre kapitalkostnader med lägre räntenivåer än estimerat i prognosen. Noterbart är att besparingar på driftresultatet skett som täcker för högre kostnader såsom skadeståndskostnader.

Nedan kommenteras stora förändringar i intäkter och kostnader jämfört med budget.

Intäkter 2022

Intäkterna är 64 mnkr högre än budget, vilket motsvarar en ökning med 2,2 %, främst tack vare Avfalls ökade volymer inom matavfall och manuellhämtning från verksamheter med 35 mnkr. Beslut om årets taxor försenades och taxan började gälla från 1 februari, vilket innebar uteblivna intäkter motsvarande 14 mnkr. Taxan för 2023 höjdes redan från 1 december 2022 vilket kompenserade för första månadens uteblivna taxehöjning samt gav en ytterligare effekt om 28 mnkr.



VA-verksamhetens taxeintäkter ökade med 14 mnkr i jämförelse med budget. Beslut om årets VA-taxa försenades och taxan började gälla från 1 februari, vilket innebar uteblivna intäkter motsvarande 8 mnkr. VA taxan för 2023 höjdes redan från 1 december 2022 vilket kompenserade för första månadens uteblivna taxehöjning samt gav en ytterligare effekt om 22 mnkr med taxehöjning om 25 % att jämföra med 2022 års höjning om 7 %.

Grannkommunsintäkter lägre än budget med 9 mnkr, hänförligt till lägre volymer inom vatten och avlopp.

Avfallstaxans intäkter är 49 mnkr högre än budgeterat. Beslut om årets avfallstaxa försenades och taxan började gälla från 1 februari, vilket innebar uteblivna intäkter motsvarande 6 mnkr. Avfallstaxan för 2023 höjdes redan från 1 december 2022 vilket kompenserade för första månadens uteblivna taxehöjning samt gav en ytterligare effekt om 5 mnkr med taxehöjning om 18 % att jämföra med 2022 års höjning om 12 %. Ökade volymer inom matavfall och manuellhämtning påverkade positivt, 35 mnkr. Övriga intäkter är 9 mnkr högre än budget främst hänförligt till intäkter från företagsavgifter på ÅVC (nytt inpasseringssystem), returpapper samt högre världsmarknadspris på skrot och metall.

Intäkter från rågas försäljningen och industriavloppstaxan har ökat och kompenserar för något lägre intäkter från externa affärer. Netto en ökning med 7 mnkr.

Flytt av ledningsnät på exploateringsfastigheter och anläggningsavgifter är 1 mnkr lägre än budgeterat. Lägre intäkter från flytt av ledningsnät på exploateringsfastigheter på grund av senare aktivering av stora projekt 2021 och 2022, 9 mnkr men kompenserades av högre intäkter på anläggningsavgifter, 8 mnkr.

Skadeersättning lägre än budget efter förändrade förutsättningar gällande bolagets och stadens försäkringar såsom begränsningar i ersättningsbelopp samt att katastrofförsäkringen inte täcker skador vid kraftiga regn. Försäkringsintäkt, om 12 mnkr, som budgeterades för att täcka kostnader under 2022 efter de kraftiga regnen under maj och juni 2021 kommer inte att realiseras. Förväntad intäkt för de kraftiga regnen ligger med i utfall för 2021.

Aktiverat arbete minskade, 21 mnkr, med färre nedlagda timmar på projekt efter bla senare rekryteringar till investeringsprojekt.

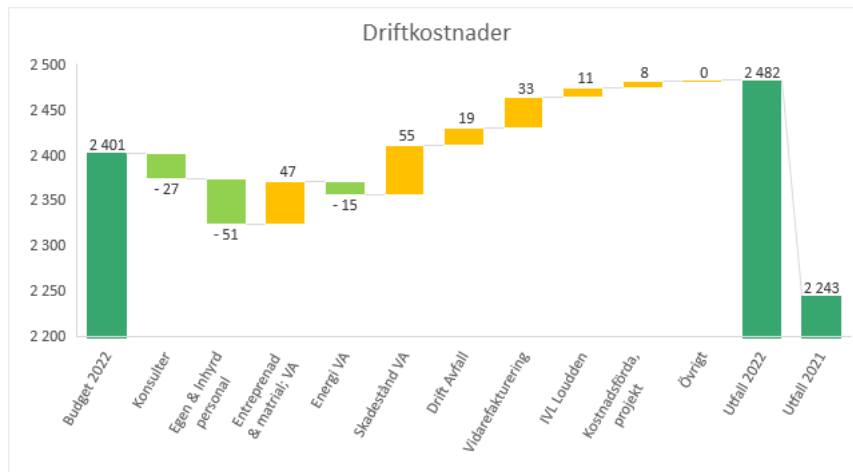
Vidarefakturerade kostnader för bl a bidrag till SBF för biogas produktion, fällning Drevviken, temporärt pumphus för Exploateringskontorets räkning, samt provisorisk ledning ökade med netto 33 mnkr (med

motsvarande kostnadsökning).

Övriga intäkter är 3 mnkr högre än budget främst pga högre försäljning från lager (gatugutgoods) men även hyreshöjningar på ägda fastigheter och bidrag såsom nystartsarbets stöd och jordbruksstöd.

Driftkostnader 2022

Driftkostnaderna ökade med 81 mnkr jämfört med budget, vilket motsvarar en ökning med 3,4 %. Bolagets resultat påverkas negativt av rådande marknadsläge med prisökningar på entreprenader, kemikalier och material samt stigande räntenivåer. Den största enskilda kostnadsökningen är hänförlig till skadestånd efter kraftiga regnen 2021. Å andra sidan har besparingsåtgärder vidtagits såsom senarelagda rekryteringar och konsultinsatser.



Konsultkostnaderna minskade med 27 mnkr tack vare besparingar men även senarelagda projekt

Kostnaderna för egen och inhyrd personal minskade med netto 51 mnkr tack vare senareläggning av rekryteringar, minskade utbildningskostnader och tjänstledigheter. Retroaktiva pensionskostnader för efterlevande påverkade dock negativt med 9 mnkr.

Entreprenadkostnader inom VA ökade med 47 mnkr. Större avvikelser är hänförliga till rådande världsläge med högre index och inköp av lagermaterial för att säkerställa tillgång. Även kemikaliekostnader och kostnader för slam och grävarbeten ökade på grund av prishöjningar och högre index. Kostnaderna högre än budget hänförligt till större volymer av tvingande avhjälpande underhåll. En oförutsedd tidigareläggning av saneringsarbeten i Mälaren, vid anläggningen i Bromma, ingår i avvikelsen med 11 mnkr samt ökade avgifter från SYVAB med 6 mnkr.

Energikostnaderna är 15 mnkr lägre än budgeterat tack vare justerad energiskatt på fjärrvärme och energibesparande åtgärder men även något lägre elkostnader då priser, volymer och elskatt är något lägre än budgeterat för vår VA tjänst.

Skadeståndskostnader ökade med 55 mnkr vilket främst hänförligt till de kraftiga regnen 2021 där volymen av ärenden ökat samt även vår bedömda andel av skadestånden har ökat främst för ärenden i Enskededalen. I skadeståndskostnaden ingår ersättning till kunder på energibrunnar med 4 mnkr.

Driftskostnader för Avfall är 19 mnkr högre än budgeterat, främst hänförligt till ökade entreprenadkostnader för insamling med 6 månaders förlängningsavtal vilket medför högre priser och högre kostnader för kärl. Ökade kostnader i övrigt för hantering av organiskt material, högre bränsle priser på HVO, ökade kostnader för nystartade återbruket i Rinkeby, högre kundförluster men å andra sidan lägre kostnad för biologisk behandling (överklagad upphandling) och förbränning i Högdalen.

Kostnader i samband med flytt av hyresgäst IVL/KTH, från Henriksdal till Loudden, har tillkommit och är hänförligt till underhåll och överenskomna flyttkostnader om totalt ca 11 mnkr för 2022.

Kostnader för investeringsprojekt som avbrutits uppgick till 8 mnkr.

Vidarefakturerade kostnader är 33 mnkr högre än budgeterat (vilket motsvaras av en likvärdig intäkt). Kostnaderna återfinns under flera kategorier i resultaträkningen.

Övriga kostnader var netto i linje med budget. Ökade kostnader bla för akut gångbro Högdalen, extra behov av avhjälpande underhåll på reservoarar, högre management fee från Staden. Kompenseras av lägre IT kostnader (förskjutning till 2023) samt kostnadsbesparingar/förskjutningar såsom förbrukningsmaterial och reklamutskick.

Kapitalkostnader

Bolagets kapitalkostnader för helåret uppgår 667 mnkr, att jämföra med 649 mnkr i budget, vilket är 18 mnkr högre än budget. De högre kapitalkostnaderna är hänförligt främst ökade räntekostnader på grund av nya högre räntenivåer i rådande läget.

(mnkr)	2022 Utfall	2022 Budget	Diff	2022 Prognos 2	2021 Utfall
Avskrivningar/Rearesultat	-531	-526	-6	-528	-549
Finansnetto	-136	-123	-13	-153	-101
Kapitalkostnader	-667	-649	-18	-681	-650

Avskrivningar är totalt 531 mnkr för året och är i linje med budget om 526 mnkr. Den månatliga avskrivningen under året landat på ca 44 mnkr.

Stockholm Vatten ABs aktiverade anläggningstillgångar (avskrivningsunderlag) har under året ökat med ca 1 miljard vilket resulterat i att avskrivningarna ökat med ca 34 mnkr. Avfalls ökade sina avskrivningar med ca 3 mnkr Denna ökning är främst hänförligt till ökad avskrivningstakt ÅVC Sätra.

Bolaget har under året påbörjat en översyn av olika komponentgrupper för att säkerställa att korrekta avskrivningstider. Efter genomlysning inom ett par kategorier så minskar avskrivningarna genom ändrade avskrivningstider för huvudvattenledningar (från 50 år till 100 år) för de ledningar som är installerade efter år 2000. Bolaget har även justerat avskrivningstiden för aktiverad ett par programvaror för de process och övervakningssystem som stödjer vatten och avloppsreningsverk samt ledningsnät. Sammanlagt minskar detta årets avskrivning med ca 31 mnkr.

Avskrivning 2021 rensat för retroaktiva avskrivningar och utrangeringar 497 mnkr

Ökade avskrivningar för i Vatten och Avfall 46 mnkr

Retroaktiva avskrivningar (avskrivningar hänförligt till tidigare år) 10 mnkr

Rearesultat Stockholm Vatten AB (främst utrangering Henriksdal) 9 mnkr

Minskade avskrivningar förändrad avskrivningstakt -31 mnkr

SUMMA 531 mnkr

Finansnetto är totalt 136 mnkr, vilket är högre än budget om 13 mnkr, främst hänförligt till högre räntenivåer i rådande marknadsläge.

Finansnetto består nästan uteslutande av räntekostnader för upplåningen från Stockholms stad.

Genomsnittlig utfallsränta är 0,83 % att jämföra med den lägre räntesatsen om 0,75 % i budgeten. Bolagets räntebärande snittskuld minskade marginellt jämfört med budget (0,4 %) så den högre räntekostnaden är ett resultat av högre räntesats.

Investeringar

Bolagets investeringar under 2022 är 3 900 mnkr att jämföra med budget 4 450 mnkr, vilket motsvarar en minskning med 551 mnkr eller 12 %. Investeringsstakten har under året varit lägre än budgeterat och beror till stor del på tidsförskjutningar i projekten inom alla avdelningar.

(mnkr)	2022 Utfall	2022 Budget	Avv	2022 Prognos 2	2021 Utfall
Vattenproduktion	230	359	-129	306	170
Ledningsnät - befintligt nät	607	760	-152	702	589
Ledningsnät - exploateringsområden	1 114	1 320	-206	1 230	1 104
Avloppsrening	348	466	-118	493	173
Avfall	207	311	-104	210	114
Övriga investeringar	25	18	7	36	23
Summa exkl uppdragsinvesteringar och	2 531	3 233	-703	2 977	2 173
Uppdragsinvesteringar	0	0	0	0	0
Summa exkl SFA	2 531	3 233	-703	2 977	2 173
SFA	1 369	1 417	-48	1 362	1 462
Summa inkl SFA	3 900	4 650	-751	4 339	3 635
Generellt besparingskrav		-200	200	-139	
Summa inkl SFA och besparingskrav	3 900	4 450	-551	4 200	3 635

De huvudsakliga skillnaderna mellan budget och utfall för 2022 redovisas nedan.

Vattenproduktion (-129 mnkr vs budget).

Några större projekt som har förskjutits i tid: Nya långsamfilter Norsborg (-68 mnkr), Nya kontorsutrymmen Lovö (-35 mnkr), Avloppspumpstation Norsborg (-18 mnkr), Styrsystem och OP paneler Lovö etapp 2 (-17 mnkr) och Elförsörjning Norsborg (-10 mnkr).

Övriga större projekt med förändringar: Nya Ställverk inkl byggnader på Lovö där hade man tagit höjd för risker som aldrig föll ut (-31 mnkr) och Lovö renovering/ombyggnad av 1933-års filterbyggnad har en högre prognos (+14 mnkr).

Ledningsnät befintligt nät (-152 mnkr vs budget).

Några större projekt som har förskjutits i tid: Östbergatunneln (-53 mnkr), Lokala åtgärdsprogram (-75 mnkr, största Tenstadalen), Lövdalsvägen 20-50 (-30 mnkr), Segeltorpsvägen-Lövkärrsvägen-Jakobslundsvägen (-27 mnkr), Katarina Bangata (-25 mnkr) och SFV-L Lovö-Trekanten, del Drottningholmssundet (-26 mnkr).

Ledningsnät exploateringsområden (-206 mnkr vs budget)

Några större projekt som har förskjutits i tid: Tvärförbindelse Södertörn (-157 mnkr), Bromsten klimatåtgärder och utjämningsmagasin (-123 mnkr), Mälarbanan (-126 mnkr) och Fabriken och Förrådet (-38 mnkr).

Övriga större projekt med förändringar: Projekt Stockholm Ström (400kV) Bredäng-Beckomberga har höjt prognosen efter uppdaterad information från Ellevio (+ 184 mnkr), Årstafältet etapp 1 fördröjades då kontraktet hävdades och reglering har skett med gamla entreprenaden (+133 mnkr), Aspen, ny omfattning tekniskt och geografiskt (-53 mnkr) och Stockholm Ström Örby-Snösätra pga förändringar i avtal med Ellevio (-55 mnkr).

Avloppsrening (-118 mnkr vs budget)

Några större projekt som har förskjutits i tid: Sickla grovrening bygg och installationer (-58 mnkr), Reinvesteringsprojekt Sickla grovrening bergentreprenad (-54 mnkr), Luftningsbassänger Biolinje 6 och 7 (-47 mnkr). Kapacitet och tillgänglighet organisk mottagning (-35 mnkr) och Renovering försedimenteringsbassänger Henriksdal (-11 mnkr).

I budget låg en generell neddragning av osäkerheter i projekt (+79 mnkr).

Övriga större projekt med förändringar: Rötammare 8 har förberedande arbeten tillkommit samt bergarbeten ökat i omfattning (+18 mnkr) och Utbyggnad kapacitet slamsystem Henriksdal har försenats från 2021 till 2022 (+17 mnkr).

Avfall (-104 mnkr vs budget).

Högdalens sorterings- och matavfallsanläggning, HSMA (Resursutvinning Stockholm - RUS) förskjuts ytterligare i tid efter förseningar i detaljplanen (-89 mnkr) och sopsugsprojekten är framskjutna i tid (-21 mnkr) (framför allt Kista Norra Sopsug).

SFA (Stockholms framtida avloppsrening) (-48 mnkr vs budget).

Entreprenader gällande reningsverksdelen har en viss förskjutning över tid, främst i Sickla, vilka går över till 2023. Planeringsarbetet med nästa skede i Sickla är igång. Byggentreprenad Slam Henriksdal hade ökade utgifter 2022 (+20 mnkr). Tunneldelen har lägre prognos för året pga lägre framdrift i bergentreprenad (-78 mnkr) och utöver det är aktiverad ränta högre än budgeterat (+10 mnkr).

Övriga investeringar (+7 mnkr vs budget)

Övriga investeringar i bolaget, som främst utförs i de stödjande verksamheterna, gick över budget med 7 mnkr. Främst pga projekt inom fastighet i samband med flytt av hyresgäst från Henriksdal till Loudden.

Beskrivning av stora projekt över 300 mnkr

Stockholms framtida avloppsrening, SFA

Bakgrund: En förutsättning för stadens tillväxt är en fungerande avloppsrening som klarar kraven på såväl rening av avloppsvattnet som påverkan på omgivningen i form av buller, lukt och transporter. Byggandet av SFA innebär en fördubbling av kapaciteten i Henriksdals reningsverk och åtgärder som utvecklar anläggningen till ett av världens modernaste reningsverk. Beslutet innebär även att Bromma reningsverk stängs och en ny avloppstunnel byggs från Bromma till Henriksdal. Projektmålen inkluderar ett renare vatten i Mälaren, minskade utsläpp i Östersjön och att transporter med avloppsslam genom bostadsområden upphör.

Stadsdel: Södermalm

Beslut: Rev genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 9 172 mnkr

Total prognos: 11 850 mnkr

Budget 2022: 1 416 mnkr

Utfall 2022: 1 369 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 6 524 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2029

Eventuella förändringar i projektet: Inga förändringar i omfattning

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Lägre framdrift än planerat i en av entreprenaderna som driver tunnel mellan Åkeshov och Sickla. Driftsättning och överlämning av första biolinjen i Henriksdal har dragit ut på tiden och därmed har byggstart för nästa etapp försenats. Även i Sickla är framdrift i bergentreprenad lägre än planerat.

Upphandling av installationsentreprenad Sickla pågår, fortfarande osäkerhet om kontraktssumma vilket kan påverka totalprognos. De stora kostnadsökningarna i omvärlden gör att kostnadsbilden behöver ses över under 2023.

Årstafältet

Bakgrund: Stockholms stad har sedan 2007 arbetat med planeringen av den nya stadsdelen där cirka 6 000 nya bostäder är planerade att anläggas. För Stockholm Vatten och Avfall innebär denna exploatering ett VA-mässigt komplext arbete där såväl stora VA-system påverkas av exploateringen samt att ett helt nytt VA-system måste anläggas. Arbetet kommer att genomföras i 8 etapper. Inom etapp 1 krävs stora investeringar för att möjliggöra den vidare exploateringen. För bolaget innebär dessa investeringar stora omläggningar av huvudledningar och utbyggnad av befintlig dagvattendamm.

Stadsdel: Årsta

Beslut: Rev Genomförandebeslut för etapp 1

Senaste beslutade investeringsbelopp: 764 mnkr

Total prognos: 1 268 mnkr (för samtliga etapper)

Budget 2022: 130 mnkr (etapp 1)

Utfall 2022: 267 mnkr (etapp 1)

Upparbetat per 2022-12-31: 698 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2027 (för etapp 1-4)

Eventuella förändringar i projektet: Inga förändringar mot senaste beslut.

Bolagets styrelse har även fattat inriktningsbeslut avseende etapp 2,3 och 4 i juni 2021.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Arbeten pausade i väntan på upphandling av ny entreprenör. Beräknas starta upp i slutet av Q2 eller början av Q3, beroende av hur upphandlingsprocessen går.

Tvärförbindelse Södertörn

Bakgrund: I samband med Trafikverkets utbyggnad av den nya trafikleden Tvärförbindelse Södertörn mellan E4/E20 vid Vårby och väg 73 vid trafikplats Jordbro, Haninge måste befintlig VA-anläggning läggas om och byggas ut. Bolaget bör också utföra vissa strategiska förarbeten för att möjliggöra framtida utbyggnad av den allmänna VA anläggningen i området. Åtgärderna samordnas med angränsande exploateringar och bolagets övriga planerade arbeten.

Stadsdel: Flemingsberg

Beslut: Rev Inriktningsbeslut samt genomförandebeslut för tre delprojekt

Senaste beslutade investeringsbelopp: 119 mnkr

Total prognos: 1 043 mnkr

Budget 2022: 182 mnkr

Utfall 2022: 25 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 68 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2028

Eventuella förändringar i projektet: Beslut om reviderat inriktningsbeslut för projektet som helhet samt genomförandebeslut för tre delprojekt fattades i KF i januari 2022, inga större förändringar sedan dess.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Fortfarande finns det till olika grad osäkerheter för hur konfliktpunkter för ännu inte påbörjade delprojekt ska lösas.

Högdalens sorterings- och matavfallsanläggning, HSMA (Resursutvinning Stockholm - RUS)

Bakgrund: Stockholms stad har som ett led i sitt klimatarbete beslutat att samla in och biologiskt behandla 70 % av stadens matavfall. Stadens klimatstrategi omfattar även att förbränning av fossil plast ska minska och på så sätt uppnå en mer förnyelsebar fjärrvärmeproduktion samt att staden ska eftersträva resurseffektiva kretslopp. Ett sätt att få mer förpackningsmaterial, vilket i stor utsträckning i dagsläget felaktigt hamnar i hushållens restavfallspåse istället för i producentansvarssystemet, till materialåtervinning är att låta en sorteringsanläggning eftersortera restavfallet mekaniskt. Stockholms stad har i ägardirektiv angett att SVOA ska verka för att en sådan anläggning uppförs. Anläggningen, i kombination med befintlig separat insamling av matavfall, uppskattas bidra till en minskad klimatpåverkan för Stockholms avfallshantering i form av minskade utsläpp av växthusgaser på ca 43 000 ton CO₂e/år.

Stadsdel: Enskede-Årsta-Vantör

Beslut: Rev Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 955 mnkr

Total prognos: 986 mnkr

Budget 2022: 249 mnkr

Utfall 2022: 160 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 438 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 3 2024

Eventuella förändringar i projektet: Byggarbeten startade i april 2022.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget särskilt att rapportera i nuläget

Ugglevikens reservoar

Bakgrund: Ugglevikens reservoar, som togs i drift 1935, är en av de viktigaste reservoarerna då den tillhör det så kallade normalzonsnätet som är direkt kopplat till vattenverken i Lovö och Norsborg. Reservoaren har stor betydelse för att säkerställa en jämn produktion av vatten på vattenverken och för att fullt ut kunna använda övriga tre normalzonsreservoarer i Trekanten, Tensta och Tallkrogen. Reservoaren har dessutom, liksom övriga reservoarer, en leveranssäkrande funktion. Ugglevikens reservoar är för låg, varför den begränsar hur övriga normalzonsreservoarer kan nyttjas samt hur balansen i nätet fungerar. Under en del av dygnet måste Ugglevikens reservoar stängas, vilket medför att leveransområdet inkluderande Norrmalm och Östermalm då saknar reservoar. Reservoarens volym är också för liten och behöver utökas. Projektets huvudsyfte är att säkra den framtida funktionen vilket kräver att bräddnivån höjs med 5 meter och att reservoarvolymen ökas med ca 50 %, från 18 000 m³ till 27 000 m³.

Stadsdel: Östermalm

Beslut: Rev Inriktningsbeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 75 mnkr

Total prognos: 899 mnkr

Budget 2022: 4 mnkr

Utfall 2022: 3 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 22 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 1 2031

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Kommunfullmäktige fattade beslut om detaljplanen i slutet av 2022, den har nu överklagats vilket gör att det är oklart när arbetena kan starta.

Mälarbanan

Bakgrund: Projektet Mälarbanan går ut på att Trafikverket bygger ut järnvägen genom att dubblera antal spår mellan Tomtebodavägen och Kallhäll. I dagsläget har Stockholm Vatten och Avfall 66 stycken VA-ledningar som korsar eller ligger parallellt med järnvägsfastigheten och behöver genomföra detta projekt för att kunna anpassa VA-nätet utefter ny infrastruktur.

Stadsdel: Stockholm

Beslut: Rev Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 795 mnkr

Total prognos: 762 mnkr

Budget 2022: 143 mnkr

Utfall 2022: 17 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 463 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 2 2024

Eventuella förändringar i projektet: Viss förskjutning av tidplan p g a överklaganden av fastighetsägare utmed planerad sträckning och oklart hur det kommer påverka slutdatum och total budget för projektet.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera.

Slussen

Bakgrund: I och med Stockholms stads ombyggnad och exploatering av Slussen påverkas samtliga huvud- och distributionssystem för vatten, spillvatten och dagvatten inklusive dess tillhörande tekniska anläggningar i stor omfattning. Slussen är en strategisk knutpunkt för flera av Stockholm Vatten och Avfalls många ledningssystem vilka försörjer stora delar av innerstaden. Slussens grundläggning och konstruktioner är uttjänta och måste återuppbyggas från grunden. Därför krävs att bolagets berörda ledningssystem flyttas och läggs om, samtidigt som nya ledningssystem och anläggningar tillkommer för att klimat- och kapacitetssäkra VA-försörjningen.

Stadsdel: Södermalm

Beslut: Rev Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 770 mnkr

Total prognos: 732 mnkr

Budget 2022: 18 mnkr

Utfall 2022: 13 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 661 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 3 2025

Eventuella förändringar i projektet: Inga förändringar, fakturering av årets entreprenadkostnader görs under Q4 enligt betalplan.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inga större nu kända risker i genomförandet.

Nya Östbergatunneln

Bakgrund: Nya Östbergatunneln ska avlasta Henriksdals reningsverk från dagvatten, frigöra bräddvattenkapacitet i befintlig brädd- och dagvattentunneln från Sicklaanläggningen och öka kapacitet för avledning av dagvatten. Investeringen innebär anläggande av en 2100 m lång dagvattentunnel i berg från Sickla till Saltsjön.

Stadsdel: Södermalm, Skarpnäck

Beslut: Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 641 mnkr

Total prognos: 641 mnkr

Budget 2022: 100 mnkr

Utfall 2022: 47 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 88 mnkr

Tidplan: Klart kv2 2026

Eventuella förändringar i projektet: Genomförandebeslut fattat i kommunfullmäktige i februari 2022. Byggarbetena är sedan oktober 2022 igång i båda tunneländar.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Påverkan av exploateringar och stadsbyggnadsprojektet utmed tunnelsträckningen.

Mässtunneln

Bakgrund: Mässtunneln avlastar befintligt avloppssystem, minskar bräddning och möjliggör planerad exploatering av Mässtaden. Bolaget anlägger en cirka 4 km lång avloppstunnel i berg från Mässvägen söder om Älvsjö gård som ansluts till planerad Stockholms framtida avloppsrening ledningsnäts tunnel (SFAL) vid Liljeholmen.

Stadsdel: Älvsjö, Enskede-Årsta-Vantör och Hägersten-Liljeholmen

Beslut: Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 1061 mnkr

Total prognos: 1 061 mnkr

Budget 2022: 31 mnkr

Utfall 2022: 28 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 57 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 2 2028

Eventuella förändringar i projektet: Genomförandebeslut fattat i kommunfullmäktige i maj 2022.

Med anledning av tillståndprocessen har byggstart ändrats till hösten 2023 med driftsättning kvartal 2 2028.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Påverkan av exploateringar och stadsbyggnadsprojekt utmed tunnelsträckningen.

Nya Långsamfilter, Norsborg

Bakgrund: Stockholm Vatten och Avfall producerar dricksvatten från två produktionsanläggningar, Norsborg och Lovö vattenverk. För att tillgodose kommande behov behöver Norsborgs vattenverk producera mer dricksvatten. Rapporter som tagits fram inom programmet för Stockholm framtida vattenförsörjning pekar på en ansträngd leveransproduktion runt år 2030.

Norsborgs vattenverk är uppdelat i två anläggningar, östra och västra vattenverket. Tillsammans står de för 60% av SVOAs totala mängd producerat dricksvatten.

När östra verket byggdes valdes av kostnadsskäl att bygga färre långsamfilter än planerat. Det har medfört att östra verket idag utgör en flaskhals i produktionen med outnyttjad kapacitet jämfört med övriga delar i processen. En utbyggnad skulle ge kapacitetsökning både för östra verket och Norsborgs vattenverk som helhet.

SVOA vill säkerställa dricksvattenförsörjningen i Stockholms län ur ett flergenerationsperspektiv. Om en anläggning oplanerat tas ur drift ska leverans av dricksvatten kunna fortgå utan samhällskritiska störningar.

En utbyggnad av långsamfilter på östra verket ger ökad möjlighet att nå de mål som fastställts inom programmet för Stockholms framtida vattenförsörjning och den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län.

Stadsdel: Norsborg

Beslut: Rev Inriktningsbeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 555 mnkr

Total prognos: 556 mnkr

Budget 2022: 70 mnkr

Utfall 2022: 2 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 17 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 2 2027

Eventuella förändringar i projektet: inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: inget att rapportera

Trekantens reservoar

Bakgrund: Trekanten är den största reservoaren i bolagets verksamhetsområde och rymmer 72 200 m³ vatten, fördelat på två behållare (norra och södra). Reservoaren ligger centralt i normalzon och fungerar som utjämningsreservoar inom Norsborg och Lovö vattenverks normalzonsområde. Den grundläggande funktionen är att hantera variationerna i vattenförbrukningen under dygnet i hela leveransområdet och

därmed möjliggöra en jämn inpumpning från vattenverken till huvudvattennätet. I händelse av störningar eller avbrott i leveransen från vattenverken respektive avbrott i huvudvattennätet fungerar reservoaren tillsammans med övriga reservoarer även som reservvolym i vattenförsörjningen. Reservoar Trekanten har omfattande funktions- och konditionsbrister som behöver åtgärdas.

Stadsdel: Hägersten-Älvsjö

Beslut: Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 530 mnkr

Total prognos: 529 mnkr

Budget 2022: 65 mnkr

Utfall 2022: 65 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 126 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2027

Eventuella förändringar i projektet: Entreprenör etablerad, renoveringen påbörjad.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera

SFV-L Norsborg VV - Alby

Bakgrund: Stockholm Vatten och Avfall behöver förstärka befintligt huvudvattenledningsnät mellan Norsborgs vattenverk till Alby växelkammare genom ny läggning av en huvudvattenledning med dimension 1400 mm på en sträcka av 3800 m mellan Norsborgs vattenverk och Albykammaren i Botkyrka. I projektet ingår även en ny passage i en ny skyddskulvert under E4.

Stadsdel: Norsborg-Alby

Beslut: Inriktningsbeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 38 mnkr

Total prognos: 615 mnkr

Budget 2022: 10 mnkr

Utfall 2022: 10 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 21 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 2 2028

Eventuella förändringar i projektet: Endast mindre förändringar som inte bedöms påverka tidplan eller totalprognos.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Korsning med väg E4/E20 behöver utföras med skyddsrör eller kulvert och samordnas med Trafikverket. Trafikverket planerar samtidigt en breddning av vägen med ett körfält i vardera riktningen. Tidplanen för projekten är förskjutna ca 5 år i tiden. Samordning kan bli kritisk avseende tider, utförande och/eller omfattning. Dialog pågår med Trafikverket och i dagsläget har frågan inte påverkat tidplan eller totalkostnad, men frågan bevakas. I övrigt har inga större risker avseende tid eller kostnader identifierats i detta skede.

Hagastaden

Bakgrund: Genom överdäckning av motorväg och järnväg kommer det gamla industriområdet bebyggas och omvandlas till en levande och attraktiv stadsdel. Det nya området Hagastaden kommer rymma 5 000 nya bostäder och 50 000 arbetsplatser när det står färdigt. Stadsdelen kommer att integreras med Karolinska Institutet och Nya Karolinska Solna. För att möta dessa bostäder och arbetsplatserns behov av ett fungerande vatten- och avloppssystem måste SVOA förnya det befintliga VA-systemet för att möta exploateringskrav.

Stadsdel: Norrmalm

Beslut: Rev Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 566 mnkr

Total prognos: 566 mnkr

Budget 2022: 25 mnkr

Utfall 2022: 12 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 321 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2030

Eventuella förändringar i projektet: Reviderat genomförandebeslut om 566 mnkr beviljat under hösten 2022. Tidplan för exploateringsprojektet är ändrad, med nytt indikerat färdigställande 2030. Stora ändringar har framförallt skett i Östra Hagastaden där den tidigare fördjupade översiktsplanen, som låg till grund för genomförandebeslut, redovisade en rondellösning vid Norrtull och en stadsstruktur kring trafikplatsen. Strukturen för östra delen av Hagastaden utvecklades i programmet och visar en helt annan utformning av platsen. Östra Hagastaden har således en ändrad och utökad omfattning med fler byggrätter och ett utökat geografiskt område.

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget särskilt att rapportera

SFV- L Lovö vattenverk – Drottningholmssundet

Bakgrund: Stockholm Vatten och Avfall står inför en omfattande kapacitetsförstärkning av produktion och distribution av dricksvatten. Utbyggnaden av dessa förstärkningar görs inom programmet Stockholms framtida vattenförsörjning (SFV). Ett antal ledningssträckor på huvudvattensystemet behöver på grund av detta förstärkas, där sträckan mellan Lovö vattenverk och Drottningholmssundet är en av dem.

Projektet avser en förstärkning genom nyläggning av en 4,8 km lång huvudvattenledning med dimension 1200 mm över Lovön. Projektet höjer kapaciteten i huvudvattenätet och stärker leveranssäkerheten vilket medför att befintliga huvudvattenledningar blir möjliga att stänga av och renovera.

Stadsdel: Ekerö kommun

Beslut: Inriktningsbeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 34 mnkr

Total prognos: 405 mnkr

Budget 2022: 0,5 mnkr

Utfall 2022: 0,001 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 0,001 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 2 2030

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera

Norra Djurgårdsstaden (NDS), Norra

Bakgrund: Stockholms stad har beslutat att exploatera områdena kring Hjorthagen, Värtan och Frihamnen. Området ingår i stadens satsning på en miljöprofilerad stadsdel. Inom Norra Djurgårdsstaden planeras det för 12 000 nya bostäder, 35 000 arbetsplatser, utbyggnad av spårväg och hamnverksamheten vid värta- och frihamnen. Exploateringen kräver utbyggnad av nytt VA-ledningsnät inklusive pumpstationer samt utförande av erforderliga förstärkningsåtgärder på befintliga ledningssystem inom Norra Djurgården.

Stadsdel: Östermalm

Beslut: Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 350 mnkr

Total prognos: 395 mnkr

Budget 2022: 9 mnkr

Utfall 2022: 2 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 315 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2027

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Osäker tidplan och omfattning av kvarvarande behov av utbyggnad av VA-ledningsnätet efter ändrade detaljplaner inom Kolkajen. Eventuellt behov av reviderat genomförandebeslut längre fram.

Norra Djurgårdsstaden, Södra

Bakgrund: Stockholms stad har beslutat att exploatera områdena kring Hjorthagen, Värtan och Frihamnen. Området ingår i stadens satsning på en miljöprofilerad stadsdel. Inom Norra Djurgårdsstaden planeras det för 12 000 nya bostäder, 35 000 arbetsplatser, utbyggnad av spårväg och hamnverksamheten vid värta- och frihamnen. Exploateringen kräver utbyggnad av nytt VA-ledningsnät inklusive pumpstationer samt utförande av erforderliga förstärkningsåtgärder på befintliga ledningssystem inom Norra Djurgården.

Stadsdel: Östermalm

Beslut: Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 300 mnkr

Total prognos: 379 mnkr

Budget 2022: 17 mnkr

Utfall 2022: 16 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 90 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2032

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Osäker tidplan för/omfattning av utbyggnaden inom resterande delar av Södra Värtan.

Gladö Kvarn

Bakgrund: SVOA bygger ut kommunala vatten- och avloppsledningar i omvandlingsområde Gladö Kvarn i Huddinge kommun. Fritidshusområdet från 1940-talet har på senare år fått en allt högre andel permanentboende. De gamla enskilda avloppen är inte anpassade efter den ökade belastningen som permanentboende ger, vilket innebär risk för utsläpp av orenat avloppsvatten.

Utvecklingen från fritidshushåll till permanentboende, ställer större krav på miljöriktiga och hållbara vatten- och avloppslösningar. Huddinge kommun har som målsättning att kunna erbjuda fler invånare permanentboende och har därför detaljplanerat Gladö Kvarn. Nuvarande detaljplan vann laga kraft 2013, och utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp pågår under 2015-2022. Total kommer cirka 570 fastigheter att anslutas till det nya VA-nätet, vilket innefattar befintliga samt tillkommande fastigheter. Redan i tidigt skede tog projektet kommande avstyckningar i beaktning vad gäller totalt antal nya anslutningar.

Stadsdel: Huddinge

Beslut: Rev Genomförandebeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 350 mnkr

Total prognos: 360 mnkr

Budget 2022: 40 mnkr

Utfall 2022: 22 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 334 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 1 2023

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera.

SFV-L Kyrkogårdsvägen - Tyresövägen

Bakgrund: Stockholm Vatten och Avfall står inför omfattande kapacitets- och leveranssäkerhetsförstärkningar av produktion och distribution av dricksvatten. Utbyggnaden av dessa förstärkningar görs inom programmet Stockholms framtida vattenförsörjning (SFV). Ett antal ledningssträckor på huvudvattensystemet behöver på grund av detta förstärkas, där sträckan mellan Tallkrogen och Tyresö tryckstegringsstation är en av dem.

Projektet avser en förstärkning genom nyläggning av en huvudvattenledning på en delsträcka, Kyrkogårdsvägen till Tyresövägen genom Skarpnäck, av hela sträckan mellan Tallkrogen och kommungränsen mot Tyresö. Projektet höjer leveranssäkerheten och medför att befintlig huvudvattenledning blir möjligt att stänga av och renovera. På grund av pågående exploateringar i området behöver den aktuella sträckan prioriteras och färdigställas.

Stadsdel:

Beslut: Inriktningsbeslut

Senaste beslutade investeringsbelopp: 20 mnkr

Total prognos: 300 mnkr

Budget 2022: 11 mnkr

Utfall 2022: 8 mnkr

Upparbetat per 2022-12-31: 12 mnkr

Tidplan: Klart kvartal 4 2026

Eventuella förändringar i projektet: Inget att rapportera

Större risker samt övrig information som bolaget bedömer som relevant: Inget att rapportera

Bedömning av bolagets interna kontroll

Den samlade bedömningen efter 2022 års internkontrollgranskning är att bolagets interna kontroll varit tillräcklig. Sex åtgärder kopplat till IKP har registrerats, identifierade områden har aktiviteter som pågår för att förbättra arbetet ytterligare.

Granskningarna har genomförts utefter upprättad internkontrollplan för att ge en rimlig försäkran om att bolaget har en god intern kontroll.

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla



Stockholm Vatten och Avfall bidrar till att skapa sysselsättning och inkludering genom egna insatser likväl som att ta fram Stockholmsjobb, feriearbeten och praktikplatser i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Bolaget arbetar aktivt för att upprätthålla en respektfull och likabehandlande arbetsmiljö.

För att skapa en inkluderande och jämställd arbetsplats med en mångfald hos de anställda så arbetar bolaget systematisk med aktiva åtgärder mot diskriminering och trakasserier samt med normkritisk granskning av annonstexter och kommunikation.

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort



Stockholm Vatten och Avfall arbetar aktivt för att kunna erbjuda fler Stockholmsjobb vilket gett mycket goda resultat. Det goda samarbetet med arbetsmarknadsförvaltningen för att erbjuda möjligheter till arbete för fler stockholmare fortsätter, liksom etablering av samarbete med branschorganisation och arbetsgivarorganisation.

Bolaget arbetar aktivt för att möjliggöra feriejobb för stadens ungdomar. Bland annat uppmanas alla verksamheter att se över sina möjligheter att öka antalet ferieplatser och löpande inkomma med möjliga platser, och även vid höst- och jullov. Ett

bolagsgemensamt koncept för tillsättning har tagits fram för att underlätta beredning av platser för verksamheterna ytterligare.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Bidra till aktivitetsinsatser, bland annat Stockholmsjobb, som sänker trösklar till jobb och underlättar inträde på arbetsmarknaden	  Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb Analys Under perioden har Bornsjön genomfört ett tillfälligt projekt för att bereda fler platser för Stockholmsjobb.	10 st	7 st	
	  Antal tillhandahållna platser för feriejobb Analys Bolaget har tillhandahållit ferieplatser både under sommarlov och höstlov med goda resultat, och fortsätter att marknadsföra nyttan med feriejobb internt samt hur avdelningsgemensamma lösningar kan underlätta mottagandet.	26	20 st	
	  Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar Analys Under perioden har Bornsjön genomfört ett tillfälligt projekt för att bereda fler platser för Stockholmsjobb, och årsmålet är uppnått.	10	7 st	
	  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb Analys Under perioden har Bornsjön genomfört ett tillfälligt projekt för att bereda fler platser för Stockholmsjobb.	10	7 st	
	  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi Analys Att ta emot ferieungdomar på loven är viktigt för Stockholm Vatten och Avfall och bolaget jobbar aktivt för att kunna ta emot fler ferieungdomar. Bolaget	26 st	20 st	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	fortsätter synliggöra nyttan med feriejobb internt och fortsätter erbjuda feriejobb även under höstens lovperioder.			

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

- Stockholm Vatten och Avfall arbetar på ett systematiskt sätt med risk- och sårbarhetsanalyser samt åtgärdsplaner för att hålla arbete i offentliga miljöer trygga, likabehandlande och respektfulla.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				 Nämnder och bolagsstyrelser ska omsätta lärdomar från krishanteringen av pandemin i uppdaterad beredskapsplanering, såsom krisledningsplanering, kontinuitetsplanering och krisledningsövningar Analys Under perioden har bolaget utifrån utvärderingar av krisledningen under pandemin uppdaterat sina beredskapsplaner och sett över krisledningsorganisationen. Under våren 2022 har Stockholm Vatten och Avfall anpassat sin krisledningsplan och nomenklatur till stadsledningskontorets metodstöd för krisledningsplan. I juni deltog bolaget i en stadsövergripande krisledningsövning under ledning av SLK.

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

—

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

—

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Stockholm Vatten och Avfall bidrar till målet genom att försörja Stockholm med ett hälsosamt och gott dricksvatten med hög kvalitet och tillgänglighet, genom att avfallshanteringen sköts på ett effektivt sätt och genom att avbrott i leveranserna åtgärdas snabbt. Bolaget bidrar aktivt i planeringen för ett växande Stockholm genom sitt deltagande i stadens exploateringsprojekt och arbetar för att komma in i ett tidigt skede i stadens planering.

Reningen av avloppsvatten sköts på ett klimatsmart sätt med värmeåtervinning av spillvattnet och en hög biogasproduktion. Det pågår en rad aktiviteter för att nå upp till målen inom miljöområdet, inte minst för att nå det högt uppsatta målet för matavfallsinsamling och uppförandet av en sorteringsanläggning i Högdalen (RUS). Stockholm Vatten och Avfall driver projektet för Stockholms framtida avloppsrening (SFA), vilket kommer att ha stora positiva miljöeffekter genom bättre rening, mindre bräddningar samt mindre utsläpp av växthusgaser. Arbetet med energieffektiviserande åtgärder fortgår.

Det bolagsgemensamma hållbarhetsarbetet fortsätter, och i detta arbete säkerställs även hantering av kraven i stadens Miljöprogram.

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

- Genom att tillhandahålla rent dricksvatten, en effektiv avloppsrening och en hållbar avfallshantering bidrar Stockholm Vatten och Avfall till att göra Stockholm till en attraktiv plats för både näringsliv och privatpersoner. Bolaget medverkar aktivt i planeringen för samhällsutvecklingen och skalar upp kapaciteten i takt med att staden växer.
- Bolaget arbetar löpande med förbättringar för att utveckla service och bemötande, självbetjäning, digitala lösningar, samt tillhandahåller mottagaranpassad information och rådgivning till privat- och företagskunder. Den senaste kundundersökningen som genomfördes 2022 gav ett NKI på 78,3 vilket var en ökning med 3,7 procentenheter jämfört med föregående mätning redan höga resultat, och visar att Stockholm Vatten och Avfall har mycket nöjda kunder enligt SCB:s definition.
- Offentlig upphandling och inköp används som ett medel för att driva samhällsutvecklingen i hållbar riktning i enlighet med Stockholms stads program för upphandling och inköp. Bolagets inköp ska vara marknadsmässiga, konkurrensneutrala och av hög kvalitet.

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

- Stockholm Vatten och Avfall bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att resor, transporter och entreprenaduppdrag sker på ett så hållbart sätt som möjligt.
- Bolagets fordon utgörs främst av arbetsfordon och maskiner av olika slag. Så långt det är möjligt görs miljövänliga val, och vid utbyte eller nyanskaffning undersöks klimatsmarta alternativ.
- Delar av bolagets uppdrag utförs av entreprenörer, och där ställs krav på miljövänliga alternativ där så är möjligt. Vid andra upphandlingar som innefattar transporter ställs krav på miljöanpassning av transporter och fordon i enlighet med stadens miljöprogram.
- Vid kortare resor i tjänsten används cykel eller kollektivtrafik, alternativt bolagets bilpool med eldrivna fordon. Bolaget erbjuder även bokningsbara elcyklar.
- Under 2021 installerades totalt 31 laddboxar, varav 24 stycken vid Ulvsundakontoret där 8 av dem är avsedda för personal som vill ladda sin egen elbil mot betalning. Vid Högdalenkontoret installerades 7 laddstolpar. Under 2022 har 22 laddboxar installerats. Vid Norsborgs vattenverk 14 stycken varav 4 är avsedda för personal som vill ladda sin egen elbil mot betalning. Vid Bromma reningsverk har 1 laddbox installerats samt 1 vid Henriksdal. Vid Lovö vattenverk har 6 laddboxar installerats varav 3 är avsedda för personal som vill ladda sin egen elbil mot betalning. Vid kontoret i Högdalen utreds möjligheten att

installera ytterligare 3 laddboxar som ska vara avsedda för personal som vill ladda sin egen elbil mot betalning.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	 Andel förnyelsebart drivmedel i personbilar och lastbilar Analys Årsmålet är uppnått.	93 %	93 %	

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

De flesta av ägardirektiven som direkt riktar sig till Stockholm Vatten och Avfall återfinns inom hållbarhetsområdet. Här inryms stora delar av bolagets verksamhet som utveckling av avfallshanteringen, arbete för att minska utsläpp till vatten, satsningar för att påverka stockholmarna till en hållbar livsstil och åtgärder för att effektivisera energianvändningen. Klimatpåverkan har identifierats som en av de stora utmaningarna framöver, och ligger också till grund för att bolagsmålen på kort och lång sikt ska sträva mot att minska stadens sårbarhet för ett klimat i förändring.

Stockholm Vatten och Avfall arbetar mot högt uppsatta mål för dricksvattenkvalitet, insamling och behandling av avfall, avloppsrening samt hantering av vattenläckor och avloppsstopp så att våra kunder fortsätter vara nöjda med våra tjänster.

Bolaget har en energikrävande verksamhet, framför allt behövs mycket el för att driva pumpar i verk och ledningsnät. Energianvändningen kommer att öka i och med ny reningsteknik, intensivare skyfall samt en växande stad. Bolaget arbetar med att hålla ner energianvändningen genom effektivisering och optimering, och energibesparande åtgärder identifieras löpande liksom planer för att genomföra dessa. I reningsverken produceras rågas, som i första hand skall uppgraderas till fordonsbränsle och därigenom minska användningen av fossila bränslen.

Bolaget beräknar koldioxidavtryck enligt Greenhouse Gas Protocol Standards (GHG-protocol). En plan för att fasa ut fossila bränslen och uppnå en klimatneutral verksamhet är framtagen. Utredning av placering av fler solcellsanläggningar fortsätter.

Klimatförändringar kan leda till fler problem med bräddningar och översvämningar på grund av större och mer frekventa skyfall samt försämrad kvalitet på råvattnet som tas ur Mälaren. Bolaget genomför en rad åtgärder och utredningar för att minska verksamhetens sårbarhet. Bland annat ger skyfallskartan bättre förutsättningar för att planera för åtgärder. I projektet för Stockholms Framtida Avloppsrening (SFA) tas höjd för att hantera ökade vattenflöden. Tekniker för att hantera sämre råvattenkvalitet utreds.

Bolaget bidrar på många olika sätt till en hållbar vattenanvändning, inte minst genom att påverka invånarnas beteende genom information och kommunikation samt genom SFA-projektet. Stockholm Vatten och Avfall upprättar tillsammans med miljöförvaltningen åtgärdsprogram för Stockholms vattenförekomster för att uppnå en god vattenstatus. Bolaget medverkar i strategiskt arbete för hållbara lösningar för dagvattnet. Arbete pågår för att öka lokalt omhändertagande av dagvatten vid nyanslutningar till ledningsnätet. Kapacitetshöjande åtgärder på avloppsledningsnätet planeras för att minska bräddningar och Stockholms framtida avloppsrening kommer innebära att bräddpunkter byggs bort.

Arbetet med att förstärka huvudvattenledningsnätet fortskrider, och utifrån kapacitetsutredning planeras åtgärder inom ramen för programmet Stockholms framtida vattenförsörjning (SFV). Förstärkningen av Hässelbyledningen fortskrider, liksom reservoarprogrammet.

Utsläppskraven för avloppsrening har uppnåtts under perioden genom fortsatt arbete med att löpande åtgärda processen med anledning av begränsad kapacitet under SFA-projektet i Henriksdal samt underhållsprojekt i Bromma. Vid båda avloppsreningsverken pågår förbättringsarbeten för att klara utsläppskraven. Uppströmsarbetet följer handlingsplaner och aktivitetslista.

Bolaget bistår staden med kompetens i samband med sjörestaureringar. Arbetet med områdesspolning fortlöper enligt plan och ledningsinventering av rörrät pågår i syfte att detektera fel och brister samt tillskottsvatten.

Reklamationsnivån för insamling av hushållsavfall ligger fortsatt på en stabil och låg nivå, och det ackumulerade utfallet är väl under målvärdet på 0,30 %.

Producentansvaret för returpapper och tidningar upphörde vid årsskiftet och ansvaret för insamling och återvinning överfördes till kommunerna.

Under året har två entreprenörsskiften genomförts i sammanlagt sju områden. Driftstörningarna i samband med entreprenörsskiftena har varit få, och årets utfall för reklamationer trots detta fortsatt låg och ligger under målvärdet. Sedan årsskiftet ses en stabil trend med färre reklamationer.

För att uppnå stadens långsiktiga mål för ökad matavfallsinsamling till biologisk behandling uppförs en sorteringsanläggning i

Högdalen. Matavfallsinsamlingen i innerstaden sker som regel via säckhämtning eftersom det praktiskt inte går att ha separat insamling i kärl, vilket har föranlett en lösning med optisk sortering.

BOLAGSMÅL 1: Leder vatten- och avfallsbranschens utveckling 2025

Stockholm Vatten och Avfall är en samhällsbyggare i ordets rätta bemärkelse. Med innovativa lösningar och arbetssätt säkrar vi en hållbar infrastruktur för vatten och avfall i en snabbt växande stad. Vi är aktiva i planeringen av nya stadsdelar och utvecklar smarta kretslopp. Vi utvecklar nya robusta system för att trygga tillgången på dricksvatten och bevara den höga vattenkvalitet som satt Stockholm på världskartan. Vi har en nära dialog med våra kunder för att möta dagens och morgondagens behov och anpassa vår verksamhet därefter. Vi har ett av världens mest moderna reningsverk och minimerar föroreningar och utsläpp till Östersjön. Det är också vi som ser till att dagvattnet tas om hand och att Stockholms sjöar fortsatt kan hålla hög kvalitet. Vi ligger i framkant och samverkar med andra för att hitta hållbara lösningar och klara både nuvarande och kommande generationers behov.

Prioriteringar för att nå målet:

- Arbeta aktivt med utveckling av ny teknik och innovativa lösningar
- Säkerställa rätt kompetens genom att vara en attraktiv arbetsgivare, arbeta aktivt med kompetensförsörjning, utvecklande ledarskap samt öka samarbetet med branschen, högskolor och universitet.

BOLAGSMÅL 2: Inspirerar och förenklar för stockholmarna att göra aktiva och hållbara val 2025

Genom inspiration, dialog och attraktiva tjänster gör vi det enkelt för stockholmarna att göra hållbara val. Varje stockholmare är medveten om sin vattenförbrukning och bidrar till att hushålla med dricksvattnet – och ser till att bara det som ska vara i avloppet hamnar där och att dagvatten hanteras lokalt. Det är enkelt att sortera sitt matavfall. Annat hushållsavfall kan smidigt lämnas på en plats nära hemmet. På våra återbruk får använda saker nytt liv istället för att slängas. Tillgängligheten för stadens invånare att lämna ifrån sig farligt avfall och elavfall till något av stadens insamlingssystem är hög. Vi erbjuder skräddarsydd rådgivning kring vatten- och avfallslösningar till större fastighetsägare och bostadsrättsföreningar, både vid nybyggnation och för befintliga fastigheter.

Prioriteringar för att nå målet:

- Skapa incitament till en hållbar vattenanvändning, att minimera oönskade ämnen i avloppet, samt minska mängden avfall och öka materialåtervinningen
- Ta ett helhetsansvar för kundens behov inom vatten och avfall och aktivt föreslå lösningar som är smidiga, kostnadseffektiva och bidrar till hållbara val

BOLAGSMÅL 3: Verksamheten är resurspositiv 2030

Verksamheten är resurspositiv då vi uppfyller tre kriterier; att vi har en effektiv energianvändning, är klimatpositiva samt återför material, resurser och restenergi i ett cirkulärt flöde. Restenergi tillvaratas ur vårt renade avloppsvatten, avloppsslam och insamlat matavfall. Vi använder endast förnyelsebara energikällor och bränslen och med hjälp av solceller producerar vi egen förnybar energi.

Genom att fasa ut fossila bränslen från vår verksamhet och minska utsläpp av metan- och lustgas samtidigt som vi binder och nyttiggör växthusgaser ska vi bli klimatpositiva. Då vi återför biogödsel och slam till jordbruk och tillgängliggör produkter för återbruk och återvinning, för vi in material och resurser i nya kretslopp. Genom att verka för att dessa tillgängliggörs och är attraktiva i nya produktionskedjor eller användningsområden bidrar vi till ett mer cirkulärt samhälle.

Vi tar också ansvar för kommande generationer genom att se till att hela vår leveranskedja är hållbar och ställer minst lika höga krav på oss själva som på våra leverantörer.

Prioriteringar för att nå målet:

- En fossilfri verksamhet som är klimatpositiv och energieffektiv
- Återföring av fler restprodukter till kretsloppet
- Vi gör hållbara val vid inköp av produkter och tjänster

BOLAGSMÅL 4: När nollvisionen för oplanerade leveransstörningar 2030

För att tillgodose den växande stadens behov har vi ökat takten i förnyelse och utveckling av våra ledningsnät och övriga anläggningar. Vi har en hög driftsäkerhet och trygga leveranser utan störningar för vare sig våra kunder eller för miljön. Genom aktiv dialog ser vi till att minimera kundpåverkan vid de avbrott som ändå sker. Vi har en god arbetsmiljö och en optimerad säkerhet på våra anläggningar. Genom effektiva interna arbetsprocesser kan verksamheten fokusera på leveranser till kunden. Vi anpassar löpande vår verksamhet efter ett förändrat klimat. Verksamheten fungerar smidigt med hjälp av smart teknik och kundnära lösningar.

Prioriteringar för att nå målet:

- Förvaltning och utveckling av ledningsnät och anläggningar samt förbättrade processer för trygga, driftsäkra leveranser
- Ökad systematisering av förnyelseplanering och underhåll
- Aktiv kundkommunikation vid leveransstörning
- Effektiv verksamhets- och projektstyrning med fokus på säkrade prognoser och tidplaner samt robust riskhantering
- Vi har en trygg och säker arbetsmiljö

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Aktivt delta i genomförandet av Handlingsplan för cirkulärt byggande				 Integrera kemikalieplanen i bolagets tekniska handbok SVAMA. Analys Djupare förståelse av arbetsprocessen krävs för att kunna revidera teknisk handbok. En workshop är inbokad i januari 2023 med nyckelpersoner för att se över dagens struktur och se om det finns möjligheter att effektivisera denna. Därtill behöver aktiviteten revideras för att se vilka delar av kemikalieplanen kan/ska integreras i teknisk handbok.
				 Integrera kemikalieplanen i projektverksamheten. Analys Arbetet pågår och SVOA:s uppdaterade rutin för Byggvarubedömningen (BVB) ska implementeras under januari 2023. En översyn av kemikalieplanen ska göras för att fastställa vad som kräver ytterligare arbete.
				 Lansering av upplägg för avyttring av maskiner och överblivet material från verksamheten. Analys Upplägg lanserat och information om processen finns på Aqvanet. I första hand används stadens interna tjänst Stocket och i andra hand en extern leverantör.
				 Utveckla insamling av plaströrsskrot PP och PP - plast för att detta ska användas som råvara till nya produkter Analys Under 2022 har bolaget t ex arbetat för att entreprenörer ska sortera ut och slänga plastspill från rör i rätt containers, vilket har fungerat bra. Ytterligare

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				åtgärder planeras inför kommande period.
				❗ Utveckling av befintlig yta för återvinning av schaktmassor i Älvsjö, samt mål att hitta ett ytterligare alternativ på norra sidan Analys Utvecklingen av ytor för återvinning av schaktmassor pågår för fullt och dialoger pågår kring två nya eventuellt tillkommande möjligheter. Utvecklingen och intresset både lokalt och nationellt är stort och flera studiebesök har genomförts i SVOA:s Älvsjöanläggning. Det har inte tillkommit nya ytor under 2022 men flera etableringsprocesser pågår och arbetet fortsätter under 2023.
 Aktivt delta i genomförandet av Handlingsplan för hållbar plastanvändning när den är antagen				✅ Analysera provtagning av mikroplast från Lövsta deponi och bestäm intervall för framtida mätning. Analys I det förslag till uppdaterat kontrollprogram för Lövsta deponi som tagits fram i samarbete med SWECO har mikroplast inte tagits med som en parameter att analysera vid provtagning. I den lakvattenkaraktärisering som ingick i arbetet med revideringen av kontrollprogrammet görs bedömningen att nyttan med att provta och utvärdera mikroplaster utifrån skyddsvärdet är begränsad tills dess att tillämpbara jämförelsevärden finns tillgängliga.
				✅ Analysera provtagning av mikroplast från återvinningscentraler och bestäm intervall för framtida mätning. Analys I den översyn av hanteringen av dagvattnet

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				på återvinningscentralerna som genomförts i samarbete med konsult framkommer att mikroplast är en ny parameter som saknar referensvärden att jämföra med. I samband med översynen har lämpliga provtagningspunkter övervägts liksom frekvensen för provtagning. För närvarande planeras att halten mikroplaster ska mätas vid ett tillfälle per år.
				✓ Delta i arbetet med kunskapsbank för plast, som drivs av miljöförvaltningen. Analys SVOA har under året deltagit i de webinarium och workshops som anordnats inom stadens handlingsplan för plast, samt varit tillgängliga som stöd för samordnande förvaltningar.
				⚠ Förbättrad sortering av internt plastavfall för att kunna minska mängden plast. Analys Bolaget har tillfört ytterligare sorteringsmöjligheter för att kunna sortera plaströrspill i egna fraktioner, PE och PP-rör. Plockanalys har genomförts då bolagets leverantör ej har kunnat leverera denna tjänst.
				⚠ Inventering av plastmaterial i SVOAs verksamhet Analys Inventering av plastmaterial sker samtidigt som inventering av fossila material i organisationen (se aktivitet "Följa upp planen för fossilfri verksamhet"). Utifrån inventeringen behöver plastmaterialen sorteras ut, vilket kommer att göras under 2023.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				🟢 Utreda alternativ påse HSMA. Analys Idag använder SVOA en påse av plast för optiskt sortering vilket medför nackdelar som sämre material för biogasrötning samt stort spill vid separeringen av matavfall och plast. Ett behov finns att hitta en alternativ påse som håller för den optiska sorteringen. Under första kvartalet 2023 kommer ett försök med en befintlig pappåse användas i ett utvalt område. Syftet med försöket är att utvärdera de olika alternativa påsarna för optisk sortering.
				❗ Utreda hur övrig plast kan samlas in för ökad materialåtervinning. Analys Utredningen skjuts över på 2023, då verksamheten under året behövt fokusera arbetet på att reda ut nya förutsättningar och planera utifrån det nya kommunala insamlingsansvaret för förpackningar enligt ny förordning (2022:1274) om producentansvar för förpackningar som presenterades i juni.
🏢 Arbeta för en fossilfri organisation 2030 genom att fasa ut användningen av fossil energi och öka produktionen av förnybar energi och därmed arbeta för bolagsmålet att bli en resurspositiv verksamhet 2030	🏰 🟢 Minskning av CO2e till 2023 Analys För betinget kopplat till sopsorteringsanläggningen uppfylls inte målet då tidplanen är försenad, och anläggningen är under uppförande. När det gäller betinget kopplat mot utfasningen av oljepannor, uppnås målet då de två återstående oljepannorna fasats ut under hösten. Under 2022 har CO2-utsläppen från oljepannor minskat med 13 ton CO2e.	13 013 CO2e	13 126 CO2e	❗ Fasa ut fossila bränslen i enlighet med aktiviteter i SVOAs plan för fossilbränslefri verksamhet Analys Utfasning sker enligt plan. Bolagets oljepannor är utfasade; användandet av förnyelsebara drivmedel ökar; avyttring av fossildrivna arbetsmaskiner sker där så är möjligt; elektrifiering av fordonsparken pågår där det är möjligt; vid reservkraftsanvändning och vid användandet av arbetsmaskiner pågår arbete att hitta bättre alternativ.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				✓ Arbeta aktivt för fossilfri kolkälla till Bromma. Analys Dialog förs med aktör att vara med i testgrupp av swapdeals, vilket är ett system under utveckling som tas fram likt elmarknadens elcertifikat. Ett certifikat erhålls då på ett att inköpt kolkälla är fossilfri.
				✓ Arbeta aktivt för fossilfri kolkälla till Henriksdal. Analys Dialog förs med aktör att vara med i testgrupp av swapdeals, vilket är ett system under utveckling som tas fram likt elmarknadens elcertifikat. Ett certifikat erhålls då på ett att inköpt kolkälla är fossilfri.
				▶ Diskutera Gröna hyresavtal med bolagets hyresvärdar. Analys Bolaget för en diskussion angående gröna hyresavtal med hyresvärden i Ulvsunda som troligtvis kommer till ett avslut under 1H 2023. Övriga hyresvärdar under 2023.
				✓ Följa upp planen för fossilfri verksamhet. Analys Under 2022 har indirekta utsläpp (scope 3) inventerats. Nio workshops har genomförts för att inventera vart de mest betydande posterna för indirekta utsläpp av CO2 är, och första steg till identifiering av de största fossila utsläppen. För samtliga verksamheter har en SPEND-analys gjorts på de största upphandlade avtalen, för att få en överblick över de indirekta CO2 utsläppen. Avveckling av fossildrivna fordon pågår

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				och under året har 6 biogasbilar bytts ut mot elbilar och avyttring av uttjänta arbetsmaskiner pågår kontinuerligt, där bl a bensindrivna gräsklippare och dylika maskiner bytts ut mot el.
				 Inköp av eldrivna mindre anläggningsmaskiner. Analys Förutom att handhållna maskiner kontinuerligt byts ut till eldrivna, har den första lite större anläggningsmaskinen införskaffats, en "asfaltspadda" eller jordpackningsmaskin för mindre asfalteringsarbeten. Handhållna batteridrivna elverktyg börjar nu bli tillräckligt kraftfulla, och tas in i verksamheten löpande. Utbytesambitionen fortsätter i takt med att relevanta alternativ finns på marknaden.
				 Inköp av fossilfri lätt lastbil Analys Bil levererades och togs i drift under hösten.
				 Samarbete med leverantörer för att öka hållbarheten i leverantörskedjan. Analys SVOA medverkar i ett samarbete med en leverantör för att säkerställa styrenfria flexibla foder till ledningsnätet. Ett ytterligare samarbete annan stor leverantör har påbörjats för att få fram mer hållbara produkter och göra riskbedömningar av leverantörskedjorna.
				 Samverka med förvaltningar och andra bolag inom staden för att ta fram gemensam klimatkalkyl för nybyggnationer.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				Analys Analys av Trafikverkets klimatkalkyl är genomförd kommer att testas med data från 3 projekt för att utröna om den är användbar för bolaget. SVOA har även använt en klimatberäkningsverktyg från Sydvatten, och ska under jämföra dessa klimatkalkyler för att se vilken som är mest lämpad för bolagets verksamhet.
				✔ Ta fram beslutsunderlag rörande utbyte av gasol till biogas som uppstartsbränsle i biokolsanläggningen. Analys Då anläggningen haft driftproblem efter flytten till Bromma är det viktigt att säkerställa kontinuerlig drift innan ändringar i processen görs. Först efter störningsfri drift under c:a sex månader planeras åtgärder för utbyte av gasol.
				❗ Ta fram modell för livscykelanalys för material i verksamheten. Analys Ett LCA-uppdrag med hjälp av konsult är genomfört. Där ingår genomlysning av vilka olika behov SVOA har av LCA:er, vilka typer och i vilka situationer. I uppdraget ingår även att föreslå om ett gemensamt ramverk kan tas fram för LCA:er som stöd till verksamheten. Presentation av resultatet av uppdraget sker i januari 2023.
				❗ Ta fram stöd för att ställa hållbarhetskrav i upphandling inom kategoriteamen. Analys Arbetet med kategoriteamen är försenat och därmed även riktlinjer och mallar. Idag finns

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				kravdokument för hållbarhet inom områdena transporter, energi och MEG (Miljökrav för Entreprenadens Genomförande).
				✓ Utred möjlighet till fossilfria arbetsmaskiner på återvinningscentralerna. Analys Marknaden har inventerats för att undersöka hur dieseldrivna tunga fordon kan bytas ut mot fossilfria fordon. Omställningen mot fossilfritt kommer att ta tid och bolaget räknar med att tidigast kunna kravställa fossilfria arbetsmaskiner under 2026 då nuvarande avtal löper ut och nya förfrågningsunderlag ska tas fram. Inga åtgärder eller beslut är tagna och aktiviteten fortgår löpande med sikte på 2026.
 Arbeta för ett klimatanpassat Stockholm med fokus på att prioritera åtgärderna som förebygger skyfalls- och värmerelaterade risker				✓ Aktivt medverka i för bolaget relevanta projekt som initieras via handlingsplanen för klimatanpassning och som förebygger skyfalls- och värmerelaterade risker. Analys SVOA har medverkat i pågående projekt bl a på Östermalm.
				 ✓ Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholm Vatten och Avfall AB beskriva och konkretisera samhällsviktig verksamhet vid skyfall Analys Arbetet har inletts av SLK men ännu har inte övriga parter involverats. Bolaget står redo att delta.
				

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				 Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, utbildningsnämnden, äldre- och funktionshjälpnämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB ska fortsätta att arbeta med handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor Analys Handlingsplanen är klar.
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med idrottsnämnden, kyrkogårdsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna utreda förutsättningar att spara vatten vid långvarig värme och torka Analys Omhändertas i stadens RSA.
				 Vi ska förbättra våra egenkontroller och förebyggande underhåll för att optimera reningsprocessen i våra dagvattenanläggningar. Analys Bolaget arbetar löpande med förbättringar inom uppströmsarbete dagvatten med fokus egenkontroll. Sedan årsskiftet har antalet provtagningar ökat, och genom det har fel identifierats och åtgärdats i anläggningen vilket minskat utsläpp av avloppsvatten till recipient. Parallellt sker arbete tillsammans med bolagets entreprenör för att

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				säkra upp kapacitet att utföra fler förebyggande underhållsinsatser i dagvattenanläggningarna. Detta har medfört att insatser i två olika dagvattenanläggningar kan ske samtidigt, vilket tidigare inte varit möjligt.
 Arbeta med att stärka den biologiska mångfalden i enlighet med lokala åtgärdsplanerna för en god vattenstatus och Handlingsplanen för biologisk mångfald				 Främja biologisk mångfald vid genomförande av åtgärder i de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus i den mån det är förenligt med åtgärdens huvudsakliga syfte. Analys Detta har gjorts i de investeringsförslag som tagits fram för genomförande av åtgärder i de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus.
				 Säkerställa genomförandet av aktiviteter i plan för biologisk mångfald. Analys Planen finns framtagen, och arbete pågår med planens aktiviteter.
 Bidra till att skapa förutsättningar för ökat återbruk genom en ökad frekvens av pop-up återbruk och genom att undersöka förutsättningar för olika typer av mobila återvinningscentraler, däribland flytande ÅVC, för att komplettera stadens befintliga återvinningscentraler	  Antal uthämtningar av återbruksföremål Analys Antalet utlämningar av föremål till återbruk ökar konstant med fler möjligheter för stockholmarna att ta del av det material som återbruksaktörerna av olika anledningar inte kan sälja. Utökade öppettid dagar på Popup-återbruket bidrar till utvecklingen, liksom ökade besöksantal på Återbruket i Skärholmen samt på det nyöppnade Återbruket i Rinkeby.	493 303	100 000	
	  Antal verksamhetsdagar med popup-återbruk (räknat för	120	110	 Genomföra test av vattenburen pop-up (EU-projekt sleeping assets). Analys

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	två popup-ekipage) Analys Under året har popup-återbruket haft fler verksamhetsdagar än året innan. Vissa platser har haft fler öppetdagar samtidigt som nya platser tillkommit. Årsmålet har uppfyllts.			Under maj 2022 genomfördes test med flytande pop-up återbruk inom ramen för EU-projektet ASAP, Awaken Sleeping Assests Project. Pop-upen placerades på en pråm som besökte Skeppsbron, Norr Mälarstrand och Hornsbergs strand i en rutt om sex dagar. Pråmen stannade i två dagar vid varje kaj innan den åkte vidare. Under de sex dagarna hade pråmen 2870 besökare. En enkätundersökning genomfördes där besökare fick svara på ett antal frågor om vad de lämnar, vad de annars hade gjort, hur långt de färdats och med vilket transportmedel etc. Utvärderingen visar preliminärt: - Att samla in avfall och återbruk på pråm är dyrt i jämförelse med landbaserad pop-up. - Klimatberäkningar visar att 1002 kg CO2-ekv. undveks av att besökare inte tog bilen till en stationär ÅVC. Samtidigt gav försöket upphov till utsläpp på 1274 kg CO-ekv, alltså ett nettoutsläpp på 272 kg CO-ekv. -Tjänsten var uppskattad av besökare och upplevs bidra till en ökad servicegrad. ✓ Utveckla en mini-popup för ökad service till Stockholmarna. Analys Med underlag i utredningen om framtidens tjänster har arbetet under hösten intensifierats för att ta fram en mobil återvinningscentral. Den mobila återvinningscentralen ska (i kombination med fler automatiska miljöstationer för farligt avfall) ersätta den mobila miljöstationen och kan komma åt där dagens pop-up inte kan. Den

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				mobila återvinningscentralen ska kunna ta emot återbruk, mindre mängd grovavfall samt farligt avfall och stanna på olika platser i staden (en timmes uppehållstid per stopp). Under året har bolaget genomfört en omvärldsanalys, handlett examensarbeten om mobila lösningar och varit på studiebesök för att studera Nacka Vatten och Avfalls mobila lösning. En preliminär kostnadsanalys är framtagen och möten med inköp och kommunikation har bokats/inletts. Arbetet fortsätter under 2023. Förslag till koncept är i stort sett klart. Under Q1 2023 ska konceptet behandlas inom organisationen för att få samsyn på rätt väg framåt. Förhandling med driftentreprenörer behöver ske. För 2022 klarmarkeras aktiviteten.
				✓ Öka närvaro av våra tjänster i Järva. Analys Närvaron i Järva har ökat markant i och med öppningen av Återbruket i Rinkeby. Återbruket, som har öppet sex dagar i veckan, riktar sig till alla i närområdet. Avfall och återbruksföremål kan avlämnas men det finns också möjlighet för besökare att pyssla eller att fynda återbruk. Utöver det nya återbruket har den mobila tjänsten pop-up återbruk haft fem stopp i Järva, motsvarande 15 verksamhetsdagar.
 Bidra till att uppfylla stadens mål om ett klimatsmart och hållbart Stockholm genom att arbeta enligt Stockholms stads Miljöprogram 2020-2023, Klimathandlingsplan 2020-2023 samt andra handlingsplaner kopplade till miljöprogrammet				✓ Uppföljning av att arbetssättet "Rutin säkerställa genomförande av Miljöprogrammets åtgärder" fungerar och efterlevs. Analys Bolaget har arbetat utifrån

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				rutinen under 2022.
 Bidra till expertis inom sjörestaurering, speciellt övergödning, vid genomförandet av lokala åtgärdsprogram för god vattenstatus				✓ Bidra med expertis vid sjörestaurering på uppdrag av Exploateringskontoret. Analys Bolaget har bistått med projektledning av fosforfällning i Drevviken.
 Bistå berörda nämnder och bolag med expertis i syfte att skala upp produktionen av biokol				✓ Bistå berörda nämnder och bolag med expertis i syfte att skala upp produktionen av biokol. Analys Tillsammans med bland annat trafikkontoret medverkar SVOA med kunskap och erfarenhet i arbetet att skala upp produktionen av biokol. Staden medverkar i ett internationellt samarbete, CNCA (Climate Neutral Cities Alliance), där ett flertal städer i världen kommit igång med egna biokolssatsningar. Stockholm Exergi har sedan flera år planerat för en uppskalad biokolanläggning i Stockholmsregionen, vilket SVOA står bakom då hemvisten för en biokolanläggning är mer lämplig och naturlig hos Stockholm Exergi än hos SVOA. Stockholm Exergi har dock under slutet av 2021 flaggat för att åtminstone tillfälligt bromsa planerna på en uppskalad biokolanläggning.
 Bistå stadsdelsnämnderna i sitt arbete med att minska avfallsmängder inom förskola och äldreomsorg				✓ Bedriva pilotprojekt för att minska avfallsmängder. Analys Bolaget stöttar miljöförvaltningen som tar en projektledande roll i ett projekt riktat mot förskoleverksamheten för att coacha till minskade avfallsmängder. Under året har ett motsvarande projekt genomförts riktat mot ett äldreboende. Utvärdering av genomförda pilotprojekt kommer att göras under

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				2023.
 Delta i arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram för rent vatten för att uppnå god ekologisk och kemisk status och vid genomförandet prioritera åtgärder som bidrar till stadsutveckling				✓ Föra dialog med Miljöförvaltningen kring vilka åtgärder i de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus som bidrar till stadsutveckling, samt hur detta bör beaktas vid prioritering. Analys Frågan har tagits till stadens dagvattengrupp och exploateringskontoret om någon speciell LÅP eller recipient bör prioriteras, och svaret har blivit att det inte finns några sådana önskemål.
				✓ Lämna över tre åtgärder från de lokala åtgärdsprogrammen för god vattenstatus till genomförande. Analys Åtgärderna Bäverdalen, Farstakrossen och Huddingevägen/Ågestaväg en är överlämnade.
 Där förutsättning för en exploatering förutsätter skyfallsåtgärder finansieras dessa inom exploateringsprojektet. Exploateringsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB ska gemensamt utreda gränssnitt mot dagvattenlösning samt möjliga externa finansieringskällor				✓ Utökad dialog och samarbete med exploateringskontoret redan i tidiga skeden för att ha en god uppfattning om investeringsbehov för dagvatten- och skyfallslösningar samt alternativa finansieringsmöjligheter. Analys Kompletteringar i befintlig ledstångsrutin med syfte att förtydliga samverkan mellan SVOA och exploateringskontoret rörande dagvattenlösningar kommer att hanteras under 2023. Detta utifrån genomfört arbete avseende hantering av dagvattenavtal mellan SVOA och TK. Arbete med denna aktivitet har pågått i olika former under 2022 och kommer fortgå under 2023 med reviderade/uppdaterade beskrivningar.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Fortsatt samarbeta med trafiknämnden och stadsdelsnämnderna för att klargöra ansvarsfrågan i avtal, för olika typer av dagvatten- och vattenanläggningar				✓ Fortsatt arbete i stadens dagvattengrupp med förbättringsåtgärder för genomförandet av åtgärdsnivån. Analys Bolaget har deltagit i det gemensamma arbetet, bl.a. genom erfarenhetsutbyte med andra kommuner.
 Fortsatt utreda fler platser för mottagning av trädgårdsavfall och möjligheten för mottagning av trädgårdsavfall med mobila insamlingsstationer				✓ Utreda behov och utbud av tjänster för trädgårdsavfall Analys Under året genomfördes en utredning i syfte att hitta nya platser för mottagning av trädgårdsavfall. Utredningen visade att det är svårt att hitta platser i staden som lämpar sig för trädgårdsinsamling där platsen inte redan är tagen i anspråk. Snösätra industriområde var den enda möjliga platsen. Vid årsskiftet 2022/23 ser det dock ut som att projektet i Snösätra måste läggas ned pga att trafikkontoret anser att framkomlighet och säkerhet på tillfartsvägen är bristfällig och att upprustning av vägen inte anses aktuell. Ett kvittningssystem mellan SVOA och SÖRAB tecknades i december 2022, vilket ger stockholmarna tillträde till Södergarns trädgårdsanläggning på Lidingö. Mobila lösningar för insamling av trädgårdsavfall har utretts och bedöms vara en för resursintensiv lösning för att erbjuda en service till en målgrupp som ofta har egen bil och själva kan ta sig till en ÄVC.
 Fortsätta arbetet med energieffektivisering med fokus på effektoppar, och återsrapportera till styrelsen mot plan för energieffektiviserande åtgärder	 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter (SVOA) Analys Utfallet påvisar att SVOA har en 2,7% mer effektiv	2,7 %	4 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	energianvändning än 2018, vilket även är en förbättring jämfört med 2021 (2,4%). Målet att nå en relativ energieffektivisering på 4% har försvårats, delvis på grund av drift av ny reningsteknik. Det faktum att SVOA ändå har en mer effektiv energianvändning än 2021 tyder på att energieffektiviseringsarbetet går åt rätt håll.			
	 Totalt köpt energi i stadens verksamheter Analys Denna siffra avser totalt köpt klimatkompenserad energi för SVOA (exklusive energi i bränsle till fordon). Siffran är starkt kopplad till hur staden växer, nederbörds mängd och krav på reningsteknik. Detta innebär ca 1% ökning från 2021 års mängd köpt energi.	191,74 GWh	342,1 GWh	 Ta fram energistrategi och utveckla plan för energieffektivisering. Analys Arbete med energistrategins innehåll och omfattning pågår, och arbete återstår med hur detta ska integreras med övriga hållbarhetsstrategier samt nedbrutna energiplaner per kärnprocess. Aktiviteten väntas fortsätta under 2023. SVOAs långsiktiga energieffektiviseringsplan är klar och uppdateras årligen.
 Fortsätta arbetet och prioritera uppförande av en sorteringsanläggning för avfall i Högdalen				 Förberedelse inför driftsättning av Högdalens sorteringsanläggning. Analys Förberedande arbete har pågått under året bland annat avseende behandlingsavtal, verksamhetens framtida instruktioner, rutiner och lathundar som berör arbetsmiljö och underhållsplan, framtida organisation, driftavtal, anslutningsavtal och upphandlingar.
				 Löpande status- och nulägerapportering - Högdalens sorteringsanläggning. Analys Projektet löper enligt plan och anläggningen planeras att tas i drift och överlämnas till

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				förvaltningen under Q3-2024. Arbete pågår utanför projektet gällande förberedelse inför projektets överlämnande till förvaltning; framtagande av driftavtal och underlag till upphandling av återvinning av de utsorterade fraktionerna matavfall, plast och metall.
				 Löpande ta fram handlingsplaner utifrån de risker som identifieras - Högdalens sorteringsanläggning. Analys I projektet hanteras projektrelaterade risker samt driftrelaterade risker kontinuerligt. Vissa risker är mer omfattande, framförallt gäller det delar som är kopplade till förändringar i avtalen med insamlingsentreprenörer. Risker som arbetas med är bl a instruktioner framtida underhåll, köbildning och problem vid tippning.
 Fortsätta utveckla övervakningen av slam och avloppsvatten				 Bevaka och följa fortsatt forskning om miljöeffekter av mikroplast på åkermark samt utvecklingen av slamhantering Analys Under året har ett antal seminarium hållits inom området bland annat "Mikroplaster i slam" anordnat av SLU och "Resultatdag för plastforskning" i Naturvårdsverkets regi. Beställargruppen för minskade utsläpp av läkemedelsrester, mikroplaster och andra föroreningar via avloppsreningsverk anordnade ett webinarium där Sweco presenterade en kunskapssammanställning om mikroplastutsläpp från kommunalt avloppsvatten i Sverige. Bolaget deltar även i ett pågående projekt med Rimbotvätteriet.
				 Få kontakt med fler

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				mindre byggentreprenader som avleder läns hållningsvatten i Stockholm och Huddinge. Analys De 20 största byggentreprenörerna i Stockholms- och Huddingeområdet kontaktades via mail under 2021. Efter utskicket har SVOA fått flera nya kontakter, och har en väletablerad kontakt med ett flertal större byggherrar i upptagningsområdet.
				✔ Genomföra en Industriområdesinventering i Lunda. Analys Inventeringen av verksamheter i Lunda industriområde med möjligt utsläpp av processvatten till spill- eller dagvattennätet genomfördes i oktober. Under Q1 2023 kommer resultaten från inventeringen att sammanställas i en rapport.
				✔ Genomföra en Industriområdesinventering i Västberga. Analys Inventering genomförd. En stor del av verksamheterna är bilvårdsverksamheter som har verkstad och/eller tvätt av fordon. Utöver dessa besöktes bl a målerifirmor, tryckerier, lager, tandläkare och garage. Ungefär hälften av verksamheterna med processvatten till spillvattennätet hade oljeavskiljare installerad. Jämfört med tidigare inventeringar är uppfattningen att kunskapsnivån kring oljeavskiljare och kemikaliehantering hos verksamheterna var bättre. Riktlinjer för måleriverksamheter och hur de kan rengöra målarutrustning utan att

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				förerena spillvattnet kommer arbetas fram under 2023.
				✓ Genomföra regelbundna möten i slamsamrådsgruppen i Stockholms län och slamspridningssamråd med slamentreprenörer. Analys Totalt har tre slamsamrådsmöten genomförts under året med representanter från Revaq, LRF, Naturskyddsföreningen, kommuner och VA-huvudmän, tillsynsmyndigheter i Stockholm och mälardalsregionen samt slamentreprenörer.
				✓ Minska mängden silver från färjor och hamnverksamhet. Samarbete med Stockholms Hamnar. Analys Fartygstrafiken är nu i stort sett tillbaka på precorona-nivå varför det först nu börjar bli möjligt att arbeta med denna fråga aktivt. Ett möte med Stockholms hamnar genomfördes i september för att planera uppföljning av undersökningen som utfördes 2017. Uppföljningen planeras att ske under vårvintern och bolaget kommer att bevaka genom provtagning vid Loudden för att ha extra kolla på silver in till Henriksdal.
				! Rapport om miljöfarliga organiska ämnen i hushållsspillvatten och presentation på t ex Nordiwa. Analys Då NORDIWA inte hölls 2022 utan genomförs först hösten 2023 gjordes en omprioritering för av arbetet pga resursbrist.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				Rapportsammanställning är påbörjad och görs klar under 2023.
				✓ Öka kompetensen om vatten från förorenad mark och saneringar. Analys Ökad kunskap genom rapportläsning, främst kring PFAS. Flera PFAS-ärenden har hanterats utifrån uppbyggd erfarenhet. Kompetensen kring förorenade sediment har ökat under perioden.
 Följa och utvärdera övertagandet av ansvar för insamling av returpapper				✓ Månadsvis uppföljning via statistik. Analys Statistik avseende returpappersinsamlingen samlas in månadsvis och har levererats enligt plan och avtal. Statistiken avser insamlade mängder från vår behandlingsanläggning samt från samtliga samarbetsparter inom ramen för uppdraget att samla in och återvinna returpapper.
 Förbereda införandet av matavfallsobligatoriet för privatpersoner genom förberedande kommunikationsinsatser mot de som omfattas av obligatoriet				✓ Fortsatt arbete med strategisk plan för införande av matavfallsobligatoriet. Analys Under året har arbete genomförts i enlighet med strategisk plan. Arbetet har innefattat bland annat kommunikativa insatser, webinarier, seminarier, riktade besöksinsatser, logistikhantering, entreprenörsdialog och dispenshantering. Från årsskiftet 2023 gäller obligatoriet och uppföljningen blir en del av bolagets löpande arbete.
				✓ Kommunikativt stöd till införandet av matavfallsobligatoriet Analys Det kommunikativa stödet för införandet av matavfallsobligatoriet har

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				pågått löpande under hela året vilket lett till att många kunder hört av sig för att ansluta sig till tjänsten. I slutet av året har trycket ökat markant.
				 Samarbete med Föreningen Fastighetsägarna i Stockholm gällande matavfallsobligatoriet Analys Under året har såväl fysiska som digitala föredrag om matavfallsobligatoriet genomförts för Fastighetsägarnas medlemmar. Sammanlagt har uppskattningsvis 500-600 medlemmar nåtts.
 Genomföra kommunikations- och informationsinsatser om arbetssätt för minskat matsvinn och insamling av matavfall till stadens samtliga verksamheter som tillagar eller serverar mat och måltider, med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden				 Genomföra kommunikations- och informationsinsatser om arbetssätt för minskat matsvinn samt insamling av matavfall till stadens verksamheter som tillagar eller serverar måltider. Analys SVOA har under året stöttat utbildningsförvaltningen i deras uppdrag gällande matsvinn. Bolaget har även tagit fram kommunikationsmaterial som staden kan använda i sitt interna arbete för att öka matavfallssorteringen i stadens verksamheter.
 Gå vidare med försöken i Norra Djurgårdsstaden och prova sorterande avloppssystem				 Utredda möjliga lösningar för att prova sorterande avloppssystem i Norra Djurgårdsstaden. Analys Bolaget utreder vidare möjligheten till avloppssystem i Norra Djurgårdsstaden. Projektet har skjutits fram till följd av situationen med Loudden.
 I samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
stadens verksamheter				kommunikationskoncept för ökad matavfallsinsamling i stadens verksamheter i samarbete med stadsdelsnämnderna, Stockholms Stadshus AB, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, utbildningsnämnden, socialnämnden och servicenämnden Analys Generellt material för att kommunicera matavfallssortering är framtaget, och finns i den stadsgemensamma bildbanken.
 I samverkan med kommunstyrelsen, trafikenämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden samordna nämnder och bolagsstyrelser för en tydlig och strategisk kommunikation i miljö- och klimatfrågor				✓ Samverkan med staden för tydlig strategisk miljö- och klimatkommunikation. Analys En samverkansgrupp med ett flertal representanter från olika verksamheter i staden har haft regelbundna möten under året med fokus på prioriterad miljö- och klimatkommunikation. Ett flertal uppdrag har genomförts.
 I syfte att underlätta fastighetsnära insamling inleda samarbete med exempelvis Openlab för innovativ design av sopkärl med hänsyn till stadens olika kultur- och byggnadsepoker.				✗ Ta fram och tillhandahåll enkla och nedladdningsbara ritningar över kärlskåp där det tydligt framgår vilka dimensioner och vilken utformning skåpen ska ha. Utifrån ritningar får vardera fastighetsägare avropa design. Analys En utredning har genomförts under hösten kopplat till uppdraget. Utredningen har visat att ett flertal aktörer erbjuder olika designlösningar för kärlskåp. Det finns även aktörer som erbjuder designade lösningar utifrån kundens önskemål.
 Inrätta en expertfunktion för				✓ Inrätta en expertfunktion för uppströmsarbete

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
uppströmsarbete på dricksvattensidan för att samordna arbetet med att förebygga föroreningar och störningar i våra råvattentäkter				dricksvatten. Analys Under hösten permanentades tjänsten miljöingenjör fokus vattenskydd och dricksvatten. Samtidigt har en ny miljökemist med inriktning dricksvatten och vattenskydd anställts. Uppströmsarbetet inom dricksvatten har fått en tydligare roll i bolaget då den placerats i den nya enheten Kvalitet och miljö.
 Intensifiera arbete med att öka insamlingen av matavfall hos restauranger, butiker och storhushåll för att uppnå stadens mål om matavfallsinsamling och därmed bidra till ökad biogasproduktion, bland annat genom att i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden sprida information till restauranger och näringsidkare				✓ Ökade insatser mot verksamheter som omfattas av obligatoriet. Analys Antalet nyanslutna verksamheter har ökat. Den uppsökande verksamheten har utökats mot de verksamheter som fortfarande inte sorterar ut matavfallet. Under sommaren har personalstyrkan utökats med två visstidsanställda som har arbetat riktat och uppsökande mot denna målgrupp.
 Med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämnden bedriva informationsprojekt riktad mot allmänheten i syfte att ge kunskap och verktyg för att minska mängden avfall som slängs i syfte att nå stadens mål om ett resurssmart Stockholm				✓ Kommunera hur man återvinner, återbrukar och minskar sitt avfall Analys Under 2022 har kommunikation för att uppmuntra till återvinning och återbruk publicerats i sociala kanaler i och i Hållbart Stockholm. Genom kommunikationen om popup-återbruk uppmannas allmänheten till återbruk och minskad konsumtion.
 Planera för ett nytt återbruk i Järva baserat på utvärdering av det nya återbruket i Skärholmen				✓ Utvärdera Återbruket Skärholmen och påbörja planering för återbruk i Järva. Analys Återbruket i Rinkeby invigdes i juni 2022. Återbruket Skärholmen utvärderades hösten 2021 och utvärderas i skrivande

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				stund i en andra omgång tillsammans med Återbruket i Rinkeby. Återbruken skiljer sig åt i och med att det finns tre verkstäder och mycket större lagringsmöjligheter i Skärholmen. I utvärderingen ingår enkätundersökningar som genomförs på respektive återbruk. En preliminär analys visar att Skärholmen är nästan dubbelt så dyr i drift som Rinkeby, de största faktorerna bakom detta är den höga hyran i Skärholmen samt dyrare drift (ersättning till entreprenör).
 Planera för ökad fastighetsnära insamling	  Antal verksamhetsdagar för mobila miljöstationen Analys Tjänsten har utförts enligt plan och årsmålet har därmed uppnåtts.	182	182	
				 Förberedelse för eventuellt ansvar för insamling av förpackningar. Analys Beslut om kommande insamlingsansvar kom i juni 2022 och under hösten har flertalet aktiviteter genomförts. En rapport inklusive handlingsplan har tagits fram och flera arbetsgrupper har initierats; IT, Kommunikation, ÄVS + markfrågor, Fastighetsnära insamling och samlokaliserade verksamheter samt Insamlingssystem 2027.
				 Verka för utveckling av insamlingssystemen för källsorterade fraktioner av förpackningar och tidningar/returpapper. Analys Under sommaren 2022 kom beslut att kommunerna ska ta över ansvaret för insamling av förpackningar från 1 januari 2024. Fastighetsnära insamling

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				ska (där så är möjligt) vara utbyggd senast 1 januari 2027. Bolaget har tagit fram en rapport som inkluderar en handlingsplan. Sedan 2022 har bolaget ansvar för insamling och återvinning av tidningar/returpapper och i framttagandet av nya/andra insamlingssystem kommer hänsyn tas till samtliga fraktioner.
 Prova nya metoder för att tillvarata fosfor och kväve ur slam	  Mängd fosfor som återförs till åkermark Analys Slammet som producerats under 2022 har innehållit ca 650 ton fosfor. C:a 50 ton har hanterats på annat sätt än som gödning på åkermark då slammet hanterats som avvikande produkt eller använts på annat sätt på grund av entreprenörens övriga avtal.	600 ton	600 ton	 Utredda/bevaka forskning kring alternativ för slamhantering samt näringsåtervinning. Analys Aktiviteten innebär att följa forskning och utveckling i arbetet med näringsutvinning ur slam samt att följa diskussioner kring ny lagstiftning där avsättning av slam eller näringsprodukter utvunna ur slam regleras. Under året har bolaget deltagit på konferenser och i Svenska näringsplattformens möten (RISE och IVL).
 Samla och tillgängliggöra information om stadens avfallshantering för att underlätta för medborgarna att hitta rätt avfallslösningar och minska nedskräpning				 Löpande kommunikation om SVOA:s tjänster och hur dessa kan underlätta för stockholmaren att leva hållbart. Analys Kommunikation om SVOA:s tjänster och tips på hur man ska kunna leva mer hållbart kommuniceras löpande i bolagets kommunikationskanaler.
 Sköta/förvalta skog och mark som bolaget äger för att skydda vattentäkterna, stärka den biologiska mångfalden, utgöra en naturlig kolsänka och gynna rekreativsvärden				 Beslutsunderlag för en Skogsstrategi tas fram som omfattar bl a brandrisk i skogen som resulterar i påverkan på reservvattentäkten. Analys Bolaget arbetar för att ta fram en Skogsstrategi som harmoniserar med Länsstyrelsens krav.
				 Byte av spång samt uppmärkning av naturstig,

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				för att bidra till friluftslivet. Analys Spången är klar och den naturstigen är uppmärkt och finns digitalt i appen Naturkartan.
				✓ Underhålla och förvalta vidtagna åtgärder för att bidra till biologisk mångfald (sandhögar för solitärbin, planterade buskar, ängsblommor mm). Analys De anläggningar som sedan tidigare finns vid Bornsjön har under året underhållits och förvaltats enligt plan. Det har även tillkommit ca 900 meter nyanlagd lähäck utmed del av Sturehofs dikessystem.
 Stärka resiliensen i Stockholms ordinarie dricksvattenförsörjning, samt för vattenförsörjning vid nödsituationer	  Praktisk uthållig produktionskapacitet i m3/h Analys Kapaciteten kvarstår enligt plan. Under 2023 kommer ett kapacitetstest att genomföras i och med att kolfilter tas i drift på Lovö. Detta kommer att öka kapaciteten då dessa avlastar långsamfiltren.	19 800	19 800	
	  Rent och hälsosamt dricksvatten enligt SLVFS 2001:30, § 7. (Uppfyllda gränsvärden) Analys Samtliga dricksvattenprov enligt ordinarie provtagningsschema bedöms tjänligt, helt utan anmärkning. Två ordinarie dricksvattenprover (Råcksta och Hagsätra) har skapat omprovtagning, alla omprover var tjänliga.	3	3	
				✓ Beslut om placering av det framtida vattenverket. Analys Utredningsarbetet inom SFV har lett fram till rekommendationen att

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				placera det nya vattenverket vid Lovö. Styrelsen fattade i mars beslut om att det fortsatta, fördjupade utredningsarbetet inom programmet ska ta sin utgångspunkt i den placeringen, och att andra alternativ i nuläget inte utreds vidare.
				✓ Genomför övning i nödvattenförsörjning. Analys Krisövning Nödvattenförsörjning genomfördes 2022-12-08. Operativ krisledning övades i 2 omgångar under dagen.
 Stödja trafiknämnden i det stadsövergripande arbetet med skadedjursbekämpning				✓ Etablera kontaktaktyta med TK för att erbjuda bolagets stöd i skadedjursbekämpning. Analys Aktiviteten klar. Bolaget har upprättat kontaktvägar med den ansvarige för skadedjur inom Trafikkontoret.
				✓ SVOA stöttar trafiknämnden med skadedjursbekämpning när så efterfrågas. Analys Aktiviteten klar. Bolaget har upprättat kontaktvägar med den ansvarige för skadedjur inom trafikkontoret.
 Stötta stadsdelsnämnderna och trafiknämnden i arbetet med att tillgängliggöra permanenta punkter för gratis dricksvatten i den offentliga miljön och samtidigt främja stadens olika verksamheters möjligheter till att erbjuda dricksvatten i anslutning till stadens lokaler- till exempel vid stadens idrottsanläggningar				✓ Stödja stadens verksamheter att tillgängliggöra dricksvatten. Analys Det finns inarbetade rutiner som en del i SVOA:s ordinarie verksamhet. Staden har en utpekad kontaktperson för samordning, där ärenden flaggas för snabbare hantering. Rutinen kommunicerades till staden i början på året.
 Ta fram en plan för etablering av	 EI- och värmeproduktion baserad på solenergi	0 MWh	20 MWh	✓ Ta fram plan för solceller inom SVOA. Analys

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
solcellsanläggningar i den egna verksamheten för att nå stadens mål om fördubblad solel till 2023	Analys Det finns ingen utfallssiffra att presentera ännu. Installationer av markförlagda solcellsanläggningar på två befintliga tryckstegringsstationer på ledningsnätet planeras att installeras under 2023 (20 + 22 MWh). En befintlig solcellsanläggning som varit nedtagen kommer att sättas upp på Lovö under 2023 (41 MWh).			Solcellsplanen är klar, och arbetet integreras med SVOA:s långsiktiga energieffektiviseringsplan.
 Tillsammans med andra myndigheter utveckla och intensifiera arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin				✓ Bolaget ser över sin närvaro i stadsbyggnadsprocessen med avseende på dagvatten i syfte att bättre styra utvecklingen av den egna anläggningen inklusive TK:s installationer. Analys Forum med berörda parter har inrättats där frågorna har setts över och fortsättningsvis kommer att hanteras.
 Tillsammans med de byggande bolagen, miljö- och hälskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och arbetsmarknadsnämnden utreda möjligheten för staden att inrätta en återbrukscentral för byggmaterial				❗ Slutföra utredning enligt direktiv i handlingsplan för cirkulärt byggande. Analys Underlagsrapporter från konsulter har slutlevererats. Redovisning till bolagsstyrelsen sköts fram till början av 2023 för att möjliggöra att ta hänsyn till insatser från regionledningskontoret och Länsstyrelsen för att stödja utvecklingen av en regional marknad för återbruk av byggmaterial.
 Tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta genomföra kommunikationsinsatser för att minska nedskräpningen och främja trivseln och tryggheten.				✓ Kommunikationsinsatser för minskad nedskräpning i staden. Analys Genom Hållbart Stockholm och inlägg i sociala kanaler informerar vi bland annat om avfallshantering och dagvatten, där budskap om minskad nedskräpning

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				ingår. Under december informerades om vart stockholmaren ska lämna sin julgran för att undvika nedskräpning.
 Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra informationskampanj för att minska föroreningar och synliggöra stadens dagvattenhantering				✓ Genomföra oljeavskiljarutbildning på plats för Miljöförvaltningar, VA-kontor m.fl. Analys Utbildning genomfördes i oktober och utvärderingar från deltagare kommer inom kort att analyseras för att synpunkter skall kunna tas med vid planering av en liknande aktivitet nästa år.
 Tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram ett program för undersökningar av särskilt utvalda ämnen i dricksvatten				🎯 Följa framtaget program för undersökningar av särskilt utvalda ämnen i dricksvatten. Analys Två stora screeningpaket (analyser) har utförts under 2022 m a p miljöföroreningar och läkemedelsrester. Under året har även analyser på PFAS genomförts på rå- och dricksvatten för att undersöka halter och årstidsvariationer som kan påverka halterna i Mälaren och i vårt dricksvatten. Resultaten indikerar på väldigt låga halter (normala bakgrundshalter i Mälaren) av frekventa använda läkemedel samt PFAS-ämnen. Rapport har skickats över till miljöförvaltningen.
 Tillsammans med stadsdelarna och fastighetsnämnden utreda möjligheten att etablera tillfälliga stationära pop-up återbruk i tomställda lokaler eller annan lämplig plats				✓ Utforska möjlighet att etablera tillfälliga stationära pop-up återbruk i nyckelfärdiga, kostnadseffektiva och kundnära lokaler. Analys I juni öppnade det nya återbruket i Rinkeby i en nyckelfärdig och kundnära lokal med en mycket lägre hyra än tidigare återbruk. Utvärdering av Återbruket Rinkeby i jämförelse med konceptet i Skärholmen

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				pågår. Utvärderingen möjliggör jämförelser mellan de olika återbrukskoncepten som ett led i att utvärdera konceptet med stationära återbruk i jämförelse med mobila lösningar.
 Underlätta möjligheten för ökad textilinsamling				 Utred och planera för nya krav om separat insamling av textil 2025. Analys Lagstiftaren har ännu inte inkommit med vidare direktiv angående insamlingsansvaret och ev producentansvar för textilier. Förhoppningen är att tydliga direktiv ska komma under 2023. Naturvårdsverket och Avfall Sverige bevakar frågan. Som ett led i utvecklingen av textilinsamling och den kommande förändringen kring lagstiftning och insamling deltar SVOA i olika workshops och nätverk för att vara uppdaterade om det senaste inom området. Bolaget är bland annat med som part i en ansökan som gjorts av VTI kallad "ATTIRE" (Enhancing the textile recycling supply chain in the Nordic region) som söker pengar ur EU utlysningen LIFE. Projektet syftar till att addera viktig kunskap för att utöka insamling och återvinning av textilier inom Norden. Projektstart 2023 om det blir beviljat. Miljöförvaltningen tittar närmare på hur man med olika medborgarinitiativ kan driva på den hållbara omställningen och här är textil ett av fokusområdena. SVOA bidrar med textilkompetens i projektet.
 Utredda möjligheten för incitament för fastighetsnära dagvattenhantering vid privat fastighet				 Utredda möjligheterna att skapa incitament för eller ställa krav på lokalt omhändertagande av dagvatten för eventuellt införande i bolagets ABVA med utgångspunkt från Svenskt Vattens

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				rekommendationer. Analys Aktiviteten har ännu inte kunnat genomföras pga brist på personella resurser.
 Utreda möjligheten till ökat återbruk genom att initiera ett nytt samarbete mellan återbruken och stadens olika medborgarinitiativ som exempelvis stödjer nyanlända och andra stockholmare i behov av stöd				✓ Utreda möjlighet till samarbete mellan återbruksverksamhet och stadens medborgarinitiativ för stockholmare i behov av stöd Analys Under året har samarbete med staden etablerats i och med öppnandet av återbruket i Rinkeby. Lundaverkstaden (en arbetsmarknadsinsats som erbjuder arbetsförberedande och yrkesinriktade insatser för invånare som har arbetsrelaterad problematik) har anlitats ett flertal gånger för att återbruka/renovera möbler till återbruksverksamheten. Bolaget fortsätter att utforska nya samarbeten med Lundaverkstaden. I återbruket Skärholmen samarbetar SVOA med Cykelfrämjandet t ex genom workshops för reparation av cyklar.
 Utveckla tydlig kommunikation i klimat- och miljöarbetet som skapar ett engagemang och därmed stärker målpuppfyllelsen och stadens varumärke				✓ Genomföra årliga kampanjer kring vad som inte ska tillföras avloppet. Analys En kampanj genomfördes i november med fokus på att inte våtservetter och fett ska tillföras i avloppet.
				⚠ Kommunicera bolagets hållbarhetsarbete på svoa.se och Aqvanet. Analys Ett förslag för bolagets hållbarhetsinformation är framtaget. Informationen lanseras på SVOA:s externa webb i början av 2023.
				🎯 Kommunikationsinsats

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				om hur man tvättar utan att tillföra mikroplaster. Analys Information om hållbar tvätt har gått ut i Hållbart Stockholm och i sociala kanaler.
				✔ Sprida nya kadmiumbroschyren till konsthandlare, konstskolor och ateljéer. Analys Under året har flertalet kontakter tagits med konsthandlare, konstskolor och ateljéer. Generellt mycket positivt att kadmiuminnehållande olje-/akrylfärger inte används. Kontakt har skett såväl genom e-post, telefonsamtal och erbjudanden om att skicka foldern i pappersversion till de som önskar.
				✔ Ta fram en kommunikationsplan för minskad plastanvändning i hushåll Analys En arbetsgrupp med representanter från olika förvaltningar och bolag har under ledning av miljöförvaltningen tagit fram en kommunikationsplan.
 Utvärdera och klimatberäkna sin återbruksverksamhet				❗ Ta fram metod för att utvärdera och klimatberäkna återbruksverksamheten. Analys Kartläggningen av flöden hos återbruksaktörer är genomförd och avsättningsvärden för de olika återbruksflödena utvärderas. Val av beräkningsmetod för uppskattning av det totala utsläppet i CO₂-ekvivalenter i samarbete med hållbarhetsenheten pågår. Arbetet med rapporten och beräkningarna pågår.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Utöka samarbetet med stadsdelsnämnderna kring information och återvinning, särskilt i yttre stadsområden, samt i samarbete med Förpacknings- och Tidningsindustrierna vid återvinningsstationer informera om stadens avfallssystem i syfte att nå en ren och trygg stad				✓ Identifiera prioriterade yttre stadsområden samt ta fram koncept tillsammans med FTI. Analys Identifierat yttre stadsområde är Järva. Aktiviteter genomförda avseende kommunikation, återbruk och återvinning. Efter beslut under året att kommunerna ska ta över ansvaret för insamlingen av förpackningar, kommer FTI:s roll att väsentligt ändras framöver.
				✓ Utveckla utredningsenhetens linjärbete kring tidiga skeden. Analys Löpande arbete. Avfallsutredningar rekommenderas systematiskt för program samt vissa detaljplaner. Avfallsfrågor integreras i nya planer i remissgruppen inom VA. Gemensamt forum med trafik- och exploateringskontoret. Erfarenhetsutbyte med Göteborg och Malmö kring tidiga skeden.
				✓ Vidareutveckla samarbetet med producenternas företrädare så att planerade insamlingssystem fungerar så bra som möjligt i staden. Analys SVOA har under året haft kontinuerliga möten och god dialog med producenternas företrädare.
 Vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 6 Rent vatten och sanitet				✓ Vara drivande i stadens arbete med Agenda 2030:s mål 6 Rent vatten och sanitet, enligt upplägg från stadsledningskontoret Analys Arbetet pågår löpande. En analys med förslag på vidare arbete är framtiden.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				Fortsatt samverkan med miljöförvaltningen som arbetar med Mål 14 Hav och marina resurser, där vi nu tar fram en gemensam presentation om våra två mål. Under året har ett internt arbete genomförts där hållbarhetsfunktionen stöttar genom att t ex ta fram en sammanställning över bidrag som kan vara möjliga att söka för LÅP-åtgärder.
 Verka för att minska stölderna från återvinningscentraler, bl.a. genom att utreda möjligheten för fler slutna återvinningskärn för att förhindra att föremål olovligt tas med				 Genomföra investeringsprojekt för ny kamerabevakning ÅVC. Analys Etablering av nytt kamerasystem har påbörjats på Lövsta återvinningscentral. Planen är att samtliga återvinningscentraler med kamerabevakning ska få nytt system. Arbetet är dock försenat pga att upphandlat avtal inte gällde SVOA, och att bolaget därför behöver utföra en egen upphandling.
 Verka för ökad produktion av biogas	  Andel matavfall till biologisk behandling Analys Den insamlade mängden matavfall har ökat i jämförelse med år 2021. Under 2021 samlades 25 806 ton matavfall in och under 2022 har mängden ökat till 29 546 ton vilket motsvarar en ökning om ca 14 procent. Periodens utfall är en följd av den gamla mätmetoden, baserad på Naturvårdsverkets modell från 2012. Mätmetoden för mängden tillgängligt matavfall har setts över under 2022 och indikatorn har justeras inför 2023 för att ge en mer korrekt utfallsredovisning. Den uppdaterade indikatorn följer Naturvårdsverkets senaste modell för beräkning av matavfall.	30,78 %	65 %	
	  Biogasproduktion	1 609 700	18 600 000	 Ta hand om

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	vid reningsverken (Nkbn) Analys Förhoppningen var att gasproduktionen skulle öka som en effekt av att pandemirestriktionerna togs bort. Istället för den prognostiserade ökningen i produktion, så minskade den något jämfört med 2021. Matningen av rötkamrarna med glycerol (EOM) är en viktig faktor för hur stor gasproduktionen blir. Även om matningen ökade lite jämfört med 2021, så är den bara en bråkdel av matningen innan pandemin. Det här beror främst på att gaskunden som köper in materialet inte är lika intresserade av att använda glycerol, mycket på grund av höga priser. Rötkamrarna hade en hel del driftproblem under våren och försommaren. Det begränsade ytterligare matningen av glycerol. Dessutom ser gasproduktionen från slammet från avloppsreningsprocessen ut att sjunka för tredje året i rad efter att ha varit som högst år 2019, innan pandemin.			utredningsresultat från "Biogasutredningen". Analys Rapport färdigställd under året och utredningsresultatet beaktat. ❗ Utvärdera enzymtillsats för att boosta gasproduktionen Analys Efter initiala förseningar i leverans av enzym till Henriksdal startades försöken upp under hösten. Första försöket fick tyvärr avbrytas efter en vecka då rötkammare 1 och 2 läckte. Testplanen förändrades och i skrivande stund pågår försök med att dosera enzym till samtliga tillgängliga rötkammare. Försöket kommer att fortsätta under våren 2023 för att sedan utvärderas.
 Öka informationsinsatserna om den mobila miljöstationen och frekvensen av densamma				✓ Informationsinsatser om den mobila miljöstationen. Analys Under 2022 har informationsinsatserna för den mobila miljöstationen utökats. Turlistan går ut till alla Stockholmare genom Hållbart Stockholm och en ny animerad film annonseras för närboende i sociala kanaler inför varje besök.
 Öka insatserna för att minska läckage av lustgas och metangas vid bolagets egna anläggningar				❗ Optimering av rejektvattenreningen med avseende på lustgasbildning på Bromma Analys Försening av installation av gasemissionsmätare på

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				Bromma gör att denna optimering är försenad, och kommer genomföras under nästa år.
	 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system Analys För bolaget kan generellt sägas att vi än så länge inte uppfyller kraven på användning av Byggvarubedömningen. Nya rutiner för registrering och mätning av utfall har tagits fram under 2022 och implementerades i slutet av året. Kommer att ge resultat först under 2023 och framåt.	6 %	100 %	 Säkerställa att BVB används för alla bygg- och anläggningsprojekt samt renoveringar inom SVOA. Analys Arbetet pågår och SVOA:s uppdaterade rutin för Byggvarubedömningen (BVB) ska implementeras i investeringsverksamheten under januari 2023. Nästa steg är att se över arbetet inom ledningsnät.
	 Andel farligt avfall i soppåsen Analys Plockanalys genomfördes i slutet av 2022, men resultat är ännu ej tillgängligt varför värdet från 2020 används.	0,1 %	0,1 %	
	 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling Analys Bedömningen om ett hämtställe har möjlighet till matavfallssortering görs utifrån vilket insamlingssystem som används för restavfallet. Arbeta pågår för att öka anslutningsgraden.	59 %	90 %	
	 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling () Analys Bedömningen om ett hämtställe har möjlighet till matavfallssortering görs utifrån vilket insamlingssystem som	59 %	90 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	används för restavfallet. Arbete pågår för att öka anslutningsgraden.			
	  Andel materialåtervinning för avfall som tas emot Analys Målet för materialåtervinning har uppnåtts under 2022. Då decembers värden ännu inte är redovisade, rapporteras ackumulerat utfall för november.	37 %	35 %	
	  Andel reklamationer vid avfallshämtning % Analys Målvärdet för året kommer att uppnås med god marginal. Vid beaktande av årets utfall ska beaktas att två entreprenörsskiften genomförts (april och oktober) där totalt fyra områden fått ny samarbetspart.	0,18	0,3 %	
	  Andel återbruk för material som tas emot i insamlingssystem Analys Målet 3,5% nås inte under 2022. Anledningen till detta är, som tidigare år, fokus på kvalitet på det material som sorteras som återbruk istället för på kvantitet. Det beror även på en minskning med 5% på mängd insamlad textil. Minskningen sker generellt på alla anläggningar, troligen som en följd av ökade möjligheter för kommuninvånarna att själva byta, sälja eller lämna in till olika butiker vilket gör att textil tar andra vägar än till återvinningscentralerna. Insamling av möbler till återbruk sker på alla återvinningscentraler och där ses en ökning med ca 35 %. Generellt ökar kvaliteten på det insamlade materialet och de mottagande aktörerna är väldigt nöjda med samarbetet med SVOA.	2,5 %	3,5 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	  Antal av 14 utvalda ämnen som uppvisar sjunkande eller oförändrade halter i slam Analys Preliminärt resultat visar att de utvalda ämnen uppvisar sjunkande eller oförändrade halter i slam, slutligt resultat redovisas när alla analysresultat är validerade under februari 2023.	14 st	14 st	
	  Plast till energiåtervinning Analys Plockanalyser genomförs vartannat år. Senaste plockanalysen genomfördes i slutet av 2022, men resultat är ännu ej tillgängligt varför värdet från 2020 används. Sorteringsanläggningen i Högdalen som tas i drift i slutet av 2024 kommer att sortera ut plast innan avfallet lämnas till energiåtervinning. Innan den är i drift väntas målet inte uppnås eftersom plockanalyserna visar att plast fortsatt läggs i restavfallet. Trenden går dock i rätt riktning; antal kg plast/invånare och år minskar.	30 kg/inv och år	17 kg/inv och år	
	  Uppnådda reningsresultat för avloppsvattenreningen (skala 1-3, där 3 betyder att målet är uppfyllt) Analys Anläggningarna Henriksdal och Bromma uppfyller reningsmålet för året avseende kväve, fosfor och BOD.	6	6	
				  Idrottsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB utreda möjligheten för att förenkla skrotning av båtar Analys

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				Denna utredning är klar och ett pm levereras i ILS av idrottsförvaltningen.
				 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska med stöd av kommunstyrelsen, Stockholm Vatten och Avfall AB och arbetsmarknadsnämnden utreda förutsättningarna och organisationen för uppbyggnaden av ett centrum för cirkularitet inom Stockholms stad Analys Utredningen är färdigställd och ett cirkulärt centrum ska sättas upp under 2023.
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram mått och mätmetoder för mängden matavfall i stadens verksamheter i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden Analys Bolaget har i dagsläget utvecklade former för uppföljning av insamlade mängder matavfall samt hur kundutvecklingen fortskrider. Varje kärl är via en ID-märkning kopplad mot respektive tjänst. Vid tömning registreras vikt för tjänst och behållare. Arbete avseende hur informationen ska presenteras till stadens verksamheter har påbörjats. Ett första möte tillsammans med SLK har hållits under slutet av 2022. Direktivet har ersatts med ny formulering för 2023.
				 Stockholm Vatten och Avfall AB ska samarbeta med stadsdelsnämnderna för att genomföra en informationskampanj med syfte att öka återvinning

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				och avfallssortering Analys I samarbete med stadsdelarna har bolaget tagit fram och distribuerat ett flerspråkigt nyhetsbrev Hållbart Stockholm med information om återvinning och en hållbar avfallssortering.

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden



Stockholm Vatten och Avfall arbetar för en ökad helhetssyn och breddad kompetens inom sina ansvarsområden. Bolaget planerar för att öka förnyelsetakten på VA-ledningsnätet och ett flertal initiativ för kapacitetshöjande åtgärder och underhåll på verk och ledningsnät pågår. Även inom avfallsområdet planeras stora investeringar, såsom sorteringsanläggningen i Högdalen. Som en följd av de stora kapacitets- och miljöinvesteringarna i verksamheten kommer Stockholms taxor att öka under kommande år.

För att få en gemensam kundsyn och ett genomtänkt kundbemötande i en sammanhållen organisation för vatten, avlopp och avfall är ett flertal initiativ i gång. Ett löpande arbete pågår för att tillgodose behoven hos våra olika kundgrupper och för att utveckla lösningar som gör det enklare för kunder att uträtta sina ärenden genom självbetjäningssystem. Arbetet med att införa en plattform för digital tillgänglighet och ytterligare förenkling för kommunikation och service för kunder och entreprenörer fortsätter.

Bolaget arbetar med flera initiativ för utveckling av socialt och miljömässigt kravställande samt uppföljning och affärsmässighet vid upphandlingar.

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser



För att verka för kostnadsmedvetenhet och god ekonomisk hushållning fortsätter bolaget sitt arbete med vidareutveckling av analysverktyg, avvikelshantering, prognossäkerhet, budgetföljsamhet och investeringsstyrning.

Stockholm Vatten och Avfalls verksamhet präglas av stadens tillväxt och stort hållbarhetsfokus. Att tillgodose den funktionalitet som behövs vid stadens expansion, inom hållbarhetsområdet och samtidigt tillhandahålla förväntad medborgarservice är resurskrävande. Genom god kostnadsmedvetenhet och verksamhetsstyrning strävar bolaget ständigt efter att ha hålla indirekta och administrativa kostnader nere, och att hålla andelen inom årsmålet. Samtidigt har verksamheten ett stort fokus på att förbättra arbetssätt och verktyg för att bidra till ökad effektivitet i resursutnyttjandet, inte minst genom digitaliseringsprojekt.

Behov av extern kompetens analyseras och planeras, och verksamheten tar aktiva beslut inför avrop av extern personal. Kostnaderna skall inrymmas i budget och prognos och följs kontinuerligt upp och utvärderas. För att ha en flexibilitet i ex inom projektverksamheten samt för resurssättning vid svårplanerade exploateringsprojekt där bolaget inte kan styra över planeringen, är det nödvändigt att kunna anlita extern kompetens. Genom ett strukturerat arbete för planerat underhåll och relevanta ramavtal för konsultuppdrag kan dock kostnaderna hållas nere.

Se även bolagsmål 1 under avsnitt 2.5.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Hålla budget, vilket är en förutsättning för en fungerande ekonomistyrning och därmed god ekonomisk hushållning.	Andel administrations- och indirekta kostnader Analys	10,8 %	12 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
Budgetföljsamhet mäter hur väl den ekonomiska styrningen fungerar mot givna förutsättningar i budgeten	Akkumulerat utfall är 1.2 procentenheter bättre än årsmålet. Bolaget har gjort medvetna kostnadsbesparingar för att minska tappet mot budget, och sedan prognos 2 har ytterligare besparingar om 0.7 procentenheter inarbetats.			
	  Resultat efter finansnetto(mnkr) Analys Se kommentarer under den ekonomiska analysen.	-85	-50	
 Långsiktigt verka för att minska driftkostnader i syfte att minska behovet av taxehöjning				 Drift och underhåll kontra investeringar - tydliggöra och kommunicera skillnader i definition och effekter av de olika valen. Analys Aktiviteten är påbörjad och inkluderas i ett samarbetsprojekt för att samla, utveckla och tydliggöra flera ekonomiska definitioner såsom drift/underhåll samt investering etc. Projektet påverkades av omprioriteringar, och kommer att fortsätta under 2023.
				 Kartläggning av bolagets pumpar och pumpstationer. Analys Kartläggning pågår, och planeras vara klart i slutet av 2023. För att minska pumparnas energianvändning listas de pumpar som inte går optimalt. Nästa steg är att ta in en pumpkonsult för att hitta åtgärder för optimering av pumpdrift och ge förslag till energieffektivisering.
				 Översyn av avskrivningstider för bolagets anläggningar och dess komponenter Analys

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
				Nya avskrivningstider identifierade och säkrade för ledningsnät och immateriella tillgångar, och har införts i bokslut 2022. Bolagets översyn av avskrivningstider fortsätter för övriga anläggningsgrupper och komponenter.
 Stärka bolagets ekonomiska hållbarhet genom ökad precision i kostnadsbedömningar och kostnadskontroll i bolagets projekt	  Avvikelse investeringsbudget, % Analys Investeringsnivån för året är 550 mnkr lägre än årsmålet, vilket motsvarar en avvikelse på 12,4 %. Jämfört med prognos 2 år avviken 7 %. Vidare kommentarer återfinns i den ekonomiska analysen.	-12,36 %	4 450 mnkr	

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Under året har bolaget arbetat på bred front med utveckling och förbättring kopplat till projekt- och investeringsstyrning. I april 2022 lanserades bolagets nya projektstyrningshandbok och ett bolagsövergripande beredningsstöd för investeringsärenden som ska gå upp för beslut i olika instanser i syfte att övergripande granska och bidra till ökad kvalitet i underlagen har tagits fram. En grundutbildning i projektekonomi, inköpsregler och rutiner är framtagna och kommer att genomföras under februari 2023.

Under året har ett arbete pågått för att förbättra och utveckla kalkylarbetet på ett enhetligt sätt för investeringsprojekt, vilket kommer att bidra till förbättring av bolagets ekonomi- och projektstyrning. Process för beräkning av risker i kalkyler håller på att tas fram, och en första version kommer att testas i ett antal förnyelseplansprojekt under T1 2023. Därefter ska kalkylmodellen anpassas till andra typer av investeringsprojekt. En databas för utförda projekt ska byggas under 2023 för att kunna ta fram kvalitetssäkrade schablonvärden.

I slutet av året utarbetades en första version av ett enhetligt rapportpaket som i första hand är avsett för att användas av enhetscheferna på Investeringsavdelningen för att ge gott stöd för uppföljning, analys och styrning av respektive portfölj. En första version har publicerats på remiss för en av investeringsenheterna i december 2022 och efter återkoppling i början av 2023 kan justerad version lanseras för övriga enheter.

Ett projekt för att införskaffa ett nytt projektverktyg för att bland annat ersätta bolagets nuvarande egenutvecklade system har pågått under 2022. En kartläggning och nulägesanalys har utförts som del av en förstudie. Förutom att bidra med stöd och styrning i arbetsuppgifterna för projektledare och projektteam är möjligheter till uppföljning, analys och rapportering på olika nivåer och ledder högt prioriterat. Förstudien beräknas klar i februari 2023, då beslut fattas om ett eventuellt införandeprojekt.

För att säkra en effektiv verksamhet pågår ett kontinuerligt arbete med att upprätthålla och förbättra bolagets arbetssätt. En systematik för regelbunden verifiering av processer och information i bolagets processororienterade verksamhetssystem (Kompassen) har tagits fram och implementeras under 2022. Detta kommer att innebära att bolagets modell för att jobba med ständiga förbättringar i sina processer blir enhetligt och samordnat, vilket kommer att utgöra en del av bolagets implementering av stadens kvalitetsprogram.

Den fortsatta utvecklingen av digitala lösningar och verktyg för självbetjäning bidrar tillsammans med VA- och avfallsverksamhetens gemensamma kund- och debiteringssystem (BFUS) till intern effektivitet och tillgänglighet för våra kunder och entreprenörer.

Bolaget arbetar med flera initiativ för utveckling av socialt och miljömässigt kravställande samt uppföljning och affärsmässighet vid upphandlingar. Stockholm Vatten och Avfall deltar som pilot vid implementering av stadens nya system för upphandling och avtal.

Se även bolagsmål 1, 2 och 4 under avsnitt 2.5 samt kommentarer under avsnitt 3.1.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
 Delta i arbetet med Digital Demo Stockholm inom sitt verksamhetsområde i syfte att genom digital teknik möta samhällsutmaningar som staden står inför				 Delta i projektet "Hur säkrar och kontrollerar vi kvaliteten på vår viktigaste naturtillgång: rent vatten?" Analys Bolaget har utfört screening av läkemedelsrester och pesticider samt PFAS och har stämt av med miljöförvaltningen. Uppströmsarbetet har stärkts med en miljöingenjör och två externa projekt med sökta medel för att driva projekt inom PFAS-området har startats i samarbete med andra VA-bolag och forskare. PFAS-analyser sker månadsvis sedan en tid tillbaka, och utökade analyser utförs för att säkerställa att kraven i SLVFS nya föreskrifter som träder i kraft 2023 uppfylls.
				 Koppla upp utsatta flödesmätare i Blackeberg mot MindSphere. Analys En mätare är uppkopplad. Övriga har ej kunnat kopplas upp pga komponentbrist. De kommer att kopplas upp så snart komponenter finns.
 Delta i stadens digitaliseringsarbete och i samverkansavtalet med KTH samt samverka med andra forskningsinstitutioner				 Medverka i aktiviteter anordnade av KTH Vattencentrum Analys SVOA har under året medverkat i de insatser som KTH Vattencentrum arrangerar, och SVOA:s VD ingår i styrelsen. KTH Centrumföreståndare för KTH Vattencentrum deltog under hösten på FoU-samordningsgruppens workshop/planeringsdag, och presenterade verksamheten och pågående projekt.
 Fortsätta att utreda olika möjligheter för att styra vattenförbrukningen				 Kommunikationskoncept för Hållbar vattenanvändning Analys

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
mot en mer resurssnål användning				Det nationella kommunikationskonceptet för Hållbar vattenanvändning har fortsatt att engagera branschen. Information om hur man kan använda sitt vatten mera hållbart kommuniceras löpande i bolagets olika kommunikationskanaler.
 Slutföra utredning om övertagande av befintliga sopsugsanläggningar på stadens mark				 Slutföra utredning om övertagande av befintliga sopsugsanläggningar på stadens mark. Analys En utredning som belyser förutsättningarna för att ta över befintliga stationära sopsugsanläggningar ur tekniskt, ekonomiskt och juridiskt perspektiv har genomförts. Rapporten har använts internt i olika forum och beslutsprocesser under hösten. Den kommer dock att kompletteras och beräknas vara klar under första kvartalet 2023.
 Säkerställa att stadens inköp är kostnadseffektiva och konkurrensneutrala med rätt kvalitet utifrån verksamhetens behov				 Implementera stadens program och handlingsplaner för hållbarhet i inköpsarbetet. Analys Aktiviteten är genomförd, och arbetet kommer fortgå löpande och säkerligen även utvecklas över tid. Tydlig struktur för hållbarhetsarbetet finns i och med kategoristyrningen samt riktlinjer för inköp som gäller från och med 2023-01-01.
				 Samarbete med Stocket kring inredning av möbler på Ulvsundakontoret. Analys Pågående rutin för återbruk av bolagets eventuella avyttrande eller egna behov.
 Tillsammans med Stockholm Exergi och miljö-				 Samverkan med Sthlm Exergi och miljöförvaltningen

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
och hälsoskyddsnämnden fortsatt utreda potential för energiåtervinning från spillvärme i avloppsrör				avseende energiåtervinning från spillvärme i avlopp. Analys SVOA samverkar med Stockholm Exergi i dessa frågor, inga nya initiativ har initierats under året av Stockholm Exergi eller miljöförvaltningen.
 Tillsammans med Södermalm SDN utreda förutsättningarna för att GlashusETT i Hammarby Sjöstad kan fungera som ungdoms-, förenings- och allmänna lokaler				✓ Planering för framtida användning GlashusEtt Analys Samarbete tillsammans med Södermalms stadsdelsförvaltning har pågått under 2022. Efter utvärdering har stadsdelsförvaltningen valt att inte gå vidare med alternativet för att utnyttja lokalen i GlashusEtt. Under året har fastigheten fyllts med nya hyresgäster för att förbereda och testa lokalen för utökat användande. Viss renovering samt uppdatering av lokalen för tillgänglighet mm pågår.
 Verka för ett ledarskap präglat av tillgänglighet, kommunikation, tillit och mod	  Aktivt Medskapandeindex Analys Trots redan höga resultat lyckas bolaget höja resultatet för AML ytterligare för 2022. Bolaget har över tid arbetat aktivt med enkätresultatet och har identifierat bolagsgemensamma utvecklingsfrågor där bolagsgemensam handlingsplan har tagits fram. Fokus har främst legat på att höja delindexet "Styrning" vilket också gett mycket goda resultat. Bolaget har höjt sig på alla delindex och har en mycket hög svarsfrekvens, 92 procent.	83	83	
	  Index Bra arbetsgivare Analys Bra arbetsgivarindex ligger för mätperioden på 88, en	88	86	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	höjning med 2 indexpunkter jämfört med föregående år. Av samtliga delindex återfinns den mest positiva förändringen även i år liksom föregående år inom "Rekommendera arbetsplats" som ökat med 3 indexpunkter, från 77 till 80. Övriga delindex ligger fortsatt högt: "Attraktiv arbetsgivare" ligger på 91 samt "Jämställdhet" på 92.			
	 Andel investeringsprojekt som vid beslut om genomförande avviker mer än 15 procent jämfört med senast fattade inriktningsbeslut Analys Under året har två genomförandebeslut fattats med budget överskridande 300 mnkr. Total investeringsutgift avviker med mer än 15% mot tidigare fattat investeringsbeslut (inriktningsbeslut).	100 %	0 %	
	 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts Analys Bolagen gör årligen en genomlysning av samtliga leverantörer bl a avseende efterlevnad av skatteinbetalningar.	100 %	93 %	
	 Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts Analys Genomförda marknadsdialogerna har företrädesvis skett genom RFI (Request for Information), samtal/möten med leverantörer, extern remiss eller via prekvalificeringssystemet UNCE.	67 %	40 %	
	 Sjukfrånvaro Analys Sjukfrånvaron fortsätter att	3,7 %	3,5 %	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Årsmål	Aktivitet
	förhålla sig lågt även om målet inte uppnås. Under sommaren uppmättes en förhöjd sjukfrånvaro vilket hade koppling till covid-19.			
	  Sjukfrånvaro dag 1-14 Analys Korttidssjukfrånvaron är högre än årsmålet på 1,5%. Männen står för en större del av korttidsfrånvaron. Troligtvis påverkar den tidigare pandemin fortfarande dessa siffror då många män i bolaget arbetar i yrken där närvaron på arbetsplatsen är nödvändig samtidigt som bolaget under en stor del av den senaste 12-månadersperioden haft skärpta regler kring symptomfri närvaro.	2,1 %	1,5 %	

Sammanställning utfall mot budget per bolag 2022

Resultatrapport (mnkr)	Sthlm Vatten AB			Sthlm Avfall AB			Koncernen		
	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff
Taxebaserade intäkter	1 582	1 562	19	828	787	41	2 400	2 347	54
Övriga intäkter	494	471	24	46	38	8	541	509	32
Summa externa intäkter	2 076	2 033	43	874	825	49	2 941	2 856	85
Aktiverat arbete	113	141	-28	0	0	0	123	144	-21
Summa intäkter	2 190	2 174	15	875	825	49	3 064	3 000	65
Varor/Material/Kemikalier	-105	-82	-23	-26	-19	-7	-131	-102	-29
Entreprenadkostnader	-343	-305	-38	-621	-610	-11	-964	-915	-49
Fastighets- och lokalkostnader	-104	-87	-17	-18	-15	-3	-123	-102	-20
IT-kostnader	-75	-81	7	-1	-2	1	-76	-83	8
Energikostnader	-126	-140	15	0	0	0	-126	-141	14
Skadeståndskostnader	-82	-27	-55	0	0	0	-82	-27	-55
Konsultarvoden	-119	-142	23	-3	-6	3	-122	-148	26
Inhyrd personal	-49	-40	-9	0	-1	1	-49	-41	-8
Personalkostnader	-548	-603	55	-41	-45	3	-589	-648	58
Övriga externa kostnader	-195	-169	-26	-24	-25	0	-220	-194	-26
Summa driftkostnader	-1 746	-1 677	-69	-735	-723	-12	-2 482	-2 401	-81
Driftresultat	443	497	-54	139	102	37	582	599	-17
Koncerninterna intäkter och kostnader	77	78	-1	-77	-78	1	0	0	0
Resultat före avskrivningar och finansnetto	520	575	-55	63	24	39	582	599	-17
Avskrivningar/Rearesultat	-516	-514	-2	-15	-11	-4	-531	-526	-5
Finansnetto	-131	-118	-13	-5	-5	1	-136	-123	-13
Resultat efter finansnetto	-127	-57	-70	43	7	35	-85	-50	-34

Investeringar (mnkr)	Sthlm Vatten AB			Sthlm Avfall AB			Koncernen		
	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff	Utfall	Budget	Diff
Vattenproduktion	230	359	-129			0	230	359	-129
Ledningsnät - befintligt nät	607	760	-152			0	607	760	-152
Ledningsnät - exploateringsområden	1 114	1 320	-206			0	1 114	1 320	-206
Avloppsrening	348	466	-118			0	348	466	-118
Avfall				207	311	-104	207	311	-104
Övriga investeringar	25	18	7			0	25	18	7
Summa exkl SFA	2 324	2 923	-599	207	311	-104	2 531	3 233	-703
SFA	1 369	1 417	-48			0	1 369	1 417	-48
Summa inkl SFA	3 693	4 340	-647	207	311	-104	3 900	4 650	-751